แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ชัยยุทธ บุญเติม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

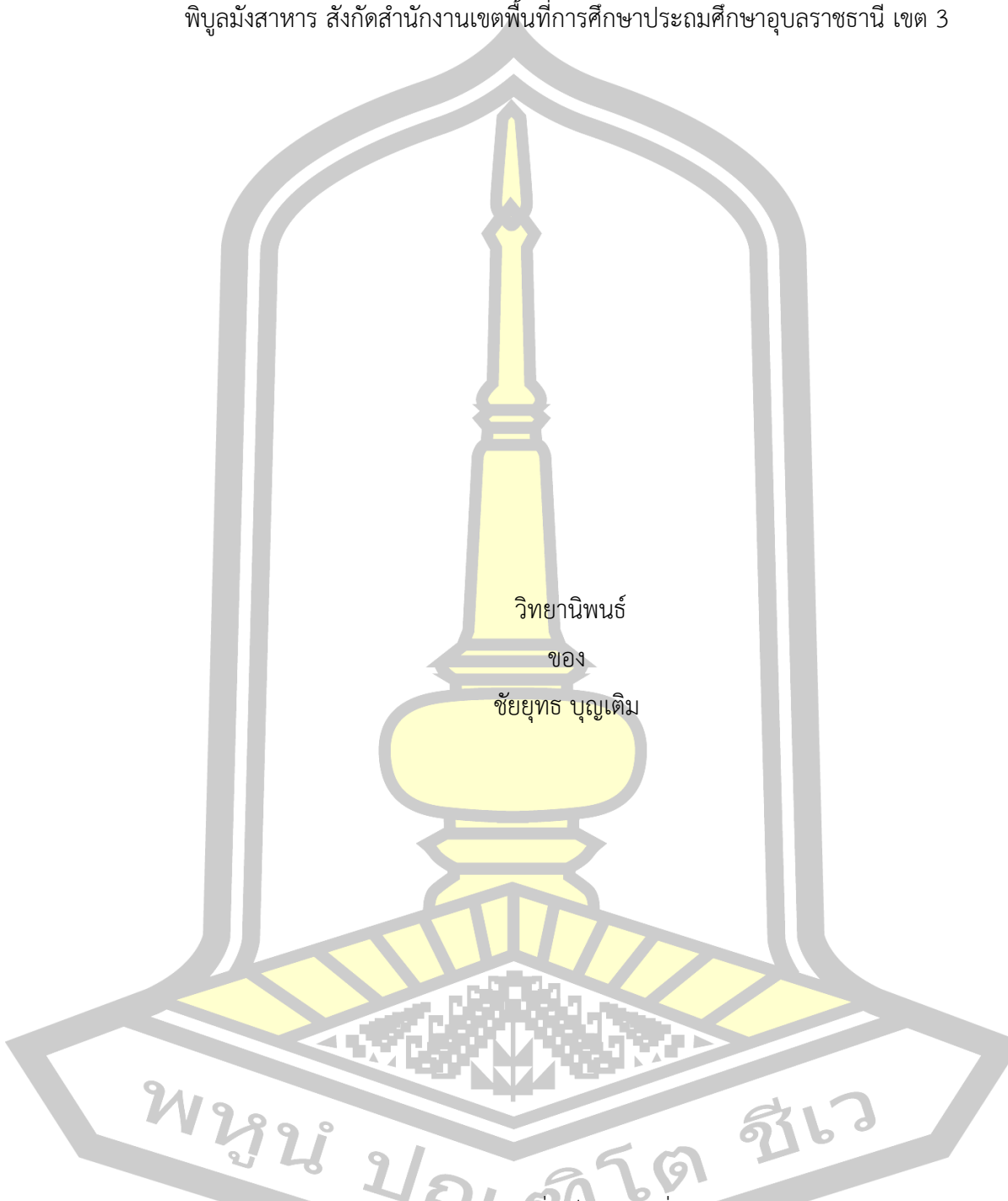

วิทยานิพนธ์

ของ

ชัยยุทธ บุญเติม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

พฤษภาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Guidelines for the Development of Participation in Academic Administration of the Center for Educational Quality Development Phibun Mangsahan District under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3

Chaiyut Buntoem

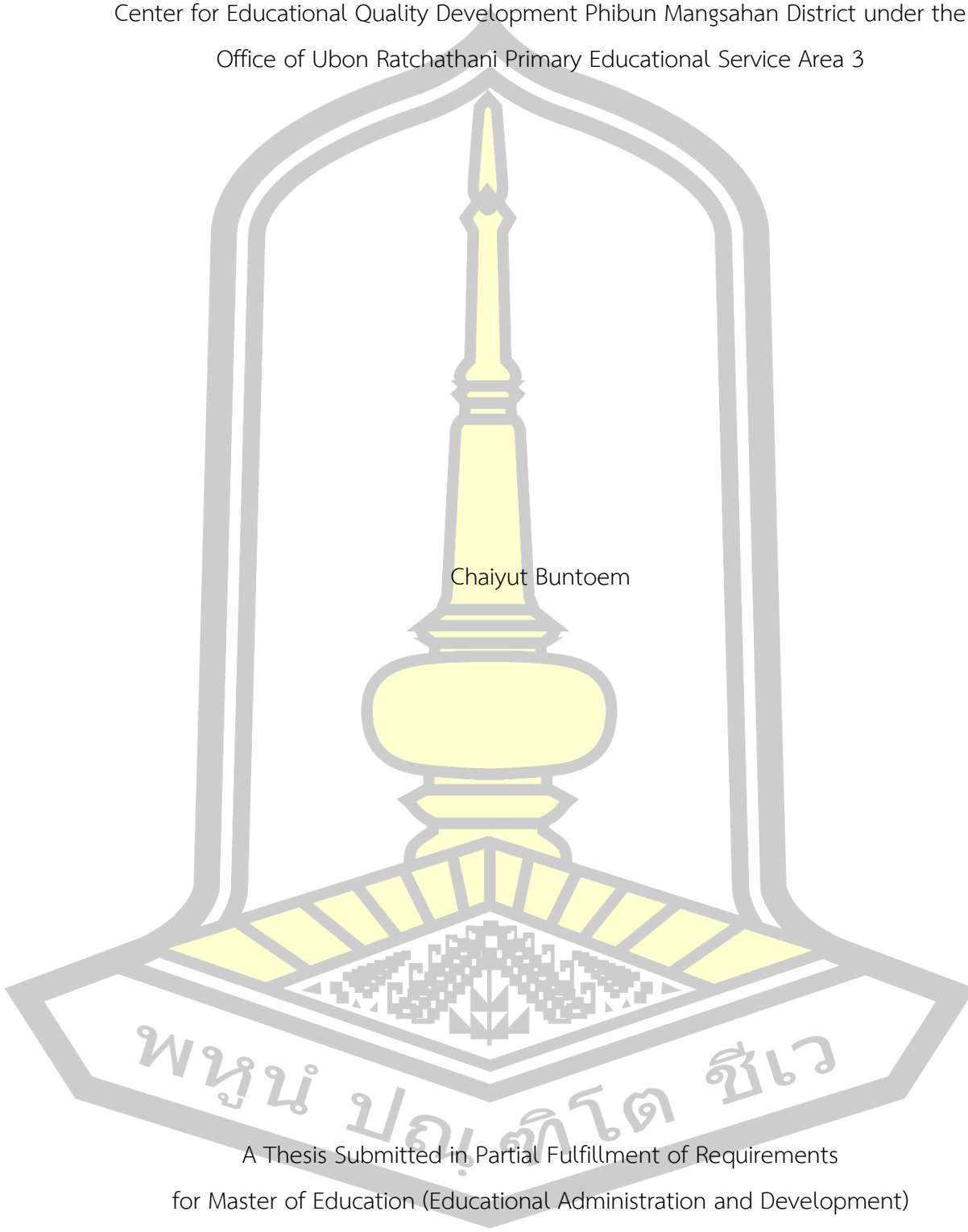

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for Master of Education (Educational Administration and Development)

May 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายชัยยุทธ บุญเติม แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมทัศนานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผศ. ดร. พีระศักดิ์ วรฉัตร)

.....กรรมการ
(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผศ. ดร. อำนาจ ชนะวงศ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผู้วิจัย ชัยยุทธ บุญเติม

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีระศักดิ์ วรฉัตร

ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต **สาขาวิชา** การบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู จำนวน 228 คน รวม 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 2 ศูนย์ ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7

คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น PNI

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.56, S.D. = 0.72) และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.51, S.D. = 0.53) ค่าดัชนี PNI เท่ากับ 0.76

2. แนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ มี 5 ลักษณะ 4.1) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 4.2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4.3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4.4) การมีส่วนร่วมในการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 4.5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.69, S.D. = 0.40) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.47)

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

TITLE Guidelines for the Development of Participation in Academic Administration of the Center for Educational Quality Development Phibun Mangsahan District under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3

AUTHOR Chaiyut Buntoem

ADVISORS Assistant Professor Peerasak Worrachat , Ed.D.

DEGREE Master of Education **MAJOR** Educational Administration and Development

UNIVERSITY Mahasarakham University **YEAR** 2021

ABSTRACT

This research aims to study the current condition. Desirable condition and need for necessity And develop guidelines for participation in academic administration of the Educational Quality Development Center, Phibun Mangsahan District Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3, the research was divided into 2 phases. Is phase 1 studying the current condition The desirable condition and the need for participation in the academic administration of the Educational Quality Development Center. Phibun Mangsahan District Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3, the sample group consisted of 37 administrators, 1 deputy director of education, 228 teachers, 266 people in total. Determine the sample size by comparing the total population with the Krejcie and Morgan ready-made table. And using the sampling technique for phase 2 to develop guidelines for participation in academic administration of the Educational Quality Development Center Phibun Mangsahan District Under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 3. It is divided into 4 parts: Part 1, Study of the Educational Quality Development Center that has good practice (Best Practice) regarding participation in academic administration of the Educational Quality Development Center. The group of informants consisted of 2 chairmen of the

Educational Quality Development Network Center, and 2 members of the Education Quality Development Network Center. This was obtained by selecting Purposive Sampling from two Best Practice Centers for Quality Education. Part 2 Draft Guidelines for the Development of Participation in Academic Administration of the Educational Quality Development Center. Part 3 Verification of the Development of Participation in Academic Administration of the Center for Educational Quality Development Using a group discussion technique (Focus Group Discussion). The group of informants consisted of 9 highly qualified persons (Purposive Sampling). Part 4 Assessing the feasibility and feasibility of the Guidelines for Participation in Academic Administration of the Educational Quality Development Center The group of informants consisted of 7 experts, selected individually. The tools included a semi-structured interview questionnaire. Group chat recording form Evaluation form for the feasibility and feasibility of the approach. The statistics used in the research were mean, standard deviation, and the PNI required index.

The research results are as follows:

1. Results of analysis of current condition Desirable conditions of participation in academic administration of the Center for Educational Quality Development Phibun Mangsahan District Under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office, District 3, the current condition was at the moderate level ($\bar{x}$ = 2.56, S.D. = 0.72) and the overall desirable condition was the highest ($\bar{x}$ = 4.51, S.D. = 0.53). PNI Index Equals 0.76.

2. Guidelines for participation in academic administration of the Center for Educational Quality Development Phibun Mangsahan District Under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office, District 3, it consists of 5 components: 1) Principle 2) Objectives 3) Operational mechanism 4) Operational method has 5 characteristics. 4.1) Participation in thinking and decision making 4.2) Participation in planning 4.3 Participation in investment and operation 4.4) Participation Participation in monitoring and evaluation Outcome 4.5) Contribution of interests and impacts 5) Success conditions The results of assessing the feasibility

and feasibility of the guideline showed that the guideline was the most appropriate overall ($\bar{x}$ = 4.69, S.D. = 0.40) and the probability was at the highest level ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.47).

Keyword : Guidance Development, Participation, Academic Administration

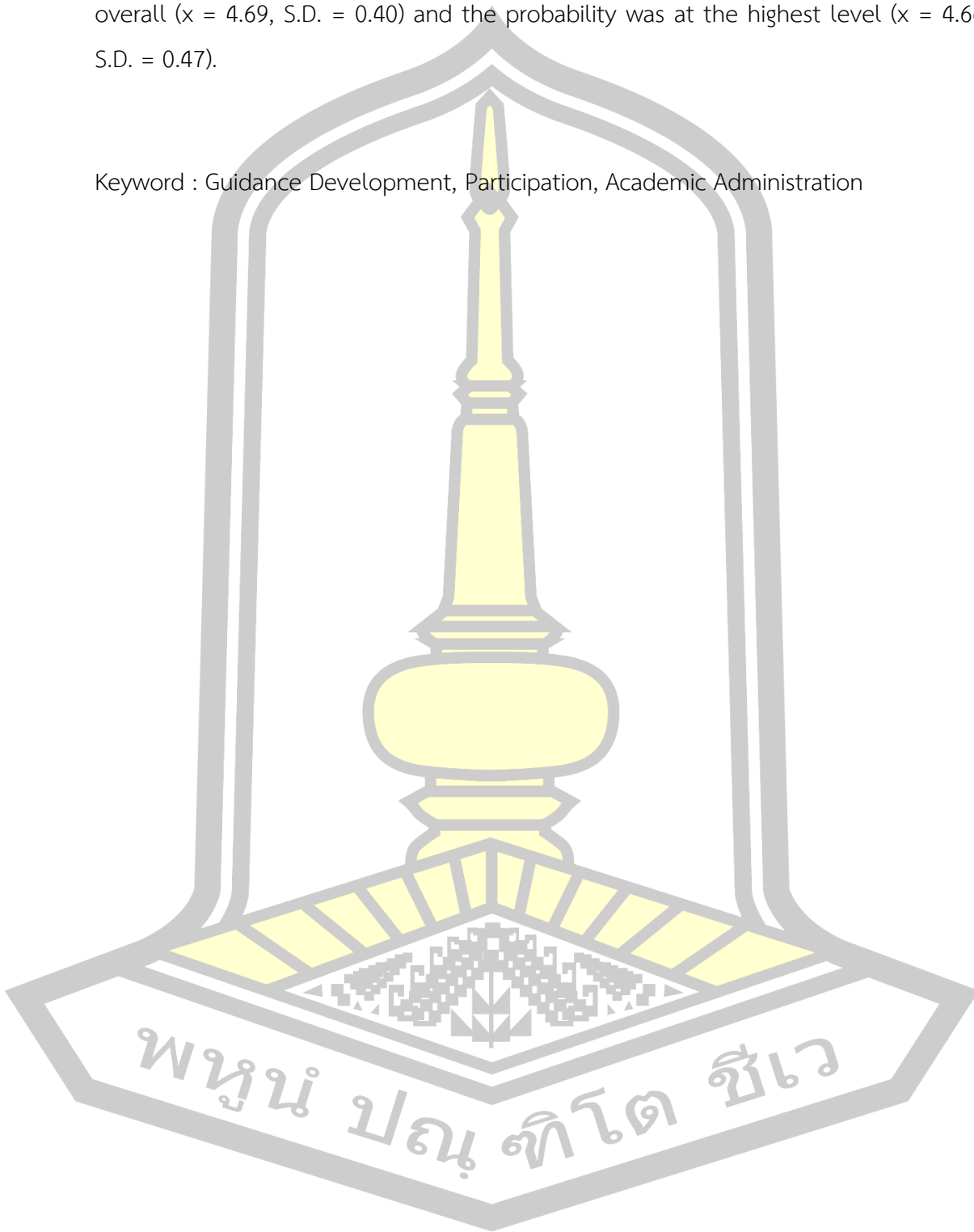

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรฉัตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัชชัย จิตรนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนะวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ความกรุณาชี้แนะเรื่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ นายกิตติพัทธ แพทย์เพียร นางสาวนิอร พันธ์อ่อน นางศิริทัย ธโนปจัย นางสุวิมล คำเฮือง ผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยเหลือตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบประเมินและให้คำชี้แนะการวิจัยในครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิต

ชัยยุทธ บุญเติม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฌ

สารบัญ ..... ญ

สารบัญตาราง ..... ฑ

สารบัญภาพประกอบ ..... ด

บทที่ 1 บทนำ 1

ภูมิหลัง 1

คำถามของการวิจัย 3

ความมุ่งหมายของการวิจัย 4

ความสำคัญของการวิจัย 4

ขอบเขตของการวิจัย 4

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย 6

นิยามศัพท์เฉพาะ 9

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12

การบริหารการศึกษา 13

ความหมายของการบริหารการศึกษา 13

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา 14

การบริหารสถานศึกษา 16

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา 16

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา 17

หลักการบริหารสถานศึกษา 17
หลักการจัดการศึกษา 21
ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา 23
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 28
ความหมายของการมีส่วนร่วม 28
ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม 30
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม 32
กระบวนการมีส่วนร่วม 33
การบริหารงานวิชาการ 40
ความหมายของงานวิชาการ 40
ความสำคัญของงานวิชาการ 41
หลักการบริหารงานวิชาการ 43
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 45
แนวทางและการพัฒนาแนวทาง 56
แนวคิดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา 59
วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA 68
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น 72
ความหมายของความต้องการจำเป็น 72
การประเมินความต้องการจำเป็น 72
จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น 73
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น 73
การสนทนากลุ่ม 74
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 84
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 89

งานวิจัยในประเทศ 89
งานวิจัยต่างประเทศ 92
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 96
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 98
ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 103
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 112
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 112
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 112
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 113
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 242
ความมุ่งหมายของการวิจัย 242
สรุปผล 242
อภิปรายผล 243
ข้อเสนอแนะ 246
บรรณานุกรม 248
ภาคผนวก 261
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 262
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย 266
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือการวิจัย 313
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ 339
ภาคผนวก จ ตัวอย่างภาพประกอบการดำเนินการวิจัย 364

ประวัติผู้เขียน..... 367

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วม 36

ตาราง 2 การสังเคราะห์ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ 47

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 99

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 113

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามลักษณะการมีส่วนร่วม 115

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 117

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผน 123

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 129

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 135

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ..... 141

ตาราง 11 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ..... 148

ตาราง 12 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการวางแผน..... 151

ตาราง 13 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ... 156

ตาราง 14 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล .. 160

ตาราง 15 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 164

ตาราง 16 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ..... 168

ตาราง 17 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการวางแผน..... 174

ตาราง 18 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ.... 179

ตาราง 19 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล . 185

ตาราง 20 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 191

ตาราง 21 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม ต่อร่างแนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3..... 208

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน..... 240

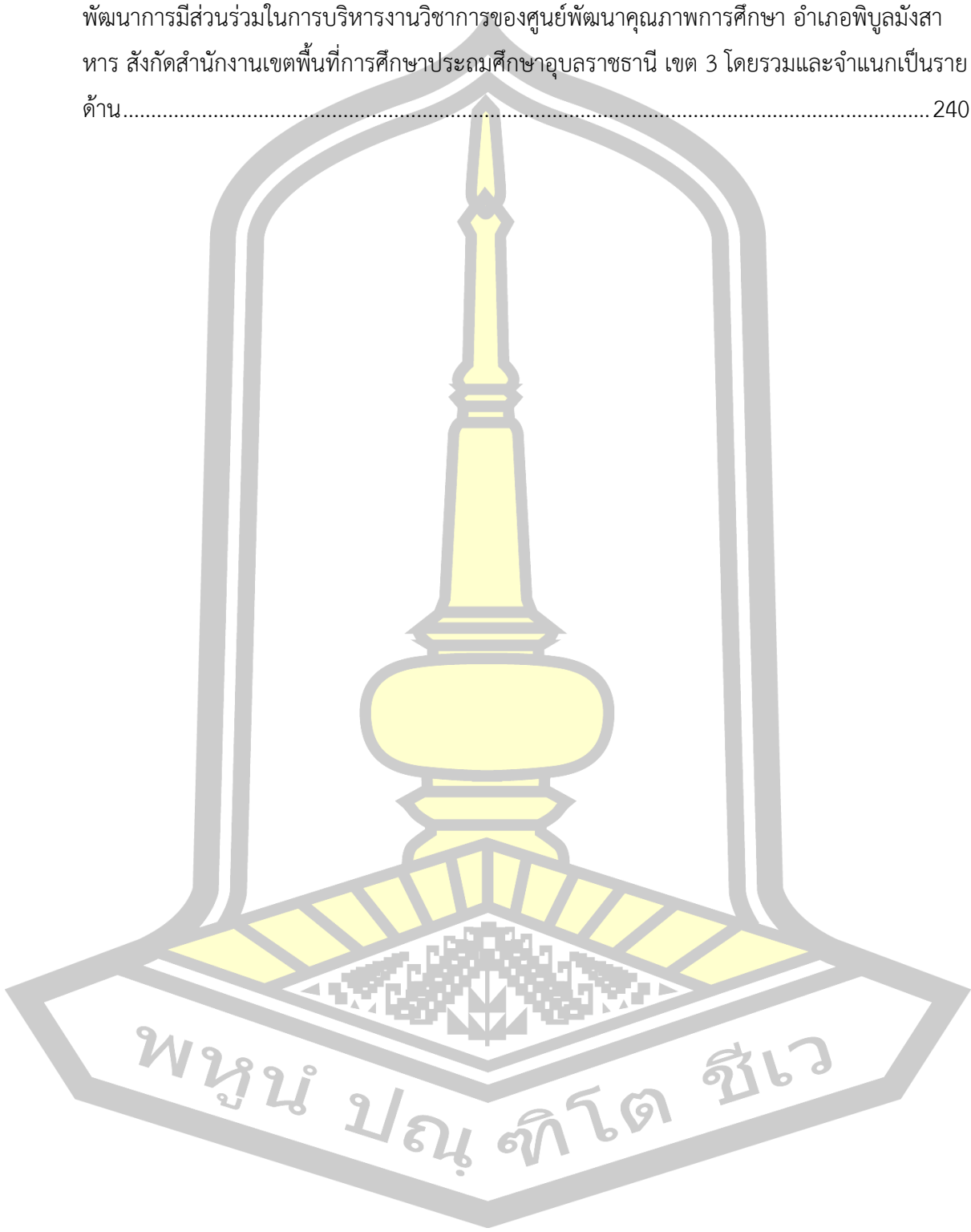

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 8

ภาพประกอบ 2 ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่ได้ 97

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษา โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8 (2) ต้องจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (มาตรา 10) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) การบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 37) และให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญซึ่งพูดถึงกันในทุกภาคส่วนของการพัฒนาองค์กรการพัฒนารูปแบบใหม่เน้นการให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพ เครือข่ายทางการศึกษาให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรทุก ๆ ฝ่าย เพื่อเป็นแนวร่วมในการพัฒนาคนไทย สร้างสรรค์พลังปัญญาของสังคมไทย แต่การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จนั้นอยู่ที่เงื่อนไขความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญคือ การเชื่อมโยงการทำงานของทุกส่วนในสังคมในเชิงเครือข่าย และให้เครือข่ายปฏิรูปการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและมีจุดมุ่งหมายในการปฏิรูปการศึกษาร่วมกัน ความเคลื่อนไหวในการพัฒนาศาสตร์การบริหารปัจจุบันเน้นการสร้างองค์ความรู้ในการจัดการเครือข่ายควบคู่กับการพัฒนาองค์การให้ทำงานเชื่อมประสานกับเครือข่ายได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายร่วมกัน และมีประสิทธิภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2543) เครือข่ายทางด้านการศึกษาเป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลาย ๆ แห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา

โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตรและทัดเทียมกัน มีลักษณะการรวมตัวกันในแนวราบที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา, 2547)

สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต้องอาศัยระบบการบริหารจัดการที่ดี กระบวนการสำคัญที่จะส่งผลให้ระบบบริหารจัดการดีได้ คือ การบริหารงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) งานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง หลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครูจะต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีพื้นที่คลอบคลุม 5 อำเภอ คือ อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอตาลสุม อำเภอสิรินธร อำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ โรงเรียนทั้งหมด 209 โรงเรียน โดยมีการแบ่งการบริหารงานเป็น 18 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนภายในศูนย์ได้ร่วมกันได้ร่วมกันพัฒนาการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการ จัดให้โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมมือสนับสนุนกันในด้านวิชาการ ส่งเสริมมาตรฐานงานวิชาการและคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภายในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา เพื่อให้แต่ละโรงเรียนภายในกลุ่มเครือข่ายได้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งปัญหาในการมีส่วนร่วมกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา การไม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ จากผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ยังประสบปัญหาด้านงานวิชาการ เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ คือ

จากผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O–NET) ปีการศึกษา 2561 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ คือ คะแนนเฉลี่ยระดับเขตมี 36.44 คะแนน คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศมี 43.14 คะแนน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ คือ คะแนนเฉลี่ยระดับเขตมี 31.22 คะแนน คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศมี 37.50 คะแนน เปรียบเทียบระดับเขตพื้นที่ในจังหวัดอุบลราชธานีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชา 36.44 คะแนน เป็นรองสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชา 43.20 คะแนน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชา 38.19 คะแนน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชา 36.46 คะแนน จากจำนวน 5 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2561)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการการบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญต่องานวิจัย และเพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ในแวดวงการศึกษา นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษายังมีประโยชน์ต่อการศึกษาไทยในภาพรวมที่จะส่งผลให้คนไทยมีทักษะที่พร้อมจะรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้จะเป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 อยู่ในระดับใด

2. แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. ได้แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. เป็นข้อสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 นำแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ไปใช้ในการวางแผนการบริหารการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Cohen และ Uphoff (1977), ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533), วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2547), สถาบันพระปกเกล้า (2549) และอรทัย ก๊กผล (2552) ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา สรุปได้กระบวนการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และ 5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

1.2 องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานวิชาการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ วิชัย ธรรมเจริญ (2541), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2552), ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2553), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาแนวทางการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2. ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร สถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 73 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 73 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และ ครู 751 คน รวม 825 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู จำนวน 228 คน รวม 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 2 ศูนย์ รวมเป็นผู้ให้ข้อมูล 4 คน

ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เลือกแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการ การมีส่วนร่วม การบริหารงานวิชาการเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม สังเคราะห์จากเอกสารหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Cohen และ Uphoff (1977), ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533), วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2547), สถาบันพระปกเกล้า (2549) และอรทัย ก๊กผล (2552) สรุปได้กระบวนการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และ 5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2. การบริหารงานวิชาการ สังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานวิชาการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน ได้แก่ วิชัย ธรรมเจริญ (2541), พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2552), ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2553), กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) สรุปได้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1 การพัฒนาหลักสูตร

2.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3. แนวคิดการพัฒนาแนวทางของ Everard และ Morris (1990), สุนันทา เลาหนันทน์ (2540), มารุต พัฒผล (2557) ได้แนวทางพัฒนาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

4. แนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ Deming (1995), ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปริทรรศน์ พันธุบรรยงก์ (2545), สมาน อัศวภูมิ (2546) และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

พหูน ปณฺฑิโต ชีเว

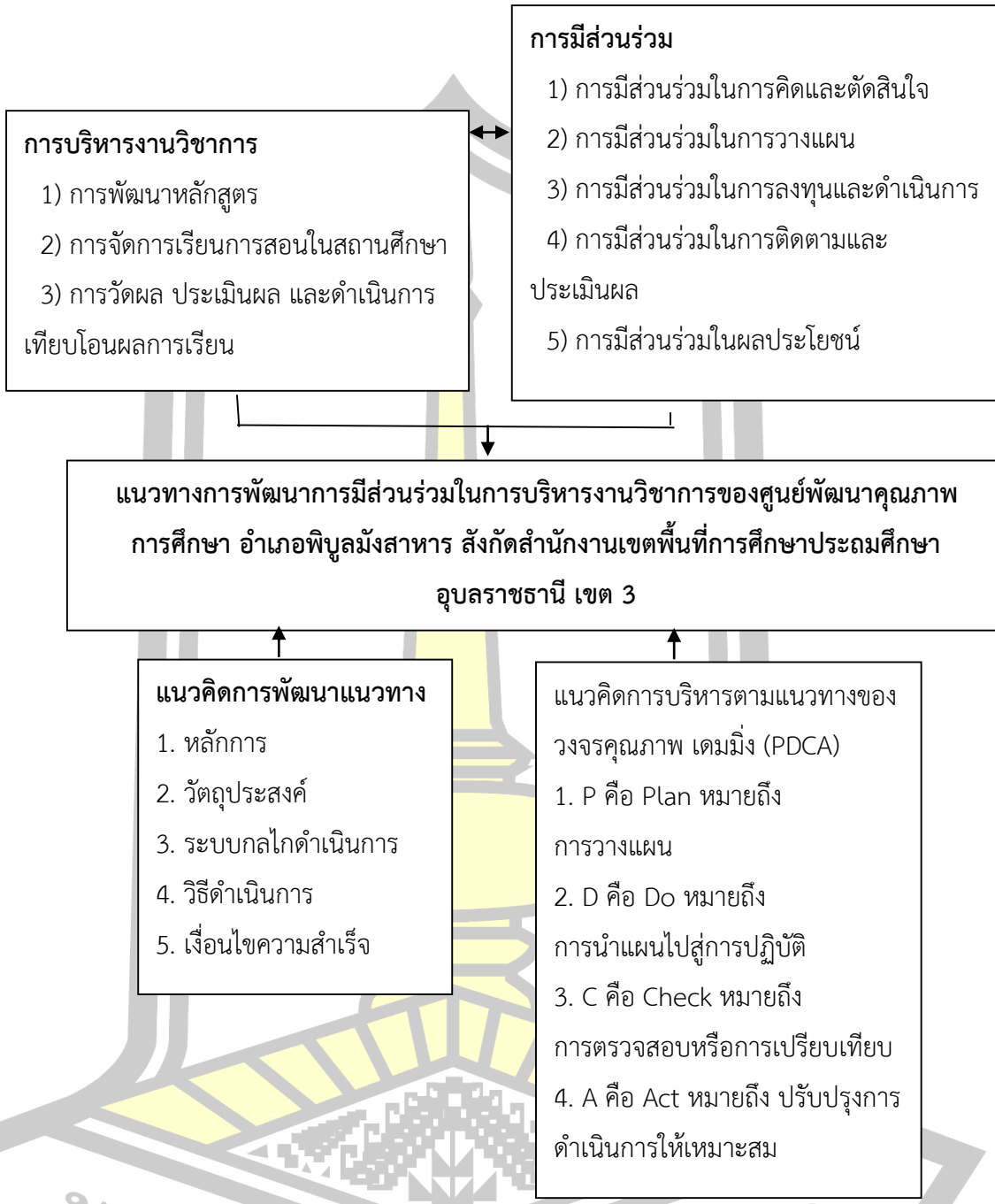

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทาง หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานหรือแนวการปฏิบัติเพื่อให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยแนวทางประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบกลไกดำเนินการ วิธีดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ

2. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจในการแบ่งหน้าที่และแก้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกำกับ ติดตามและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบและแบ่งปันผลประโยชน์ทั้งด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์ แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ประกอบด้วย

2.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการคิดริเริ่มและการตัดสินใจในการดำเนินการ การสำรวจค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การประเมินความเป็นไปได้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ และการกำหนดนโยบาย

2.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการหรือแนวทางดำเนินการ การกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงาน การประชุมและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การกำหนดปฏิทินดำเนินงาน การกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน

2.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการและปรับปรุงระบบบริหารงาน การช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ การช่วยเหลือด้านแรงงาน การประสานงาน การดำเนินการตามแผนงาน การขอความช่วยเหลือจากภายนอก

2.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงาน การสรุปผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน การเสนอแนะเพื่อพัฒนา และการรับรองผล รายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนรับทราบ

2.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมจากผลที่เกิดจากการร่วมดำเนินการทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งการส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางบวก ได้แก่ ร่วมแสดงความชื่นชมยินดี ร่วมแสดงความเป็นเจ้าของ รวมรับบำเหน็จความชอบ ร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น และร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการรับผลกระทบ ได้แก่ ร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาด ร่วมให้กำลังใจ ร่วมรับทราบข้อเสนอแนะ และร่วมในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ครอบคลุมประกอบดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผล

3.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผล ให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

3.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา การจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา การเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา การแก้ไขผลการเรียน และการเรียนซ้ำ การจัดทำเอกสาร ปพ. การรายงานผลการจบการศึกษา

4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันทั้งในด้านการพัฒนาการจัดศึกษา บุคลากร และเทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

5. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพการปฏิบัติที่เป็นอยู่ปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ซึ่งได้จากสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพความต้องการที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนในสถานศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

8.ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
    1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
    1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
    2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
    2.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
    2.3 หลักการบริหารสถานศึกษา
    2.4 หลักการจัดการศึกษา
    2.5 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
    3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
    3.2 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
    3.3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
    3.4 กระบวนการมีส่วนร่วม
4. การบริหารงานวิชาการ
    4.1 ความหมายของงานวิชาการ
    4.2 ความสำคัญของงานวิชาการ
    4.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
    4.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
5. แนวทางและการพัฒนาแนวทาง
6. แนวคิดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA
8. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
    8.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

8.2 การประเมินความต้องการจำเป็น

8.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

8.4 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

9. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

10. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3

11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11.1 งานวิจัยในประเทศ

11.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้รายละเอียด ดังนี้

Knezevich (1962) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเสริมสร้างและคงไว้ การกระตุ้นยั่วยุ และการรวมพลังต่าง ๆ ในองค์การทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Campbell, Corbally และ Nystrand (1983) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า คือ การจัดการ (Management) ของสถาบันต่าง ๆ ซึ่งออกแบบไว้เพื่ออำนวยการให้เกิดการสอน (Teaching) และการเรียน (Learning) และสถาบันเหล่านี้ ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ มณฑลการศึกษาโรงเรียนเอกชน มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน และอื่น ๆ

หวน พินธุพันธ์ (2528) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้านเช่น ความสามารถ ทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบ แบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

ลือชา สาระคง (2547) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างชัดเจน เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานแต่ละแห่ง และจะต้องร่วมมือกันบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต (2553) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคน ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้บุคคลนั้นดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศตามความเหมาะสมและศักยภาพของบุคคลนั้น

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียนอธิการบดี ร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันต่าง ๆ ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน พัฒนาคนทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ตั้งแต่บุคลิกภาพความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้ค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้รายละเอียด ดังนี้

สมาน อัศวภูมิ (2551) ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษาว่า ในปัจจุบันมีความสำคัญและความจำเป็นยิ่งขึ้นทุกที่ ทั้งนี้เพราะการศึกษานอกจากจะเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนยุ่งยากแล้วยังมีประกอบอื่น ๆ อีกมากที่มีผลสะท้อนต่อการบริหารการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อยู่เรื่อย ๆ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องเผชิญการแก้ปัญหาเหล่านั้นอยู่ตลอดเวลา ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่ต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ วิศวกร ฯลฯ ซึ่งพวกเขาเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกหัดอบรมมาเป็นเวลาหลายปีจึงจะมีความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ผู้บริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกอบรมมาโดยตรงจึงจะจัดการศึกษาได้ดี คือสามารถที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ได้

ดิเรก วรรณเศียร (2545) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อองค์การเป็นอย่างยิ่ง เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตามหลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์การให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องมีทักษะทางการบริหารในระดับสูงและขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารอย่างชัดเจน

จันทรานี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความสำคัญการบริหารมีความสำคัญ คือ เพื่อความอยู่รอดขององค์กร การเรียนรู้เรื่องการบริหารองค์กรจะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายของงาน บุคลากร ตลอดจนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

พิทยา บวรวัฒนา (2530) กล่าวว่า การบริหารเป็นการนำเอากฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำด้วยความเต็มใจด้วยความเที่ยงธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยกฤษณ์ (2537) กล่าวว่า มนุษย์เราเป็นสมาชิกของสังคม เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันมากเป็นหมู่เป็นกลุ่ม มีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ความสามารถ ซับซ้อนมาก มนุษย์ก็เริ่มสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ขึ้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อถือ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยเกิดขึ้นในองค์การและความสุขในสังคมได้ ฉะนั้น ความสำคัญของการบริหาร จึงสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่กับการดารงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตร่วมกันอยู่ได้อย่างผาสุก

2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์การต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางเพิ่มขึ้น

3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น

4. การบริหารเป็นวิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

5. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ ความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองอยู่เป็นอันมาก

7. การบริหารมีลักษณะต้องใช้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ และการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัว หรือในองค์การย่อมมีส่วนเกี่ยวพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างฉลาด

9. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาด ดังที่กล่าวว่า “การเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน” (Politics and Administration are the Two Sides of a Single Coin)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้ให้ความสำคัญบทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงงานด้านวิชาการ งานด้านการเงิน งานด้านบุคคล และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา คือ การจัดให้ภายในสถานศึกษามีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่

ทางสถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาได้กำหนดเอาไว้เป็นแนวทาง

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2543) กล่าวถึงความหมาย การบริหารสถานศึกษา ว่ามี 3 ลักษณะ โดยสรุป ดังนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มคนเพื่อให้บริการด้านการศึกษาแก่ผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนทั่วไป

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของพลเมืองโดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยวิธีจัดการองค์การ การสั่งการ และการอำนวยการตามนโยบายของรัฐ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การนำและการควบคุมระบบในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน โดยการร่วมมือของครู ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ให้มีคุณลักษณะที่ดีตามความต้องการของสังคม ด้วยกระบวนการต่าง ๆ และเทคนิควิธีที่หลากหลาย

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่สุด

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของ การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ความคิดความสามารถ และความเป็นคนดี ซึ่งเป็นเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูและบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ถวิล มาตรเลี่ยม (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง ส่วนหนึ่งของสังคม มีสถานะเป็นสถาบันหรือองค์กรหนึ่งทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยมีหน้าที่รับใช้และบริการสังคม

ธีระ รุญเจริญ (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหาร และการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการการจัดการศึกษา เพื่อให้บริการสาธารณะอย่างเสมอภาค ต่อเนื่องและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการของผู้รับบริการโดยให้ประชาชนองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้ให้ความเห็นว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2548) ได้ให้ความเห็นไว้ในการประชุมสัมมนาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทยว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์กรปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงการปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารให้กับผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยรับผิดชอบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการมุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

หลักการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาจะดำเนินงานโดยใช้กระบวนการซึ่งมีนักวิชาการศึกษาได้ให้แนวคิดไว้หลายอย่าง ดังนี้

Luther และ Urwick (1937) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารที่เรียกว่า POSDCORB 7 ประการ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้ ดังนี้

1. Planning (P) หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะปฏิบัติตามลำดับวางแผนมีการปฏิบัติ พร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัตินั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. Organizing (O) หมายถึง การจัดรูปโครงการหรือเค้าโครงของการบริหาร กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจนพร้อมด้วยกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อกัน

3. Staffing (S) หมายถึง การบริหารงานอันเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ทุกประเภทของหน่วยงาน ตั้งแต่การแสวงหาคนมาทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่จะบรรจุแต่งตั้งไว้ แล้วการบำรุงขวัญการเลื่อนขั้น ตลอดจนการพ้นจากงานและบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ตลอดไป

4. Directing (D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณาวางแผนงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน

5. Coordinating (Co) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การหรือสำนักงานใหญ่ เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพไม่มีการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

6. Reporting (R) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะสะดวกแก่การประสานงานกับหน่วยงานอื่น

7. Budgeting (B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงินการวางแผนหรือโครงการ ในการใช้จ่ายเงินการบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินหรือตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

Fayol (1923) ได้นำเสนอหลักการบริหารงาน 14 ประการ ดังนี้

1. การจัดแบ่งงาน (Division of work) หลักการก็คือการทำให้คนจำนวนมากที่ต้องมาทำงานร่วมกัน ได้มีการจัดแบ่งหน้าที่ตามความสามารถ หรือความเชี่ยวชาญพิเศษของแต่ละคนเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การมีอำนาจหน้าที่ (Authority) ผู้จัดการต้องสามารถออกคำสั่งได้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้คำสั่งที่ออกไปนั้นมีความถูกต้องและเกิดความรับผิดชอบควบคู่กันไป เมื่อใดที่มีการใช้อำนาจหน้าที่ เมื่อนั้นความรับผิดชอบก็จะต้องติดตามไปด้วย

3. ความมีวินัย (Discipline) ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือพนักงานต้องเชื่อฟังและเคารพกฎเกณฑ์ขององค์การ การที่คนจะมีวินัยที่ดีนั้นเกิดจากความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

มีความเข้าใจที่ชัดเจนระหว่างฝ่ายจัดการและคนทำงาน ทั้งนี้ เมื่อมีการทำผิดกฎระเบียบขององค์การก็จะมีผลทำให้ได้รับโทษ

4. เอกภาพของสายบังคับบัญชา (Unity of Command) พนักงานหรือลูกจ้างทุกคนจะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว สายบังคับบัญชาจะมีลักษณะเป็นทอด ๆ ไป แต่ละคนจะรู้ว่าใครคือเจ้านายของตน

5. เอกภาพในทิศทาง (Unity of Direction) แต่ละคนในกลุ่มกิจกรรมขององค์การจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน รับแผนเดียว และจากหัวหน้าเดียว

6. ผลประโยชน์ของหมู่คณะจะต้องเหนือผลประโยชน์ส่วนตน (Subordination of Individual Interests to the General Interests) คนที่เข้ามาทำงานในองค์การนั้นจะต้องยอมรับว่าผลประโยชน์ขององค์การจะต้องมาเหนือผลประโยชน์ส่วนตน

7. มีระบบค่าตอบแทนที่ยุติธรรม (Remuneration) คนทำงานแม้จะต้องเห็นผลประโยชน์ขององค์การเหนือผลประโยชน์ส่วนตน แต่องค์การก็จะต้องทำหน้าที่จัดระบบค่าตอบแทนให้เหมาะสมแก่ความสามารถและเป็นไปอย่างยุติธรรม

8. ระบบการรวมศูนย์ (Centralization) การรวมศูนย์ในที่นี้ หมายถึง ระดับของการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีส่วนในการตัดสินใจอย่างไร การจะกระจายอำนาจ หรือรวมอำนาจเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ประเด็นจะอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะรวมศูนย์ได้ในแต่ละกรณี แนวคิดนี้มองเห็นความจำเป็นขององค์การที่ต้องมีศูนย์รวมอำนาจ

9. สายบังคับบัญชา (Scalar Chain) หมายถึงสายบังคับบัญชาจากระดับสูงลงมาสู่ระดับต่ำสุด สายการสื่อสารติดต่อก็จะเป็นไปตามนี้ คือจะเป็นไปตามระดับขั้น อย่างไรก็ตาม ถ้าสายการบังคับบัญชาก่อให้เกิดการเสียเวลาล่าช้า ก็ให้มีการข้ามขั้นตอนได้ และทั้งนี้ต้องเป็นข้อตกลงระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

10. ความเป็นระบบระเบียบ (Order) หมายความถึง คนก็ดี หรือวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายก็ดีจะอยู่ในที่อันเหมาะสมในเวลาอันเหมาะสม ความเป็นระบบระเบียบนี้ในส่วนหนึ่งหมายความว่า ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น คนป่วยงาน ลางาน ก็สามารถมีคนทดแทนได้ เพราะมีความเป็นระบบทำให้รู้งานกัน

11. ความเท่าเทียมกัน (Equity) ในที่นี้ ผู้เป็นหัวหน้าจะต้องมีการตอบสนองต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีเมตตา และยุติธรรม การใช้อำนาจของผู้บริหารจะเป็นไปด้วยหลักการมิใช่จะทำอะไรได้ตามใจ

12. ความมั่นคง และสามัญฐานะของบุคลากร (Stability of Tenure of Personnel) ทั้งนี้โดยมองว่า การที่มีคนเปลี่ยนงานบ่อย ๆ นั้นจะทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารควรวางแผนงานให้สามารถมีการทดแทนกำลังคนกันได้ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง

13. การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะทำงานออกมาได้ในระดับที่สูง

14. วิญญาณแห่งหมู่คณะ (Esprit de Corps) การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความราบรื่น และความเป็นปึกแผ่นใน

รังสรรค์ มณีเล็ก (2549) กล่าวถึง หลักการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ เป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน สำหรับประเทศไทยจะมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง และเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา

2. การบริหารตนเอง สถานศึกษามีการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ภายใต้การบริหารเป็นองค์คณะบุคคล

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น ร่วมคิด ร่วมทำ

4. ภาวะผู้นำแบบเกื้อกูล เป็นภาวะผู้นาที่เน้นการอำนวยความสะดวกและการสนับสนุน

5. การพัฒนาทั้งระบบ เป็นการปรับปรุงโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กรได้รับความเห็นชอบรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ

6. ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ สถานศึกษาต้องพร้อมให้มีการตรวจสอบเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดหลักการบริหารสถานศึกษาที่สำคัญ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ได้แก่ มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาอย่างมีเอกภาพ มีมาตรฐานและทิศทางในการจัดการศึกษาที่เป็นเอกภาพโดยส่วนกลางกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา

2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป

3. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หรือหาแนวทางการพัฒนาการศึกษา เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุและอื่นๆ เป็นต้น

จากหลักการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการบริหารการศึกษามีหลายรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบหรือขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ ประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การวางแผน การจัดองค์การ การจัดงบประมาณการสั่งการ การประสานงานการติดต่อสื่อสาร การควบคุม การจูงใจ การบำรุงขวัญกำลังใจการประเมินผล และการรายงานผล

หลักการจัดการศึกษา

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2554) ได้กล่าวถึงหลักการและแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นการปฏิรูประบบการศึกษา โดยมีเป้าหมายภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งเน้นประเด็นหลัก 3 ประการ คือ

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย
2. โอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ เพิ่มโอกาสการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึง
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา โดยเพิ่มบทบาทของผู้ที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษา

ด้วยประเด็นหลักทั้งสามประการนี้จะส่งผลให้คนไทยยุคใหม่ 1) สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองรักการอ่านและมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต 2) มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3) มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม และ 4) มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสานึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงและสามารถก้าวทันโลก

ทั้งนี้จำเป็นต้องมีกลไกหรือหน่วยงานที่วิเคราะห์ปัญหาของระบบการศึกษาและเรียนรู้และเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม กฎหมาย ฯลฯ ของประเทศและเสนอแนวทางปฏิรูประบบอย่างเป็นขั้นตอน โดยกำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนได้ 4 ประการหลัก ด้วยกันดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่
2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่
3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่
4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่

4.1 กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาโดยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

4.1.1 ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ

4.1.3 ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา

4.1.4 ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

4.1.5 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

4.1.6 มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว

4.1.7 เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

4.1.8 เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดาเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

4.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และมีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

4.3 พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

4.4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษาและเรียนรู้ให้มากขึ้น เพื่อให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการศึกษามากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อีกทั้งยังเสนอหลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ

3. ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา

4. ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

5. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

6. มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษาโดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

กำหนดไว้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษามีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐจึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งกับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วยประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่าคุ้มค่า

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6.การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

11. การวางแผนพัสดุ

12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

14. การจัดหาพัสดุ

15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

17. การเบิกเงินจากคลัง

18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

19. การนำเงินส่งคลัง

20. การจัดทำบัญชีการเงิน

21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

ด้านการบริหารงานบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากาลัง

2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6. การลาทุกประเภท

7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

12. การออกจากราชการ

13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

14. การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ด้านการบริหารทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียดดังนี้

การบริหารวิชาการ หมายถึง สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารงบประมาณ หมายถึง สภาพในการสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา โดยการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงานแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงาน

การบริหารบุคคล หมายถึง สภาพการพัฒนาครูและบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการเกี่ยวกับ

การวางแผนอัตรากาลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสาหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การบริหารทั่วไป หมายถึง สภาพการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน อำนวยความสะดวก และบริการการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดาเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายท่าน ดังนี้

คำว่าการมีส่วนร่วม (Participation) โดยทั่วไปจะมีความหมายที่หลากหลาย สำหรับความหมายที่พูดถึงในด้านการพัฒนาหรือการจัดการศึกษาจะหมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ประชาชน คณะกรรมการ

สถานศึกษา บุคคลทั่วไป องค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน และสถาบันทางสังคมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมอาจมีหลายระดับหรือหลายลักษณะ ตั้งแต่การมีส่วนร่วมระดับองค์กรไปจนถึงระดับบุคคล โดยที่การมีส่วนร่วมนี้ได้มีนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายดังนี้

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมากถึงตัวประชาชนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวคิดทางยุทธศาสตร์ของหลักการพัฒนาชุมชนที่จะทำให้ประชาชนบังเกิดความศรัทธาในตัวเอง ความเชื่อมั่นในตัวเอง ความรู้สึกเป็นเจ้าของในการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถและประสิทธิภาพในการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือคณะบุคคลข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับการรวมพลังความคิดสติปัญญาก็คือการให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ เป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุด

เมตต์ เมตต์การุณจิตต์ (2547) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะการรับรู้ร่วมคิดร่วมทำที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การตัดสินใจ การประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์จากโครงการ โดยโครงการพัฒนาดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

สมยศ นาวีการ (2545) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหาร ที่สำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ของการบริหารให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ประการสุดท้ายการบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร

ประภาพร ซื่อสุทธิกุล (2550) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การเริ่มคิด

การวางแผนนำไปปฏิบัติละประเมินผลรวมทั้งได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ การคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจในการแบ่งหน้าที่และแก้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกำกับควบคุม ติดตามและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบและแบ่งปันผลประโยชน์ ทั้งด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Hoy และ Miskel (1996) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจในสิ่งที่เขาสนใจในองค์การแล้ว การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในองค์การ เรียกสถานการณ์แบบนี้ว่า สถานการณ์แบบประชาธิปไตย (Democratic Situation) แต่ถ้าการตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบมีน้อย สถานการณ์ความขัดแย้ง (Conflictual Situation) ก็อาจจะเกิดขึ้นและการมีส่วนร่วมก็จะอยู่ในขอบเขตที่จำกัด การดำเนินภารกิจก็จะขาดความสอดคล้อง ถ้าการตัดสินใจไม่สอดคล้องกับผู้ใต้บังคับบัญชาและทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความรู้ความชำนาญแล้ว การหลีกหนีการตัดสินใจในงานที่ตนรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้นนี้คือ สถานการณ์ที่ขาดการให้ความร่วมมือ (Noncollaborative Situation) แท้ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วม (Participation) ในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความไม่พึงพอใจเพราะไม่ได้รับความสนใจจากองค์กร

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง รูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกัน (Involvement) ของสมาชิกในการประชุมหรือเพื่อตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน

ธรรมรส โชติกุญชร (2540) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามีความหมาย 5 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารที่ผู้บริหารใช้ยุทธศาสตร์ระดมกำลังความคิดจิตใจให้เกิดพลังงานทางการบริหาร โดยพฤติกรรมที่เอื้อต่อรูปแบบการบริหาร
2. การบริหารที่องค์กรจะได้ทั้งมือหัวใจและความคิด
3. การบริหารที่มีประสิทธิภาพตามความคาดหวังทางการบริหาร โดยได้รับการพิสูจน์จากการวิจัยตามเงื่อนไขต่าง ๆ แล้ว

4. การจัดกิจกรรมและให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันคิดร่วมกันทำ ตั้งแต่ระดับกลุ่มเล็ก ๆ จนกระทั่งกิจกรรมที่เป็นความรับผิดชอบมากขึ้นและมีความหลากหลาย

5. การนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือตัวผู้บริหาร บรรยากาศองค์กร นิสัยและความคิดของผู้ร่วมงานองค์การ ใช้วิธีการแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้

สมยศ นาวีการ (2545) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจการบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นส่วนเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหาร ที่สำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารของพวกเขาให้เข้ากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของพวกเขา ประการสุดท้ายการบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์การไม่ใช่เพียงแต่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใยเท่านั้น

ประกอบ กุลเกลี้ยง (2545) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการบริหารหรือรูปแบบการตัดสินใจซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการทำงานในองค์การสิ่งสำคัญที่สุดของผู้บริหารคือ การตัดสินใจในประเทศโลกเสรีเชื่อเรื่องความเสมอภาคและประชาธิปไตย เชื่อว่าถ้าเอาวิธีการนี้มาใช้กับการบริหารแล้วจะช่วยเพิ่มความพึงพอใจและแรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมการตัดสินใจทั่ว ๆ ไป มี 4 ระดับ คือ ตัดสินใจด้วยผู้บริหารเอง ปรึกษาผู้ร่วมงาน ในที่สุดผู้บริหารตัดสินใจ ตัดสินใจร่วมกัน และผู้บริหารมอบหมายให้ผู้อื่นไปตัดสินใจ

ยงยุทธ พนาสนธิ์ (2546) กล่าวถึงความหมายของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจและการปฏิบัติงานตลอดจนการประเมินผล

สมเดช สีแสง (2547) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารแบบใหม่ที่เรียกว่าการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Control หรือ TQC)

วันชัย โกลละสุต (2549) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลในหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้น ๆ จะอยู่ในขั้นตอนใด ๆ ก็ตามโดยขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถประสบการณ์ข้อจำกัดขององค์กรในแต่ละกระบวนการของการดำเนินการเป็นเกณฑ์

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) กล่าวถึงความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารโดยให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการจัดการศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมดำเนินการให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังความคิด กำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์ พร้อมทั้งร่วมกำกับติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อให้การศึกษาคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดที่ยอมรับในระดับสากล

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจในการแบ่งหน้าที่และแก้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกำกับ ติดตามและประเมินผลและร่วมรับผิดชอบและแบ่งปันผลประโยชน์ ทั้งด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

สุจินต์ ดาววีระกุล (2539) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. เป็นสิทธิพื้นฐานอันชอบธรรมของคนทุกคนที่ต้องเคารพให้การยอมรับและยกย่องโดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออกเกี่ยวกับการปรับปรุงวิถีชีวิตของเขา

2. งานพัฒนาเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมาก จำเป็นจะต้องให้คนหมู่มากเหล่านี้มีสิทธิ์มีเสียงในการแสดงออก

3. กลยุทธ์ทั้งหลายในการพัฒนาที่ผ่านมายังไม่สามารถส่งผลถึงกลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาสและยากจน และในทางตรงกันข้ามกลับส่งผลให้กลุ่มคนผู้ได้เปรียบมีโอกาสมากขึ้นจึงจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การพัฒนาใหม่ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนมากขึ้น

4. ประสบการณ์ที่ผ่านมาได้พบว่ามีโครงการจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยวิธีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรูปของการรวมกลุ่มและจัดตั้งองค์กรประชาชน ในขณะเดียวกันก็มีตัวอย่างของโครงการที่ล้มเหลวจำนวนมาก อันเนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

5. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องของการปฏิบัติการเป็นกลุ่มหรือของกลุ่ม (Group Action) อันเป็นผลมาจากความรู้สึกผูกพันของสมาชิกแต่ละคนที่เข้ามาร่วมเพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของเขาและในขณะเดียวกันก็ได้ประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

6. การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดของการพัฒนาชุมชน ยิ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าใดยิ่งแสดงว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากยิ่งขึ้น

7. ประชาชนย่อมรู้ดีว่าตนเองกำลังต้องการอะไรมี ปัญหาอะไร และอยากจะแก้ปัญหาอย่างไร ถ้าให้โอกาสแก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา ย่อมช่วยให้โครงการต่าง ๆ สนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ดีกว่า

8. การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยให้การปฏิบัติการทางสังคม (Social Action) เป็นไปอย่างสงบ สันติ ก่อให้เกิดรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่มีระเบียบ เป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับทุกฝ่าย

9. เป็นนโยบายของรัฐในปัจจุบันที่ให้โครงการที่ลงสู่ชนบท ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นตามปรัชญาของการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้จำแนกการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540–2544 ว่ามีกระบวนการร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมปฏิบัติ 4) การร่วมประเมินผล และ 5) การร่วมรับผลประโยชน์

พจนี เทียมศักดิ์ (2543) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญ เพราะเป็นการทำให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาเกี่ยวข้องให้ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในลักษณะของกิจกรรม และการดำเนินชีวิตในชุมชนอย่างมีศักดิ์ศรีและเท่าเทียมกันในสิทธิอำนาจตามแนวทางประชาธิปไตย และรวมถึงเป็นการลดการพึ่งพารัฐ อันเป็นความสัมพันธ์ตามแนวราบซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมคือการเปิดโอกาสให้ชุมชนองค์กรทุกภาคส่วนรับรู้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย

กระบวนการมีส่วนร่วม

มีนักการศึกษาและนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

Cohen และ Uphoff (1977) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ได้แก่

1.1 การกำหนดความต้องการจำเป็น

1.2 การกำหนดลำดับก่อนหลังการเริ่มต้นและการกำหนดสิ่งที่จะต้องกระทำ

1.3 การแสวงหาความต้องการจำเป็นและลำดับก่อนหลังของผู้ร่วมงาน

1.4 การดำเนินการต่อเนื่องและการแสวงหาสิ่งที่จะต้องกระทำเพิ่มเติม

1.5 การพิจารณาประชุมปรึกษาหารือการเลือกผู้นำการบริหารบุคลากร

1.6 การติดต่อประสานประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ได้แก่

2.1 การสนับสนุนด้านงบประมาณ

2.2 การสนับสนุนด้านบุคลากร

2.3 การสนับสนุนด้านข้อมูลวัสดุอุปกรณ์และแรงงาน

2.4 การสนับสนุนด้านบริหารจัดการศึกษา

2.5 การประสานงาน

2.6 การเข้าร่วมในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ได้แก่

3.1 การได้รับผลประโยชน์ทางวัตถุที่เป็นรายได้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์

3.2 การได้รับผลประโยชน์ทางสังคมด้านการเรียนรู้และการได้รับการบริการที่ดี

3.3 การได้รับผลประโยชน์ทางสังคมด้านความสุขความพึงพอใจ

3.4 การได้รับผลประโยชน์ส่วนตัวด้านความนิยมนับถือตนเอง

3.5 การได้รับผลประโยชน์ด้านการได้มีโอกาสใช้อำนาจทางสังคม

3.6 การได้รับผลประโยชน์ส่วนตัวด้านความมั่นใจในตนเอง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ได้แก่

4.1 การประเมินผลการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

4.2 การประเมินผลกระทบจากการทำงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

4.3 การประเมินผลกิจกรรมทางสังคม

4.4 การประเมินความเห็นสาธารณะ

4.5 การประเมินความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

4.6 การติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาการบริหารงาน

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533) ได้เสนอกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการ

3. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2547) กล่าวถึง กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การร่วมคิด

2. การร่วมวางแผน

3. การร่วมปฏิบัติงาน

4. การร่วมรับประโยชน์

สถาบันพระปกเกล้า (2549) ได้เสนอว่า กระบวนการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน โดยสรุปดังนี้

1. การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนและร่วมวางแผนโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ และการตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์หรือผลของโครงการ หรือผลของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลผู้ปกครองหรือประชาชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการคิด เกณฑ์ในการประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

อรทัย ก๊กผล (2552) กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้

1. การเกิดจิตสำนึกในตนเองและถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่

2. ร่วมคิดค้นหาปัญหาว่ามีสาเหตุอย่างไรและจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง

3. ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใดจะจัดหางบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา

4. ร่วมดำเนินงานจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง

5. ร่วมกัน ติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

6. ร่วมรับผลประโยชน์ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมแล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการมีส่วนร่วมข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วม ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วม

นักการศึกษา/นักวิชาการ / องค์ประกอบ	Cohen และ Uphoff (1977)	ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533)	วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2547)	สถาบันพระปกเกล้า (2549)	อรทัย ก๊กผล (2552)	ความถี่
1. การมีส่วนร่วมในคิดและการตัดสินใจ	√	√				2
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	√	√	√	√	√	5
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	√	√	√	√	√	5
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	√	√		√	√	4
5. การมีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัญหา					√	1
6. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน			√	√	√	3
7. การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม			√			1
8. การมีส่วนร่วมในการเกิดจิตสำนึกในตนเอง					√	1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการ มีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งหมด 5 แหล่ง แล้วนำมาจัดเรียงความถี่ โดยยึดกระบวนการที่มีความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป เป็นองค์ประกอบหลัก ส่วนกระบวนการ มีความถี่ต่ำกว่า ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ความเหมือน ความต่างและความสัมพันธ์กับกระบวนการข้ออื่น ๆ และสามารถรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งสรุปได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

จากข้อมูลในตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการมีส่วนร่วมจากแนวความคิดของ Cohen และ Uphoff (1977), ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2533), วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ

(2547), สถาบันพระปกเกล้า (2549) และอรทัย ก๊กผล (2552) สรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบหลักการมีส่วนร่วมในแต่ละองค์ประกอบมาศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) กำหนดไว้ว่า ตัดสินใจเป็นคำกริยา หมายถึง ตกใจ ตามนัยของศัพท์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการตกลงใจของบุคคลในเรื่องต่าง ๆ

ณัฐพงศ์ ไชยสิทธิ์ (2552) สรุปว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการที่บุคคลหรือกลุ่มก็ตามได้อาศัยความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิควิธีการหรือแม้แต่สัญชาตญาณในการพิจารณา เพื่อวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมมากที่สุด และทำการคัดหรือเลือกสรรทางใดทางหนึ่ง โดยเล็งเห็นว่าจะสามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลตามที่บุคคลหรือกลุ่มได้คาดหวังไว้ว่า จะสัมฤทธิ์ผลตามแนวทางหรือทางเลือกได้เลือกไปนั้น

Cohen และ Uphoff (1986) สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการตัดสินใจ (Decision making) ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำคือการกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องที่ต้องดำเนินไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการคิดริเริ่มและการตัดสินใจในการดำเนินการ การสำรวจค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การประเมินความเป็นไปได้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ และการกำหนดนโยบาย

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

Harold, Koontz และ O’Donnell (1968) สรุปว่า การวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำ การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมช่องว่างจากปัจจุบันไปสู่อนาคตตามที่ต้องการ และทำให้สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นตามต้องการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ได้ให้ความหมายการวางแผนไว้ว่า การวางแผนเป็นกิจกรรมที่คาดหวังว่าจะต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลจากการค้นหาและกำหนดวิธีทำงานในอนาคตเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กรมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าจะมีการทำอะไร ทำที่ไหน เมื่อใด ให้ใครทำ ทำอย่างไร และให้รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นช่วยให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ฉลาด จันทรสมบัติ (2554) ได้สรุปว่า การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการที่องค์การหรือหน่วยงานดำเนินการเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการในอนาคต โดยการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกวิธีทำงานที่ดีที่สุดมี ประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ

สรุปได้ว่า กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการหรือแนวทางดำเนินการ การกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงาน การประชุมและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การกำหนดปฏิทินดำเนินงาน การกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

ประสงค์ กลิ่นบรม (2550) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่า เป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมกำหนดสภาพปัญหา การมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินงาน การมีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์การดำเนินงาน

นรินทร์ชัย พัฒนวงศา (2547) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่า เป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและประสานงาน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการและปรับปรุงระบบบริหารงาน การช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ การช่วยเหลือด้านแรงงาน การประสานงาน การดำเนินการตามแผนงาน การขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2562) ได้กำหนดความหมายของประเมินผล หรือมักเรียก “การติดตามประเมินผล” เป็นกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของภารกิจและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การติดตามประเมินผล โดยปกติจะต้องกำหนดดัชนีการติดตามประเมินผลเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิเคราะห์ว่า สถานการณ์ที่ตรวจสอบวัดได้นั้นบรรลุหรือไม่บรรลุ เมื่อเทียบกับเกณฑ์หรือดัชนีที่กำหนด ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลไม่เพียงแต่ช่วยให้ทราบความก้าวหน้า และหรือความล้าหลังของการดำเนินการ โดยใช้ดัชนีประเมินว่าการดำเนินการใกล้ถึงเป้าหมายที่กำหนด

แค่ไหน เพียงไร แล้วยังสามารถช่วยให้วิเคราะห์เพิ่มเติมให้ทราบปัจจัยเหตุแห่งความสำเร็จและความล้มเหลวดังกล่าวได้ทำให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงแนวทางดำเนินการต่อไปได้

การควบคุมกำกับและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมเป็นเสมือนการเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากใช้วิธีดำเนินงานที่แตกต่างออกไป เพราะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น พัฒนาหน่วยงานและการตัดสินใจของผู้วางนโยบาย ทั้งสามส่วนนี้จะดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน จำเป็นต้องมีการวัดความก้าวหน้าและผลที่เกิดขึ้นด้านสุขภาพในชุมชน สิ่งนี้จะเป็นบทเรียนที่มีคุณค่าและปรับปรุงให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ จากจุดเริ่มต้นที่กระตุ้นประชาชนเข้ามาตรวจสอบความก้าวหน้าและเผชิญหน้ากับกลุ่มต่อต้าน และมีความขัดแย้งปรากฏขึ้นมาให้เห็นชัดเจน (พัชรินทร์ เล็กสวัสดิ์, 2549)

การควบคุมกำกับและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม (GuiJt and Gaventa, 1998) สรุปไว้ว่า เกิดขึ้นมาเพราะความตระหนักถึงข้อจำกัดของการประเมินผลแบบเก่า วิธีการนี้เป็นที่ดึงดูดใจและได้รับความสนใจจากหลายหน่วยงาน เนื่องจากเสนอวิธีใหม่ในการประเมินและเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลง ได้ผลที่ครบถ้วนและมากขึ้นในมุมมองและแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นโดยตรง มีการเปลี่ยนความคิด เพราะต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนให้ความสำคัญแก่ประชาชนให้เข้ามาตรวจสอบ ทำให้เกิดแรงกดดันให้มีการตรวจสอบโปร่งใส เนื่องจากเกิดปัญหางบประมาณมีจำกัดและเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร โดยเฉพาะในภาคเอกชนที่สะท้อนประสบการณ์และเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งให้โอกาสหน่วยงานพัฒนาเน้นเป้าหมายปรับปรุงคุณภาพชีวิตจากการเข้ามาเกี่ยวข้องของประชาชนในการระบุและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง ทำให้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้น เป็นสภาพความเป็นจริงในระดับท้องถิ่น สิ่งนี้เปิดโอกาสให้ประชาชนชื่นชมกับผลสำเร็จและเรียนรู้จากความล้มเหลวจากการเข้ามาเกี่ยวข้องในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ และจะกลายเป็นกระบวนการสร้างเสริมพลังประชาชนให้เข้ามาเกี่ยวข้อง เกิดกระบวนการช่วยเหลือพัฒนาทักษะและเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงาน การสรุปผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน การเสนอแนะเพื่อพัฒนา และการรับรองผล รายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนรับทราบ

5. มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

Cohen และ Uphoff (1986) เสนอแนะว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการนั้น ๆ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาการกระจาย

ผลประโยชน์ทางบวก และผลที่เกิดขึ้นทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย

นรินทร์ชัย พัฒนวงศา (2547) เสนอว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การมองถึงความสำคัญของประโยชน์และต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ซึ่งผลประโยชน์ หมายถึง ผลประโยชน์ทางบวกและผลประโยชน์ทางลบที่บุคคลต้องร่วมกันรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมจากผลที่เกิดจากการร่วมดำเนินการทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งการส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางบวก ได้แก่ ร่วมแสดงความชื่นชมยินดี ร่วมแสดงความเป็นเจ้าของ รวมรับบำเหน็จความชอบ ร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น และร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการรับผลกระทบ ได้แก่ ร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาด ร่วมให้กำลังใจ ร่วมรับทราบข้อเสนอแนะ และร่วมในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

การบริหารงานวิชาการ

ความหมายของงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว ดังนี้

Furlong, Heiberger และ Vick (2008) ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การวางแผนงานที่ต้องรับผิดชอบในการติดตามงานที่เกี่ยวกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่างานบริหารทั่ว ๆ ไป และเป็นสิ่งที่ได้รับมอบหมายจากองค์กร

Fry, Ketteridge และ Marshall (2009) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่กำกับ ติดตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการเรียนการสอน การทำงานวิจัยการนิเทศติดตาม การบริหารงานวิชาการและการจัดการ ตลอดจนการรักษาความเป็นมืออาชีพทางด้านการจัดการเรียนการสอน

กมล ภู่ประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวัง คือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิตและคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมาย ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติและทักษะใน ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

จากแนวคิดของนักการศึกษาผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่างของผู้บริหารโรงเรียนครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับปรุงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียนและให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

กมล ภู่ประเสริฐ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้น ประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวความคิดในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด งานเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงความคิดที่ให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการปฏิบัติจริง งานเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนที่หันมาเน้นการประเมินตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

เจริญ ภักดีวานิช (2546) ได้สรุปว่าว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริม

สนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริมการอ่าน การวิเคราะห์และสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้สรุปว่า งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครูจะต้องปฏิบัติ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามรรณ (2554) งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอนงานสื่อการเรียนการสอนงานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

กฤตยา จุลละมณฑล (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการว่า การบริหารวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐาน

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษาคือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมต้องการและตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังนั้นจะประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานกิจกรรมการเรียนการสอน งานการนิเทศการศึกษา งานวัดผลประเมินผล ตามพระราชบัญญัติการการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษาสถานศึกษาจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางมาจัดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึง หมายถึง การบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ แม้งานวิชาการจะมีขอบข่ายกว้าง ควรยึดหลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดหลักการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี

5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้อธิบายกล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของ สังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการโดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิดร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรค ขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้

การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4.หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการมีหลักการบริหารดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถทักษะ คุณภาพ และการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้อธิบายถึงหลักในการบริหารงานวิชาการ ตามทฤษฎีการบริหารวิชาการของ Henri Fayol ว่าสามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหารดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดการองค์กร (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)
5. การควบคุม (To control

จากแนวคิดของนักการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม

กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเอง ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการติดตามและประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารโรงเรียน เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมในการพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขและมีคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษา สรุปขอบข่ายภาระกิจการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

วิชัย ธรรมเจริญ (2541) ได้ให้ความหมายและกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การเรียนการสอน
3. ห้องสมุด
4. การวัดผลและประเมินผล

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2554) ได้ให้ความหมายและกำหนดขอบข่ายของงานวิชาการเป็น 6 ประการ ดังนี้

1. การทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน
4. สื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กำหนดขอบข่ายการบริหารวิชาการครอบคลุมตั้งแต่ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานและแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานและนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาวิจัย แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ดังรายละเอียดปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ

หน่วยงานบุคคล / ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	วิชัย ธรรมเจริญ (2541)	พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2552)	ปรียากรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญน์ เรืองมนตรี และธีนธร มามารถ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	ความถี่
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น					√	1
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ		√	√		√	3
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	√	√	√		√	4
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	√	√		√	√	4
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			√	√	√	3
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	√	√	√	√	√	5
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา				√	√	2
8. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้	√			√	√	3
9. การนิเทศการศึกษา				√	√	2
10. การแนะแนว				√	√	2
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา		√		√	√	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ / หน่วยงานบุคคล	วิชัย ธรรมเจริญ (2541)	พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2552)	ปริยากรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นาถธรรม (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	ความถี่
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				√	√	2
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น				√	√	2
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				√	√	2
15. การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					√	1
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา					√	1
17. การพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		√		√	√	3

จากตาราง 2 จากการสังเคราะห์ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการทั้งหมด 17 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ยึดจากทฤษฎี แนวคิด ของนักวิชาการและความเหมาะสมกับสภาพบริบทการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยเลือกขอบข่ายที่มีระดับความถี่ระดับ 4 ขึ้นไป จนสรุปเป็นขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โดยผู้วิจัยขอกล่าวรายละเอียดของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 3 ด้าน ที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาได้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมายการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันคือ

Taba (1962) หลักสูตรคือแผนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยจุดประสงค์และจุดหมายเฉพาะการเลือกและการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

Johnson, Johnson และ Smith (1991) หลักสูตรเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ หรือสามารถทำได้ หลักสูตรคือผลที่ออกมาไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้น เป็นความคาดหวังหรือความตั้งใจ

Good (1973) หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา หรือเพื่อรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหลัก ๆ

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร (Curriculum) ว่ามีความหมายได้หลายอย่าง เมื่อศึกษาความหมายของหลักสูตรตามนิยามที่มีผู้ให้ไว้ สามารถจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวัง (Intended) กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Actualized) และกลุ่มที่มองหลักสูตรครอบคลุมทั้งสองกลุ่มที่กล่าวมา กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวัง ได้แก่ กลุ่มที่ให้ความหมายว่าหลักสูตร คือ วิชาและเนื้อหาวิชา หลักสูตรเป็นโปรแกรมการศึกษา หลักสูตรเป็นเอกสาร และที่หมายถึงหลักสูตรแม่บท ส่วนกลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ กลุ่มที่ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือ ประสบการณ์

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

สรุป การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นตามสภาพแวดล้อมสถานศึกษา การประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อนำมาพิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน การนิเทศหลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

ความสำคัญการพัฒนาหลักสูตร

อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นธงชัยในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นแผนแม่บทกำกับการทำงานทุกด้านของโรงเรียน

วาณี ภูเสตว์ (2542) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนให้มีระบบแบบแผนไปทางเดียวกัน

2. เป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหาร ในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการศึกษา

3. เป็นข้อกำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ และแผนการศึกษาแห่งชาติ

4. เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นแนวทางเดียวกันและมาตรฐานอย่างเดียวกัน

5. เป็นดัชนีชี้ให้เห็นลักษณะของสังคมและประเทศชาติในอนาคตว่าจะมีลักษณะอย่างไร

6. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพ เป็นแนวทางในการให้การศึกษา เพราะหลักสูตรจะบอกให้ทราบว่าการจัดการศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์อย่างไร จะจัดการสอนอย่างไร การพัฒนาหลักสูตรจะเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของผู้สอน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นแนวทางเดียวกันและมาตรฐานอย่างเดียวกัน

แนวทางการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรมีนักการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.3 จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

2. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่

1. จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2.จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ความหมาย

ฮู และดันแคน (Hough and Duncan, 1970) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความผาสุก

Saylor, Alexander และ Lewis (1981) กล่าวว่า รูปแบบการสอน (Teaching model) หมายถึง แบบ (Pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทาพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ที่มีความแตกต่างกัน เพื่อจุดหมายหรือจุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

Joyce และ Well (1992) กล่าวว่า รูปแบบการสอน คือ แผน (Plan) หรือแบบ (Pattern) ที่เราสามารถใช้เพื่อการสอนโดยตรงในห้องเรียนหรือการสอนเป็นกลุ่มย่อย หรือเพื่อจัดสื่อการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงหนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนและหลักสูตรรายวิชา ซึ่งแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน รูปแบบการสอน คือ การบรรยายสิ่งแวดล้อมทางการเรียน รูปแบบการสอน ก็คือ รูปแบบของการเรียนที่ช่วยผู้เรียนให้ได้รับสารสนเทศ ความคิด ทักษะคุณค่า แนวทางของการคิด และแนว

วิชัย ประสิทธ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบคลอบคลุมการดำเนินการ ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ จนถึงการประเมินผล

ทิศนา แขมมณี (2550) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ ระเบียบ มีแบบ แผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกประสบการณ์ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรือวุฒิภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย ต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเข้าไปมีบทบาท มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนการจัดการเรียนรู้ นิเทศการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการ

พัฒนา จัดหาทรัพยากรและการระดมทุน ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล/รายกรณี และประเมินผลปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสำหรับผู้บริหาร ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่

1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผลประเมินผลได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายของการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนประสบการณ์ ดังนี้

การวัด เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัดนั้น เช่น การวัดความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ขนาดของวัตถุ ผลที่ได้จากการวัดเป็นจำนวนตัวเลข จุดมุ่งหมายของการวัดนั้นเป็นการตรวจสอบการสอนของครู

อาจารย์ และการเรียนของผู้เรียน ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ด้าน ทักษะปฏิบัติ (Psychomotor Domain) ด้านเจตคติ (Affective Domain)

การประเมินผล เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำบางทีขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลาย ๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณาการประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย การวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินใจเป็นการชี้ขาด หรือสรุปผล การเปรียบเทียบผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การเทียบโอนประสบการณ์ สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน โดยการนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ หรือจากการประกอบอาชีพมาเทียบโอนเป็นผลการเรียนของหลักสูตรใด หลักสูตรหนึ่งในระดับที่กำลังศึกษาอยู่

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้สรุปว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัดมาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุม เพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปถึงการวัดผลไว้ว่า เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ หรือบุคคล ตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น ๆ ส่วนการประเมินผลเป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ อีกทั้งในการจัดการศึกษาปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจ สังคม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษามีหลายรูปแบบซึ่งสามารถเทียบโอนการศึกษาทุกระบบที่จัดการศึกษาในปัจจุบัน

สรุป การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

แนวทางการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการวัดผลประเมินผลได้มีนักวิชาการ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
2. วัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
4. การเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
5. การแก้ไขผลการเรียน0,ร,มส,มผ และการเรียนซ้ำ
6. การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
7. รายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
2. วัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
3. การจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
4. การเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
5. การแก้ไขผลการเรียน0,ร,มส,มผ และการเรียนซ้ำ
6. การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
7. รายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)

จากการศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการบริหารวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสังเคราะห์และสรุปเป็นองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมการบริหารวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ
   1.1 การพัฒนาหลักสูตร
   1.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
   1.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

2.1 การพัฒนาหลักสูตร

2.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3. การมีส่วนร่วมในการงทุนและดำเนินการ

3.1 การพัฒนาหลักสูตร

3.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

4.1 การพัฒนาหลักสูตร

4.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

5.1 การพัฒนาหลักสูตร

5.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

5.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางและการพัฒนาแนวทาง

ความหมายของแนวทางและการพัฒนาแนวทาง

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวทาง

เปลื้อง ณ นคร (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่ควรทำ

จึงสรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง วิธีที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้เสนอได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติต่อไป

สนยา พลศรี (2547) ได้ให้ความหมายการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการของมนุษย์ไว้ล่วงหน้า ในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วบริหารจัดการให้เป็นไปตามแผนและโครงการจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed Change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (Planned Change)

ราชบัณฑิตสถาน (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความสามารถ มีทักษะในด้านต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือการกระทำที่ผู้อื่นจัดให้

จากความหมายของการพัฒนาและแนวทางสามารสรุปความหมายแนวทางการพัฒนาได้ว่า หมายถึง กระบวนการสร้างขึ้นเพื่อให้ส่งผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานให้มีลักษณะที่มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ลักษณะที่ดีของแนวทาง

คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ (2544) ได้อธิบายไว้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง การศึกษาและการจัดทำเอกสารที่ประกอบไปด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นที่แสดงถึงเหตุผลสนับสนุนความถูกต้อง สมบูรณ์ของโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่ดี โดยโครงการที่ดี ได้แก่ โครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเมื่อปฏิบัติแล้วจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

สุบิน อ้อสุวรรณ (2544) ได้ให้ความเห็นถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง ข้อกำหนดหรือสิ่งที่ระบุไว้นั้นสามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอบวัดได้โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

วรนารี ปทุมมาศ (2546) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้นั้น สอดคล้องตรงกับความต้องการตามบริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

ศักดิ์ผจญ เริงใจ (2547) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดที่ระบุไว้ในแนวทางนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงภายใต้บริบทของโรงเรียน และชุมชน

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้ให้ความหมายถึงคุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง สิ่งที่ระบุในแนวทางเป็นไปตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียน

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง หมายถึง รายละเอียดของแนวทางที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ภายใต้บริบทของโรงเรียนที่นำไปปฏิบัติได้จริง

องค์ประกอบแนวทางการพัฒนา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบแนวทางการพัฒนา ดังนี้

Everard และ Morris (1990) ได้เสนอแนะองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางที่ดีจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทหรือเงื่อนไข
2. หลักการหรือแนวคิด
3. วัตถุประสงค์
4. กระบวนการดำเนินงาน

สุนันทา เลาหนันทน์ (2540) ได้เสนอองค์ประกอบของการพัฒนาแนวทางโดยเสนอว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ แนวคิด
2. บริบทและเงื่อนไข
3. ยุทธศาสตร์
4. กระบวนการดำเนินงาน
5. ผลที่ได้รับจากการนำแนวทางไปใช้

มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. หลักการของแนวทาง
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง
3. ระบบและกลไกของแนวทาง
4. วิธีดำเนินงานของแนวทาง
5. เงื่อนไขของแนวทาง

จากองค์ประกอบแนวทางการพัฒนาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแนวทางพัฒนาประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

การวัดคุณสมบัติของแนวทาง

การวัดคุณสมบัติของแนวทางการปฏิบัติ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ไพล๊อต บุศราคำ (2548) ได้สรุปว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม โดยหาดัชนีความสอดคล้องเกี่ยวกับความตรงเชิงเนื้อหาและหลักวิชาการ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าทีในการทดสอบความเป็นไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรศักดิ์ ศิริ (2548) ได้สรุปไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ทโดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าทีในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา กองจินดา (2549) ได้อธิบายไว้ว่า ความตรงตามเนื้อหาของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม โดยหาดัชนีความสอดคล้องความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถามโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท โดยแปลค่าที่เป็นไปได้ของรายการในแบบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าทีในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การวัดคุณสมบัติของแนวทาง คือ การศึกษาแนวทางโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นด้านความถูกต้องตามหลักวิชาการของแนวทาง ซึ่งวัดได้จากค่าความสอดคล้อง ส่วนด้านความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางวัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยด้านความเหมาะสม ใช้ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้านความเป็นไปได้ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ค่าทีในการทดสอบความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวคิดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

การบริหารแบบศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นได้มีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศซึ่งก็เป็นรูปแบบการบริหารจัดการรูปแบบหนึ่ง ซึ่งก็ได้มีผู้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดังนี้

Bray (1987) ได้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาว่า “...ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการรวมสถานศึกษา เพื่อความมุ่งหมายทางด้านการบริหารและการศึกษา” ในการที่จะร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาหลาย ๆ แห่งในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ (2542) ได้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า “ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาทุกแห่งที่อยู่ใกล้กันตามสภาพท้องถิ่นรวมกันเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้โรงเรียนได้มีโอกาสร่วมมือกันส่งเสริมคุณภาพและควบคุมมาตรฐานการศึกษา”

สนามจิตร สุคนธทรัพย์ (2539) ได้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า “..ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาหลายสถานศึกษาซึ่งรวมกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีการจัดแนวทางหรือระเบียบที่เกี่ยวกับโครงสร้าง หน้าที่และวิธีดำเนินการเพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินภารกิจได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้...”

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา (2547) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายทางด้านการศึกษา หมายถึง การรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลาย ๆ แห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตรและทัดเทียมกัน มีลักษณะการรวมตัวกันในแนวราบที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น

ประเสริฐ ต้นสีนนท์ (2556) ได้ให้ความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา จะเห็นว่า การจัดการบริหารการศึกษาในรูปแบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งของการบริหารแบบมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมเป็นเครือข่ายในการยกระดับพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการรวมโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่จะอยู่ในสังกัดเดียวกันเข้าด้วยกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินงานตาม

สรุปความหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากที่กล่าวมาข้างต้น ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นเป็นรูปแบบการบริหารที่จะให้สถานศึกษาอยู่ใกล้เคียงกันมีสภาพทางภูมิศาสตร์ใกล้เคียงกันหรือเขตการปกครองเดียวกันได้รวมตัวกัน ตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่กำหนดไว้และได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งในด้านการพัฒนาการจัดศึกษา บุคลากร และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ (2543) ได้สรุปถึงความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

ด้านวิชาการ

1. เป็นการระดมสรรพกำลังทั้งในด้านความคิด การทำงานภายในโรงเรียนของกลุ่มเพื่อผดุงมาตรฐานทางวิชาการให้ดีขึ้นตามลำดับ และมีการนิเทศภายในโรงเรียน

2. เกิดความร่วมมือในด้านการเรียนการสอนเพราะใช้หลักสูตรและแผนการสอนแบบเดียวกันภายในกลุ่ม

3. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สามารถวางแผนเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน

4. ช่วยแก้ปัญหาครูในด้านการเรียนการสอน และสามารถพัฒนาครูให้มีความรู้เท่าเทียมกันได้เร็วขึ้น

5. เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในเรื่องการจัดประชุมอบรมและจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ด้านบริหาร

1. ผู้บริหารโรงเรียนจะช่วยกันพัฒนาโรงเรียนจากสภาพที่มีอยู่ให้ดีขึ้นเท่าเทียมกันทุกโรง

2. ผู้บริหารโรงเรียนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และผนึกกำลังกันปรับปรุงกระบวนการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนจะช่วยกันคิด ช่วยกันวางแผนในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญความต้องการของโรงเรียนในกลุ่ม เช่น โรงเรียนใดต้องการครูวิชาอะไร ตกลงกันเอง

4. โรงเรียนขนาดใหญ่มีส่วนช่วยโรงเรียนขนาดเล็ก โดยอาศัยหลักโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องหรือโรงเรียนในเครือ เช่น ช่วยเหลือทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ ครู โต๊ะ ม้านั่งโรงฝึกงาน สถานที่แข่งขันทักษะต่าง ๆ ฯลฯ

5. ทำให้ครูนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเกิดความสัมพันธ์กัน มีความคุ้นเคยกันสนิทสนมเห็นอกเห็นใจกันเป็นกันเองมากขึ้น ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทั้งยังร่วมมือในการสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็ก

6. มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นของกรมและกระทรวงโดยใกล้ชิด เช่น ในด้านการวางแผนเพื่อพัฒนางานให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

ด้านการบริการ

1. เผยแพร่คู่มือเอกสารและวารสารอื่น ๆ เพื่อให้ความรู้และสื่อสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม

2. ได้แลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมอื่น ๆ ระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม โดยปกติจะตกลงภายในกลุ่ม

3. ได้พบปะสังสรรค์ร่วมกัน เช่นจัดให้ครูในกลุ่มไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมร่วมกัน

ทองอยู่ แก้วไทรฮะ (2543) ได้ให้ความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นหน่วยงานบริหารซึ่งมีความสำคัญในการเชื่อมโยงการบังคับบัญชาระหว่างอำเภอกับโรงเรียน ซึ่งจะทำให้การกำกับติดตามงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังเป็นยุทธศาสตร์อันสำคัญยิ่งของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในอันที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดให้ใกล้เคียงกัน และที่สำคัญคือเป็นหน่วยเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่มทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และเทคนิควิธี อันเป็นการส่งเสริมความเสมอภาคในการใช้ทรัพยากรระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งจะได้ประโยชน์จากการบริหารในรูปแบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอย่างมาก เนื่องจากสามารถพึ่งพาทรัพยากรทางการศึกษาจากโรงเรียนที่มีความพร้อมสูงกว่า ดังนั้นการจัดการศึกษาแบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาซึ่งนำมาเป็นเครื่องมือในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแพร่หลาย

รุ่ง แก้วแดง (2543) ได้ให้ความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานระบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย มีลักษณะการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะมีผลดีกว่าการทำงานโดยลำพัง

2. โรงเรียนแต่ละโรงภายในกลุ่ม อาจมีทรัพยากรและความสามารถแตกต่างกัน เช่น มีจำนวนบุคลากรมากน้อยต่างกัน มีวัสดุอุปกรณ์ต่างกัน โรงเรียนบางโรงเรียนอาจมีครูที่มีความสามารถ ด้านพละ แต่โรงเรียนอื่นมีครูศิลปะ เป็นต้น ดังนั้นการร่วมมือผนึกกำลังกันทำงานในรูปแบบต่าง ๆ

3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นให้ครบตามความต้องการของโรงเรียนได้ทำการแบ่งปันแลกเปลี่ยนกันใช้ทรัพยากรต่าง ๆ และการร่วมมือกันทำงาน จะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าประหยัดและขจัดความซ้ำซ้อนของงานบางอย่างได้ เช่น การจัดทำข้อทดสอบร่วมกันเป็นต้น

4. การปฏิบัติงานระบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย สามารถนำไปสู่ความสามัคคีร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรสอดคล้องกับแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม ร่วมมือช่วยเหลือกันและกันทั้งกำลังงานและกำลัง

ชลอ กองสุทธิ์ใจ (2544) ได้ให้ความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ระบบศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา

ซึ่งหากดำเนินการอย่างมีประสิทธิผลแล้ว จะช่วยควบคุม กำกับดูแลและนิเทศโรงเรียนได้อย่างใกล้ชิด กับช่วยให้การบริหารทรัพยากรคือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และเทคนิควิธี อันเป็นเครื่องมือปฏิบัติงานของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องการดำเนินการภายใต้ข้อจำกัดทางงบประมาณและกำลังคน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษาอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการจัดการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาในอำเภอหรือตำบลใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพใกล้เคียงกัน เป็นการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

สมเกียรติ ชอบผล (2533) ได้ให้จุดประสงค์ของการจัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ

1. เพื่อให้ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมมือกันในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา

2. เพื่อให้สถานศึกษาในศูนย์สามารถใช้ทรัพยากรดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการใช้ทรัพยากรระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน

สนอง เครือมาก (2536) ได้ให้จุดประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการพัฒนางานวิชาการในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ

2. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการทุกกลุ่มประสบการณ์

3. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการให้มีการประสานงานการใช้ทรัพยากรคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการพัฒนากระบวนการเทคนิค และวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน

5. เพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในศูนย์

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2541) ได้ให้จุดประสงค์และเป้าหมายของสหวิทยาเขตโรงเรียนมัธยมว่าเป็นระบบบริหารเพื่อประสานงานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียน เช่น

การใช้อาคารสถานที่ ครู บุคลากร สื่อการสอนและการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประกันโอกาสทางการศึกษาที่ทัดเทียมกันและแก้ปัญหาการมีทรัพยากรไม่พอเพียง การรวมตัวแบบสหวิทยาเขตจึงต้องเป็นการรวมตัวที่กระชับแน่นกว่าการรวมตัวแบบกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย เพราะต้องจัดการศึกษาร่วมกัน ไม่ใช่เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันเท่านั้น ความเป็นสหวิทยาเขตไม่ใช่ระบบเครือข่ายที่มีศูนย์กลางหลักแล้วมีวิทยาเขตหรือแหล่งศึกษาอื่นเป็นบริวารเหมือนระบบสุริยจักรวาล แต่เป็นระบบที่จัดขึ้นเพื่อการพึ่งพาซึ่งกันและกัน และเพื่อจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในภาพรวม หัวใจของการพึ่งพากันก็คือ ความทั่วถึงและความสะดวกในการได้รับการศึกษาของผู้เรียน ดังนั้น ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ถ้าจัดการศึกษายึดพื้นที่เป็นศูนย์บริการให้การศึกษาเป็นหลัก ทุกสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกันก็จักต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ของตน ดังนั้น สหวิทยาเขตก็คือการจัดการศึกษาที่ร่วมมือกันของทุกคน ทุกฝ่าย ทุกสถานศึกษาในพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้ทุกคนได้เรียนเรียนด้วยความสะดวกและเรียนอย่างมีคุณภาพนั่นเอง

บุญลือ ทองอยู่ (2544) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถใช้ทรัพยากรดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันในด้านวัสดุ อุปกรณ์ กำลังงาน กำลังความคิด เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนภายในกลุ่ม และควรจัดตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย เพื่อประสานการดำเนินงานและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียนภายในกลุ่มและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายนั้นควรกำหนดในรูปแผนงานที่ต่อเนื่อง เพื่อประสานทรัพยากรทั้งมวลในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

ประเสริฐ ต้นสีนนท์ (2556) ได้ให้เจตนารมณ์ จุดประสงค์ และเป้าหมายของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดตั้งขึ้นมาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภายในกลุ่มให้ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนภายในกลุ่มมีสภาพแวดล้อม และขนาดที่แตกต่างกัน รวมทั้งมีความพร้อมด้านทรัพยากรทางการศึกษาที่แตกต่างกัน กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเป็นนวัตกรรมที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีจุดประสงค์เพื่อร่วมมือกันของสถานศึกษาในบริเวณใกล้เคียงกันและมีความพร้อมแตกต่างกันในแต่ละสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ การแลกเปลี่ยนและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

การประสานงานวิชาการและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน โดยการพัฒนาศูนย์นั้นต้องกำหนดเป็นแผนงานให้รูปธรรมและต่อเนื่องเพื่อให้เครือข่ายบรรลุเป้าหมาย

ประสิทธิผลของการบริหารศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

Lunenberg และ Ornstein (1996) ได้ให้ทัศนะสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. มีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง (Strong Leadership)
2. มีความเป็นระเบียบ (An Orderly)
3. มีบรรยากาศที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อบุคคลอื่น (Humane Climate)
4. มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ (Frequent Monitoring Student's Progress)
5. มีความคาดหวังสูงและเป็นข้อกำหนดสำหรับนักเรียนทุกคน (High Expectations and Requirement for all Students)
6. เน้นทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนการสอนนักเรียน (Focus on Important Skills to all Students)

Gibson (2000) ได้ให้ความหมายของคำว่า Effectiveness ว่ามาจากคำว่า Effect ที่ใช้ในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล (Cause and Effect) และได้อธิบายถึงประสิทธิผลว่า มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยที่เป็นเหตุผลแตกต่างกัน ดังนี้

1. ประสิทธิผลระดับบุคคล (Individual Effectiveness) เป็นการเน้นผลการปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การ ซึ่งโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาประเมินประสิทธิผลระดับบุคคล โดยใช้กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนหรือการให้รางวัลตอบแทน ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับบุคคลได้แก่ ความสามารถ (Ability) ทักษะ (Skills) ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) แรงจูงใจ (Motivation) และความเครียด (Stress)

2. ประสิทธิผลระดับกลุ่ม (Group Effectiveness) เป็นภาพรวมของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่ และตำแหน่งในองค์การ ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับกลุ่ม ได้แก่ ความสามัคคี (Cohesiveness) ภาวะผู้นำ (Leadership) โครงสร้าง(Structure)สถานภาพ (Status) บทบาท (Roles) และบรรทัดฐาน (Norms)

3. ประสิทธิผลระดับองค์การ (Organizational Effectiveness) เป็นภาพรวมของประสิทธิผลระดับบุคคล และระดับกลุ่ม ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์การ ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) กลยุทธ์ (Strategy Choices) โครงสร้าง

(Structure) กระบวนการต่าง ๆ (Process) และวัฒนธรรม (Culture) ประสิทธิผลองค์การทั้ง 3 ระดับ มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประสิทธิผลองค์การขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคลและกลุ่มนั่นเอง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายประการ เช่น ชนิดขององค์การ งานที่องค์การทำและเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานในองค์การ

Hoy และ Miskel (1991) ได้ให้ทัศนะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีดังต่อไปนี้

1. มุ่งสัมฤทธิผล (Achievement Orientation)
2. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Educational Leadership)
3. มีความสอดคล้องและกลมเกลียว (Consensus and Cohesion)
4. หลักสูตรมีคุณภาพและให้โอกาสในการเรียนรู้ (Curriculum Quality/Opportunity to learn)
5. บรรยากาศของโรงเรียน (School Climate)
6. บรรยากาศในชั้นเรียน (Classroom Climate)
7. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (Parental Involvement)
8. ศักยภาพในการประเมิน (Evaluative Potential)
9. การใช้เวลาในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Learning Time)
10. มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (Structured Instruction)
11. มีการเรียนรู้แบบอิสระ (Independent Learning)
12. มีการปรับการจัดการเรียนการสอน (Adaptive Instruction)
13. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับและมีการเสริมแรง (Feedback and Reinforcement)

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร (2547) ได้ให้ทัศนะผลสัมฤทธิ์ของความเป็นเครือข่ายที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ดังนี้

1. เกิดกระบวนการเรียนรู้ คือ ผู้เข้าดำเนินงานเครือข่ายทุกคนมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์มากขึ้น หลังจากที่ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการทำงานร่วมกัน โดยกระบวนการเรียนรู้นั้นจะช่วยให้บุคคลและองค์การมีการปรับตัวในการแสวงหาความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ และแนวร่วมใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลให้การทำงานในด้านต่าง ๆ ของเครือข่ายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การเพิ่มโอกาสในการแก้ปัญหา กลุ่มเครือข่ายพยายามผลักดันในการแก้ปัญหาภายในกลุ่มองค์การของตนเอง การรวมกลุ่มและการประสานงานกับภาคีที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการแก้ปัญหา เพราะเป็นการระดมความคิดเห็น และความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม

3. เกิดการพึ่งพาตนเอง เมื่อเครือข่ายมีกระบวนการทำงานที่เข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหาของเครือข่ายได้แล้ว เครือข่ายและสมาชิกในเครือข่ายก็สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้ในเรื่องของทุน ทรัพยากร ความรู้ และการจัดการที่จะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายที่ต่อเนื่อง

4. เกิดการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นความสำเร็จของเครือข่ายในการที่จะร่วมกันพัฒนาและจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น ซึ่งเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นนี้มีพลังขับเคลื่อนในหลาย ๆ พื้นที่ เช่น เครือข่ายสิ่งแวดล้อม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาวบ้านหินกรูดและบ้านบ่อนอก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

5. เกิดกระบวนการผลักดันเชิงนโยบาย ปัจจุบันประเด็นปัญหาสาธารณะจำนวนไม่น้อยที่เกิดขึ้นและสามารถนำไปสู่ข้อยุติ ด้วยพลังของเครือข่ายและการจัดการในเชิงนโยบาย ตัวอย่างเช่น การรวมกลุ่มองค์การ เครือข่ายที่ทำงานในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่พยายามผลักดัน พ.ร.บ.ป่าชุมชนฉบับประชาชน ให้มีการนำเสนอต่อการพิจารณาของรัฐสภา และการจัดทำมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ เป็นต้น

6. เกิดอำนาจหรือพลัง อำนาจแฝงเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มองค์การและเครือข่ายอำนาจของการต่อรองนี้จะไม่มีการเกิดขึ้นได้หากไม่มีการรวมกลุ่มองค์การต่าง ๆ เข้าด้วยกันพลังอำนาจของการรวมกลุ่มนี้บางครั้งอาจไม่เป็นผลที่เป็นรูปธรรมโดยตรง แต่เป็นพลังหรือเป็นประโยชน์ในทางอ้อมที่บรรดากลุ่มหรือเครือข่ายอื่น ๆ ให้ความเกรงใจและสามารถนำมาเป็นการต่อรองในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองได้

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา (2549) กรุงเทพมหานครมีความมุ่งหวังผลสำเร็จของการนำระบบเครือข่ายโรงเรียน (School Cluster) มาใช้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. ความเข้มแข็งและความสำเร็จภายในเครือข่าย

1.1 เกิดความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในลักษณะกัลยาณมิตรที่แท้จริง

1.2 โรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกันจับมือร่วมกันสร้างศิษย์ให้เป็นพลเมืองที่ทรงคุณค่าของเมือง

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนได้เป็นผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งดี ๆ ซึ่งกันและกันทุกด้าน คือ ด้านประสบการณ์ บุคลากร วิทยาการ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้

1.4 เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันแล้วพัฒนางานอย่างเป็นพลวัตร

1.5 เกิดการมีส่วนร่วมในการระดมสมอง และสรรพกำลังจากบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักการเมืองระดับท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการช่วยเหลือเกื้อกูลเติมเต็มให้แก่กันและกัน

1.6 เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่เป็นบรรยากาศของการยอมรับ ศรัทธา เอื้ออาทร และความรู้สึกของความเป็นเจ้าของโรงเรียนและท้องถิ่นร่วมกัน

1.7 โรงเรียน และผู้เรียนมีคุณภาพ และคุณลักษณะที่มีมาตรฐานสูงทัดเทียมกัน ประกันคุณภาพได้ และเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคม

2. การเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายสถานศึกษา

การคาดหวังในอนาคตอันใกล้นี้ การเชื่อมโยงกันในทุกด้านของเครือข่ายโรงเรียน จะเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของแต่ละเครือข่าย ทั้งในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร และก้าวไปสู่องค์การสถาบัน และชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีอาณาเขตกว้างออกไปเรื่อย ส่งผลให้ผู้เรียนและบุคลากร ทุกฝ่ายมีแหล่งเรียนรู้ที่กว้างขวาง หลากหลายและเกิดประโยชน์มากขึ้น จนสามารถนำไปสู่ระบบของโลกสากลได้ในที่สุด ลักษณะของการเชื่อมโยง 2 ระดับ ดังนี้

2.1 การเชื่อมโยงกันภายในศูนย์

2.2 การเชื่อมโยงระหว่างศูนย์สังกัดกรุงเทพมหานคร การเชื่อมโยงระหว่างศูนย์ในสังกัดกรุงเทพมหานครและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลของการบริหารศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา มี 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยที่เป็นเหตุผลแตกต่างกันในแต่ละระดับแต่ทั้ง 3 ระดับนั้นย่อมมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ประสิทธิผลของการบริหารกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนยังประกอบด้วย ผู้นำเข้มแข็ง มีระเบียบ มีบรรยากาศที่เอื้อเฟื้อ และต้องมีการคาดหวังและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ระดับ อย่างมีคุณภาพและประสิทธิผล

วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA

ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

การบริหารจัดการสะเต็มศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ยึดหลักการบริหารวงจรคุณภาพเดมมิ่ง Deming (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้นิยามความหมายของวงจรคุณภาพโดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

วรภัทร์ ภู่เจริญ (2541) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมิน

ย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน

กรมวิชาการ (2545) ได้ให้ความหมายของจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง หรือวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Action) ซึ่งเป็นวงจรการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานของสถานศึกษาแล้ววางแผน (P) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด จากนั้นจึงดำเนินการตามแผน (D) ในขณะที่ดำเนินการก็ทำการตรวจสอบ (C) ว่าดำเนินการไปแล้ว นำไปสู่เป้าหมายหรือไม่เพียงใด แล้วนำผลการตรวจสอบมาใช้แก้ไขปรับปรุง (A) แล้ววางแผนให้การดำเนินงานในข้อต่อไปดีขึ้นซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องทำเป็นวงจรตลอดเวลา

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ให้ความหมายของจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบคุณภาพที่กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนาและการวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งตรงกับขั้นวางแผน (Plan = P) คือ การที่โรงเรียนกำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในขั้นนี้ คือ ขั้นกระทำ (Do = D) การตรวจสอบหรือการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนตรงกับขั้นการตรวจสอบ (Check = C) และการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพตรงกับขั้นปฏิบัติ (Act = A) เพื่อปรับปรุงงาน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็นวงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบคุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่มีคุณภาพเพื่อให้บรรลุมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผน (P-Plan) การปฏิบัติตามแผน (D-Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (C-Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (A-Action)

ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

ฮิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA การบริหารงานการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

สมคิด พรมจุ้ย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or evaluation)

การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกย่อ ๆ ว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

จากความสำคัญข้างต้น สรุปว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) เป็นกระบวนการดำเนินงานที่สามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรมและทุกองค์การ สถานศึกษาก็สามารถนำกระบวนการดำเนินงานดังกล่าวนี้มาใช้ดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการได้

ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

ฮิโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองานเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART มีลักษณะ ดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่า ผลที่ปฏิบัตินั้นได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรโดยมองทางเลือกใหม่ ใช้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

สมาน อัศภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P-Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

จากขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สรุปได้ว่า ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ และ A คือ Act หมายถึง การปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

ความหมายของความต้องการจำเป็น

Mckillip (1987) ได้กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็นหมายถึง การตัดสินคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบและพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา ซึ่งเกี่ยวข้องใน 4 ลักษณะ คือ

1. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล
2. เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. เป็นเรื่องที่อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ
4. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

Witkin และ Altschuld (1995) ได้กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่าง (Gap) หรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นหมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลหน่วยงานซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

การประเมินความต้องการจำเป็น

Kaufman และ English (1981) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการที่เป็นทางการ ซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบันและผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการและจัดวางช่องว่างเหล่านั้นตามลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

สุวิมล ว่องวาณิช (2542) กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็น สามารถสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็นเป็นพิจารณาตัดสินความขัดแย้งตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติและหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการจัดสรรงบประมาณการจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการหาความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพเป็นอยู่จริงที่สังเกตได้กับสภาพที่คาดหวังที่ควรจะเป็น แล้วนำผลของความแตกต่างนั้นมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลในการ

ตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ตรงสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง อันเนื่องจากการประเมินความต้องการจำเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และการเปลี่ยนแปลงทางบวก

จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2542) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า คือ ความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงานทำให้การพัฒนากิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้นนอกจากนี้ สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ยังได้ สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจากนักวิชาการด้านการประเมินไว้ โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะดังนี้

1. เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และขั้นการออกแบบการประเมินเกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยาม ประเภทขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็นการวางแผนงานด้านทรัพยากรค่าใช้จ่ายและระยะในการดำเนินงาน

2. เป็นระยะระหว่างการประเมินมีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. เป็นระยะหลังการประเมินมีการนำผลไปใช้ประโยชน์การนำเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบกำหนดแนวทางการแก้ไขขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น ในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้ สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดมุ่งหมายให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้เสนอเทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสำหรับรูปแบบการตอบที่เป็น ทั้งการตอบสนองเดี่ยวและรูปแบบการตอบสนองคู่ โดยมีวิธีการแนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิควิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการสำคัญคือ การให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนดการเรียงลำดับความสำคัญและการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งรูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่มักปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตรประมาณค่า โดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุด คือ ระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้หลายวิธี แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธี Modified Priority Needs Index ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I – D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้าง

มากเกินไปและให้ความหมายในเชิงการเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index ; $PNI_{modified}$) และในกรณีที่ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากันจะพิจารณาจากค่า PNI ประกอบ ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$PNI_{modified} = I - D / D$$

เมื่อ I แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่คาดหวัง

D แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่มีในปัจจุบัน

$$PNI = (I - D) \times I$$

เมื่อ I แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่คาดหวัง

D แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่มีในปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุป ความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นดังกล่าวนี้มาใช้เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้บริบท

การสนทนากลุ่ม

ความหมายของการจัดสนทนากลุ่ม

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

Kitzinger (1994) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การอภิปรายที่มีแบบแผนอันเป็นกิจกรรมกลุ่มในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อทำให้กลุ่มดังกล่าวสร้างผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้

Powell และ Single (1996) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การที่กลุ่มของบุคคลที่ถูกเลือกโดยรวมถึงผู้วิจัย เพื่อทำการอภิปราย และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ในหัวข้อของการวิจัย

Morgan (1997) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง รูปแบบการสัมภาษณ์กลุ่ม และมีความสำคัญที่ใช้ในการแยกแยะระหว่างของมากกว่าสองสิ่ง การสัมภาษณ์กลุ่มเกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลในเวลาเดียวกัน โดยเน้นคำถาม และการตอบสนองกันระหว่างผู้วิจัย และกลุ่มในการสนทนา อย่างไรก็ตามการจัดสนทนากลุ่ม ต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ต่อกันภายในกลุ่ม บนพื้นฐานของประเด็นที่ผู้วิจัยได้เสนอ

รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การให้กลุ่มบุคคลหนึ่งที่เป็นนักวิจัยคัดเลือกมาทำการสนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกัน ในประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ กลุ่มบุคคลที่สนทนากันนั้นมิได้เกิดขึ้นเอง ตามปกติ แต่จะเป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยคัดเลือกให้มาร่วมสนทนา โดยพิจารณาว่าบุคคลเหล่านั้น จะมีความรู้และความสามารถแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยต้องการ โดยให้บุคคลในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบซึ่งกันและกันตามประเด็น

ชาย โพธิสิตา (2547) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อการสนทนา หรืออภิปรายกัน โดยมีจุดหมายเจาะจงหาข้อมูลที่ถูกตรง ประเด็น สำหรับตอบคำถามการวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด ตรงตามจุดมุ่งหมายการศึกษา โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ต่อกันของสมาชิกในวงสนทนากลุ่ม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การจัดประชุมเชิงวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาประเด็น หรือหัวข้อเฉพาะในการหา แนวทางพัฒนาหรือคำตอบที่เป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการกำหนดสมมติฐานใหม่ ๆ

ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่ม สามารถนำมาใช้ในช่วงเริ่มต้น และระหว่างการวิจัย เพื่อประเมินผล กระทบ หรือพัฒนากิจกรรมการดำเนินการวิจัย หรือหลังจากการวิจัยที่ได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ เพื่อการตรวจสอบยันข้อมูล (Triangulation) และการตรวจสอบความสมบูรณ์ (Validity Checking)

ชาย โพธิสิตา (2547) ได้ให้ความเห็นว่า การวิจัยแบบสนทนากลุ่ม มีขั้นตอน การดำเนินการ 9 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนสัมพันธ์กับกิจกรรมในขั้นตอนอื่น ถ้ามีการปรับ หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ก็อาจมีความจำเป็นที่จะต้องปรับกิจกรรมใน ขั้นตอนอื่นตามไปด้วย ขั้นตอนหลัก ๆ ของการดำเนินการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดปัญหาการวิจัยหรือประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม
2. กำหนดกรอบการเลือกตัวอย่าง

3. กำหนดผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม

4. สร้าง/ทดสอบแนวคำตอบ

5. เลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

6. จัดการสนทนากลุ่ม

7. จัดระเบียบข้อมูล

8. วิเคราะห์ข้อมูล

9. เขียนรายงาน

นงนภัส คู่วรัญญู เที่ยงกมล (2551) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การจัดสนทนากลุ่มมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. การเตรียมการประชุมการอภิปรายกลุ่ม (Preparing for Session)

1.1 ระบุวัตถุประสงค์หลักของการประชุม

1.2 พัฒนาคำถามที่เหมาะสมประมาณ 6 คำถามอย่างระมัดระวัง

1.3 วางแผนการประชุมกลุ่ม

1.4 เตรียมเชิญสมาชิกที่มีศักยภาพ (Call Potential Members) และติดตามการเผชิญด้วยการแจ้งเกี่ยวกับวาระการประชุม เวลาที่ใช้ประชุม และรายการคำถามที่จะอภิปรายกันในกลุ่ม จัดเตรียมสำเนาวาระการประชุมสำหรับสมาชิกทุกคน และแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องกระทำในการประชุม

1.5 ประมาณ 3 วันก่อนมีการประชุม โทรศัพท์เตือนสมาชิกให้เข้าประชุมตามวันนัดหมายการประชุม

2. การพัฒนาคำถาม (Developing Questions)

2.1 พัฒนาประมาณ 5–6 คำถามการประชุมอย่างน้อยใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่งสำหรับการถามคำถาม ประมาณ 5–6 คำถาม สำหรับสมาชิกกลุ่มที่มีประมาณ 6–10 ดังกล่าว

2.2 ผู้ดำเนินการกระบวนการกลุ่มต้องถามตนเองเสมอว่า ปัญหาอะไรที่ต้องการรู้หรือมีความต้องการอะไรที่ต้องการรู้ ที่ต้องการจะเก็บรวบรวมระหว่างการประชุมกลุ่ม

2.3 การประชุมกลุ่ม เป็นพื้นฐานของการสัมภาษณ์ทวีคูณ (Multiple Interviews) ดังนั้น จึงมีแนวทางหลายแนวทางในการนำการประชุมกลุ่มที่มีพื้นฐานที่เหมือนกันหลายประการในการนำการสัมภาษณ์กลุ่ม หรืออภิปรายกลุ่ม

3. การวางแผนการประชุม (Planning the Session)

3.1 การจัดตารางที่วางแผนการประชุม (Scheduling)

3.2 เตรียมอาหารว่าง (Setting and Refreshments) ดำเนินการประชุมในห้อง Conference Room

3.3 ความเท่าเทียมกันของสมาชิกในการแสดงความคิดเห็น โดยคำนึงถึงกฎพื้นฐาน (Ground Rules) คือ รักษาการเน้นประเด็นที่ต้องการ รักษาแรงขับเคลื่อนมุ่งสู่ประเด็นที่ต้องการ ทำให้เข้าใกล้คำถามตรงประเด็นที่ตั้งไว้

3.4 ระเบียบวาระการประชุม (Agenda)

3.5 จำนวนสมาชิกกลุ่มที่เหมาะสม (Membership)

3.6 วางแผนบันทึกการประชุม

4. การอำนวยความสะดวกระหว่างการประชุม (Facilitating the Session)

4.1 เป้าหมายหลักของการอำนวยความสะดวกคือรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เพื่อบรรลุเป้าหมายของการประชุม

4.2 แนะนำผู้ดำเนินการประชุม และผู้ช่วยหากจำเป็นต้องมี

4.3 อธิบายวิธีการที่จะใช้ในการบันทึกการประชุม

4.4 ดำเนินการตามวาระการประชุม

4.5 ข้อควรระมัดระวังในการใช้คำถามที่จะกล่าว และเคารพในความคิดเห็นสมาชิก

4.6 การสรุปประเด็นอภิปรายต้องชัดเจน และสมาชิกเพิ่มเติมแก้ไขได้

4.7 สมาชิกในการสนทนากลุ่มต้องเคารพศักดิ์ศรี ความคิดสมาชิกอื่น

5. สิ่งที่ต้องดำเนินการหลังการสนทนากลุ่ม

5.1 ตรวจสอบการบันทึกเทป (ถ้ามี)

5.2 จดบันทึกเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัดในการจดบันทึกที่ทำไว้แล้ว

5.3 เขียนการสังเกตที่ได้จากระหว่างการประชุม

รัตนะ บัวสนธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่มไว้ ดังนี้

ผู้ดำเนินการสนทนาเป็นบุคคลสำคัญ และมีบทบาทมากในการสนทนากลุ่ม เพราะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ควบคุมประเด็น และบรรยากาศการสนทนากลุ่ม ให้เป็นไปอย่างตรงประเด็นและราบรื่น ตลอดจนทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างทั่วถึง

1. ผู้ร่วมสนทนา หรือสมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกตามคุณสมบัติหรือตามตัวแปรที่สอดคล้องกับเงื่อนไขตามที่ผู้วิจัยต้องการ

2. ผู้จดบันทึก และผู้ให้บริการทั่วไปเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่จะบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนาทั้งข้อมูลที่เป็นคำพูดของสมาชิกในกลุ่มสนทนาทุกคำพูดเท่าที่จะจดได้ทัน และข้อมูลที่ไม่ใช่คำพูด แต่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นขณะสนทนา เช่น อากัปกิริยา

ท่าทางการแสดงสีหน้าของผู้สนทนาเมื่อทำการโต้ตอบ หรือการนั่งเงียบ เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยในการตีความสรุปรายงานวิจัยต่อไป ทั้งนี้ในการจดบันทึก ผู้จดบันทึกจะต้องใส่ชื่อสมาชิกที่เป็นผู้พูดหรือผู้แสดงอากัปกิริยาดังกล่าวด้วยเพื่อป้องกันการลืม ผู้จดบันทึกยังอาจช่วยเตือนพิธีกรกรณีที่ลืมประเด็นคำถามบางประเด็น ตลอดจนการช่วยให้พิธีกรแจกคำถามได้ทั่วถึงกับสมาชิกทุกคน

3. ผู้ให้บริการทั่วไป เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ ในการสนทนาเพื่อให้การดำเนินการสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นโดยไม่ติดขัด เช่น การให้บริการน้ำดื่ม กาแฟ ขนม หรือของขบเคี้ยว การบันทึกเทป และการเปลี่ยนเทปบันทึก รวมทั้งการป้องกันบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารสนทนาเข้ามารบกวนขัดจังหวะการสนทนา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นกระบวนการประชุมเชิงวิชาการที่เริ่มจากการกำหนดปัญหาแนวคิดทางที่จะสนทนา หรือวัตถุประสงค์หลักของการประชุมร่วมกัน กำหนดและสรรหาผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมประชุม จะมีการวางแผนการประชุมกลุ่มร่วมกัน และทุกคนมีเป้าหมายแนวทาง กำหนดผู้ร่วม กำหนดสถานที่ จัดสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล รายงานข้อมูลที่ได้ร่วมสนทนา

ประโยชน์ของการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่มในการวิจัย เป็นการดึงทัศนคติ ความรู้สึก ความเชื่อ ประสบการณ์ ตลอดจนปฏิกิริยาของผู้ร่วมสนทนาออกมาซึ่งวิธีการอื่นไม่สามารถทำได้ ซึ่งทัศนคติ ความรู้สึก ความเชื่อเหล่านี้ ในบางส่วนอาจเป็นอิสระจากกลุ่ม หรือสิ่งที่สังคมคาดหวัง แต่จะเป็นสิ่งที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางสังคม และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ที่อยู่ในขอบข่ายของการจัดสนทนากลุ่ม มีนักวิชาการกล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคการสนทนากลุ่ม ที่นำมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

รัตนะ บัวสนธิ์ (2551) ได้เสนอไว้ว่า การจัดการสนทนากลุ่มมีประโยชน์ ดังนี้

1. ประหยัดงบประมาณ และสามารถดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

2. ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงจำนวนมาก และเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปภาษาพูดของผู้ร่วมสนทนากลุ่มโดยตรง ข้อมูลที่ได้จึงเป็นการเปิดเผยความจริงในประเด็นเดียวกัน

3. การสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลหลาย ๆ คนไปพร้อมกัน ทำให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มกล้าแสดงความคิดเห็น

4. เหมาะสมยิ่งสำหรับเก็บข้อมูลบุคคลที่อ่านหนังสือไม่ออก

5. สามารถใช้วิธีการที่สะท้อนกลับคำถามของผู้ร่วมสนทนา เพื่อเป็นการยืนยันคำตอบ และช่วยในการตีความคำตอบที่ถูกต้อง

6. เพื่อประเมินผลโครงการทางการศึกษาที่ได้ดำเนินไปแล้ว

7. เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยบางประเภท เช่น แบบสอบถาม รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการหาคำตอบเพิ่มเติมให้กับงานวิจัยทางการศึกษาบางเรื่อง เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนมากขึ้น

นงนภัส คู่วรัญญู เที่ยงกมล (2551) ได้เสนอไว้ว่า ประโยชน์ของการจัดสนทนากลุ่มมีดังนี้

1. การอภิปรายกลุ่มเป็นการวิจัยที่เหมือนกับการวิจัยเชิงคุณภาพอื่น ๆ ที่สามารถได้ข้อมูลที่ลึกมากกว่าที่สมาชิกคิด และยังบ่งชี้ได้ว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้น

2. สามารถค้นพบทามติ และความต้องการประสบการณ์ ความชอบ และการสันนิษฐานของสมาชิกที่หลากหลาย

3. ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กลุ่ม เช่น สมาชิกสามารถสร้างความคิดจากความคิดและข้อเสนอแนะของสมาชิกอื่นในกลุ่ม

4. ได้ข้อเสนอแนะที่คาดคิดมาก่อน และมุมมองใหม่ๆ จะค้นพบโดยง่าย

5. การประสานใจที่พร้อมเพรียงระหว่างผู้ดำเนินการอภิปราย และสมาชิกในกลุ่มจะสามารถให้กำลังใจสมาชิกให้สามารถแสดงความรู้สึกอย่างเต็มที่ และจริงใจ

Morgan (1997) ได้เสนอไว้ว่า การจดสนทนากลุ่มมีประโยชน์ในการดึงเอาข้อมูลในวิธีที่ผู้วิจัยสามารถค้นหาคำตอบจากประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นจากผลที่เกิดขึ้น ช่องว่างระหว่างสิ่งที่บุคคลในกลุ่มพูดและสิ่งที่บุคคลทำจะถูกยอมรับว่าเป็นความจริงได้ดีกว่า ถ้าความเข้าใจและความหมายที่หลากหลายถูกแสดงโดยผู้รวมกลุ่มสนทนา จะก่อให้เกิดการอธิบายที่หลากหลายเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติที่ชัดเจนขึ้น

ศักยภาพ และข้อจำกัด

ในปัจจุบันวิธีการวิจัยแบบการสนทนากลุ่มได้พัฒนาถึงจุดที่มีหลักการ และมีทฤษฎีรองรับที่มั่นคงพอสมควร จึงได้รับการยอมรับ และถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางในวงการวิจัยหลายสาขาวิชา การวิจัยแบบสนทนากลุ่มมีลักษณะเด่นหลายประการ ดังต่อไปนี้ (ชาย โพธิสิตา, 2547)

1. การสนทนากลุ่มเป็นวิธีที่ช่วยให้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวนหลายคนได้ในเวลาอันสั้น และสามารถเสนอผลการศึกษาได้ในเวลาอันจำกัด

2. มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ได้ในการวิจัยเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้หลายแบบ

3. นักวิจัยสามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ กล่าวคือ สามารถใช้เพื่อเสริมวิธีการวิจัยแบบอื่น ๆ ก็ได้ (เช่น ใช้ก่อน หรือหลังการวิจัยแบบสำรวจ) หรือจะใช้เป็นการวิจัยที่มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเองได้

4. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลที่ผ่านการเถียงโต้ตอบกันของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเอง ทำให้มั่นใจได้ในความถูกต้อง แม่นตรง ความเชื่อถือ และความหลากหลายของข้อมูล

5. พลวัตกลุ่มซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินการสนทนาทำให้ข้อมูลที่ได้มีชีวิตชีวา

6. การสนทนากลุ่มเป็นวิธีที่ผู้ร่วมในวงสนทนา รู้สึกมีอำนาจ คือ สามารถดำเนินการสนทนาไปตามที่ตนเองอยากพูดอยากแสดงออกได้มากกว่าโดยไม่รู้สึกว่า “ถูกกำกับ” มากนัก เพราะการอยู่ในกลุ่มคนที่มีคุณสมบัติพื้นฐานบางประการคล้ายกัน (Homogeneous Group) ย่อมทำให้ผู้พูดรู้สึกมั่นใจในการพูด หรือการแสดงออกมากกว่า เรื่องนี้เป็นข้อเท็จจริงทางจิตวิทยากลุ่ม (Grou Psychology) การอภิปรายโต้ตอบกันเอง ทำให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถคุมทิศทางของการสนทนาได้มากกว่าในการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ซึ่งนักวิจัยจะเป็นฝ่ายกำหนดทิศทางการสนทนาและกำหนดเนื้อหาของการสนทนาเป็นส่วนสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ ส่วนดีของผู้เข้าร่วมสนทนาในการจัดสนทนากลุ่มที่ไม่ควรถูกมองข้าม คือ การให้โอกาสในกระบวนการการตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็นในฐานะผู้เชี่ยวชาญ และการให้โอกาสจะทำงานร่วมกับผู้วิจัย โดยสามารถเสริมกำลังให้แก่ผู้ร่วมสนทนา ถ้ากลุ่มดำเนินการไปได้ดีแล้วความเชื่อถือจะพัฒนาขึ้น และกลุ่มอาจจะค้นพบคำตอบของคำถามที่กำหนดไว้ การจัดสนทนากลุ่มอาจเป็นสิ่งที่น่ากลัวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีสมาชิกที่ไม่สามารถพูดได้และขี้อาย จะทำให้การสนทนากลุ่มไม่เสริมกำลังให้แก่ผู้ร่วมกลุ่มสนทนาทุกคน และวิธีการอื่นอาจก่อให้เกิดโอกาสให้แก่กลุ่มตัวอย่างได้ดีกว่า แต่ถ้าหากผู้ร่วมกลุ่มสนทนามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในสิ่งที่พวกเขารู้สึก จะทำให้การจัดสนทนากลุ่มในการวิจัยเกิดการเสริมกำลังที่สามารถส่งผลสำเร็จอย่างแท้จริง

โดยธรรมชาติของการจัดสนทนากลุ่ม คือ การใช้คำถามปลายเปิด (Open-Ended) ไม่สามารถถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าทั้งหมด และไม่ถูกคาดหวังเพียงว่าแต่ละบุคคลในกลุ่มสนทนาจะแสดงมุมมองเพียงแต่ของตนเท่านั้น ในกลุ่มจะมีการสนทนาในบริบท และวัฒนธรรมแต่ละบุคคลที่เป็นลักษณะพิเศษ ซึ่งบางครั้งอาจจะยากสำหรับผู้วิจัยที่จะสรุปความคิดเห็นของแต่ละคนได้อย่างชัดเจนซึ่งสิ่งนี้ด้วยที่เป็นข้อจำกัดที่มีศักยภาพของการจัดสนทนากลุ่ม

ในทางปฏิบัติการจัดสนทนากลุ่มเป็นการยากที่จะรวบรวมข้อมูล และไม่ง่ายที่จะได้กลุ่มตัวแทนที่เหมาะสม และการสนทนากลุ่มอาจจะขัดขวางบุคคลจากการที่ส่วนร่วม เช่น ผู้ที่ไม่สนทนาพูดได้ หรือขาดความมั่นใจ รวมทั้งผู้ที่มีปัญหาด้านการสื่อสาร วิธีการอภิปรายในการสนทนากลุ่มนั้นอาจจะขัดขวางบุคคลอันเกิดจากการไม่ยอมรับในความคิดของผู้อื่น รวมทั้งในด้านข้อมูลส่วนบุคคลก็ได้ซึ่งในหลายกรณี การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล หรือการใช้การเขียนบรรยายที่มีลักษณะเทียบเคียงกับการจัดสนทนากลุ่มอาจจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมมากกว่า และในท้ายที่สุดข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่มอาจไม่สามารถเชื่อถือได้ทั้งหมด เพราะสาระในข้อคิดเห็นต้องมีการแบ่งปันกับบุคคลอื่น ๆ

ในกลุ่ม (Kitzinger, 1994 ; Smith and Ragan, 1999 ; Goss and Leinbach, 1996)

แบบแผนปฏิบัติในการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่มที่มีแบบแผนโดยปกติจะต้องมีการวางแผนที่มากกว่าการสัมภาษณ์ประเภทอื่น ๆ การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเข้าร่วมในกลุ่มสนทนาเป็นสิ่งที่ยาก ตบอดจนการจัดหาสถานที่ที่มีอุปกรณ์บันทึกข้อมูลทั้งภาพ และเสียงอย่างเพียงพอก็ต้องใช้เวลามาก เทคนิควิธีที่ใช้ในกระบวนการสนทนากลุ่มมีหลายประการ ดังนี้ (นงนภัส คู่วรัญญู เที่ยงกมล, 2551)

1. ขั้นตอนการคัดเลือกสมาชิก ในการคัดเลือกสมาชิกเข้าร่วมสนทนากลุ่มมีวิธีการดังนี้

1.1 การสุ่มเลือกชื่อจากสมุดโทรศัพท์

1.2 การใช้เทคนิคลูกบอลหิมะเป็นการขอให้สมาชิกนำเพื่อนเข้าร่วมกลุ่มอภิปราย

1.3 การใช้ถุงลูกหมู (Piglet Bag Technique) เป็นขอให้สมาชิกแนะนำผู้อื่นที่มีลักษณะตรงกับเกณฑ์ที่กำหนดให้มาร่วมกลุ่มอภิปราย

1.4 เลือกจากรายการชื่อที่มีอยู่

1.5 เลือกจากจุดที่ให้บริการ

1.6 เลือกจากผู้แทนที่ทำหน้าที่หาสมาชิกร่วมประชุมโดยตรง

2. คุณลักษณะของสมาชิกกลุ่ม

การกำหนดคุณลักษณะของผู้ร่วมกลุ่มสนทนาอย่างเหมาะสมเป็นเรื่องที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ถ้าบุคคลในกลุ่มมีความแตกต่างกันมากเกินไป เช่น เพศ สถานทางสังคม อาชีพ ตลอดจนมุมมองแล้ว ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสนทนากลุ่มอาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะได้ในทางเดียวกัน ถ้าบุคคลในกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันโดยมีลักษณะเฉพาะ ความคิดเห็น และประสบการณ์ที่หลากหลายอาจจะไม่ถูกเปิดเผยออกมา ดังนั้นผู้รวมกลุ่มสนทนาจะต้องรู้สึกเป็นกันเอง การสนทนากลุ่มของบุคคลที่มีความคิดเห็นใกล้เคียงกันหรือมีระดับการรับรู้เหมือนกัน ในประเด็นการสนทนาจะมีความลึกซึ้งมากกว่าการจัดกลุ่มสนทนาที่บุคคลมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน (Morgan, 1997) การจัดสนทนากลุ่มจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของสมาชิกดังต่อไปนี้

2.1 เน้นคัดเลือกสมาชิกที่มีศักยภาพในการให้ความรู้ที่เฉพาะพิเศษ (Specialized Knowledge) และรู้สึก หรือเป็นคนวงในประเด็นดังกล่าว

2.2 เชิญคนที่จะมาร่วมอภิปราย แบ่งปันมุมมองมากกว่าการเน้นที่กลุ่ม

2.3 เน้นถึงคุณค่าการวิจัยความสำคัญของความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกลุ่มและผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาใช้อย่างไร

3. จำนวนกลุ่ม และจำนวนสมาชิก

สมาชิกที่กำหนดในการจัดกลุ่มสนทนาหนึ่งกลุ่มควรเป็นขนาดที่พอเหมาะเพื่อสร้างมุมมองที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในการสนทนา นักวิจัยควรเลือกสรรกลุ่มคนอยู่ระหว่าง 6–10 คน (ชาย โพธิสิตา, 2547 ; Gibbs, 1997 ; Kerlinger and Lee, 2000) แต่ในนักวิจัยบางคนใช้จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มถึง 15 คน (Goss and Leinbach, 1996) หรือบางกลุ่มใช้กลุ่มที่มีขนาดเล็กเพียง 4 คนเท่านั้น (Kitzinger, 1995) นอกจากนี้จำนวนกลุ่มที่ใช้ในการวิจัยมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ บางงานวิจัยใช้กลุ่มสนทนาหลายกลุ่มในการพบกันเพียงครั้งเดียว แต่บางครั้งมีกลุ่มสนทนาเพียงกลุ่มเดียวแต่พบกันหลายครั้ง (Burgess, 1996) ช่วงระยะเวลาในการจัดสนทนากลุ่มหนึ่งครั้ง โดยปกติจะใช้เวลาหนึ่งถึงสองชั่วโมง สถานที่ที่จะเป็นกลางจะเป็นประโยชน์ในการหลีกเลี่ยงความคิดเห็นเชิงบวกและลบ ที่มีต่ออาคาร หรือสถานที่นั้น ๆ ได้ (Powell and Single, 1996) และอีกประการหนึ่ง การจัดสนทนากลุ่มนั้น สามารถดำเนินการได้ในสถานที่หลายๆ แห่ง เช่น บ้านพัก การเช่าสถานที่พิเศษ หรือสถานที่ปกติผู้ร่วมสนทนามักจะพบปะกันได้

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการสนทนากลุ่มนิยมใช้เวลาระหว่าง 1 ชั่วโมงถึง 1 ชั่วโมง 30 นาที แต่ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง ยกเว้นสมาชิกของกลุ่มมีความสนใจอย่างมาก หรือผู้ดำเนินการกระบวนการกลุ่มมีทักษะ และประสบการณ์ที่จะทำให้กระบวนการอภิปรายกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดกันอย่างน่าสนใจ

5. บทบาทของผู้ดำเนินรายการ หรือผู้นำอภิปราย (Moderator)

เมื่อการจัดสนทนากลุ่มได้ถูกจัดเตรียมขึ้น บทบาทของผู้นำเนินการหรือผู้อำนวยการสะดวกให้แก่กลุ่มสนทนากลายมาเป็นประเด็นที่สำคัญ โดยเฉพาะในด้านการอธิบายที่ชัดเจนในจุดมุ่งหมายของการดำเนินการ การช่วยให้ผู้ร่วมสนทนารู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ง่าย และเอื้ออำนวยความสะดวกให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ระหว่างการประชุมนั้น ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มที่ดีควรมีคุณสมบัติเป็นคนชอบท้าทาย มีทักษะในการโน้มน้าวผู้อื่นเข้าสู่เรื่องที่ตนต้องการได้อย่างสุภาพ กระตุ้นให้ผู้ร่วมในการสนทนามีปฏิกิริยาต่อกันอย่างฉลาด การเป็นผู้ฟังที่ดีด้วยใจเปิดกว้างสามารถปรับตัวได้ไม่แสดงตนเป็นผู้ชี้ขาดสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมสนทนาเกิดความเชื่อถือในตัวผู้ดำเนินรายการและจะก่อให้เกิดการเปิดกว้าง และมีปฏิสัมพันธ์มากขึ้น ตลอดจนต้องควบคุมการสนทนาให้กลับมาสู่ประเด็นอย่างรอบคอบ (Kreuger, 1988) บทบาทผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มที่มีประสบการณ์ จะใช้กลวิธีที่หลากหลาย ในการดำเนินการสนทนา ดังต่อไปนี้ (ชาย โพธิสิตา, 2547)

5.1 กระตุ้นให้ผู้ร่วมในวงสนทนาพูดโต้ตอบกันเองมากกว่าพูดกับผู้ดำเนินการสนทนา

5.2 รู้ว่าเมื่อไรควรซักต่อ และเมื่อไรควรใช้ความเงียบให้เป็นประโยชน์

5.3 ซักถามต่อโดยไม่ชี้นำคำตอบ ไม่ชี้นำแนวทางที่จะตอบคำถาม

5.4 สามารถสื่อความไม่เข้าใจของตนให้ผู้ร่วมสนทนารับรู้ได้โดยไม่จำเป็นต้องพูด (ใช้ภาษาท่าทางที่เหมาะสมบอกความไม่เข้าใจของตน)

5.5 ให้ความสนใจสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาพูด เพื่อชักจูงให้คนอื่นในกลุ่มสนใจด้วย (แสดงความสนใจเพื่อดึงให้ผู้อื่นในกลุ่มสนใจด้วย)

5.6 มีความไวต่อภาษาท่าทางที่ผู้ร่วมสนทนาในกลุ่มแสดงออก (เข้าใจภาษาท่าทางได้เร็ว)

5.7 ไม่ด่วนสรุปว่าสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาบอก คือสิ่งที่เขาหมายความตามนั้นจริง ๆ

5.8 กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มมีการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายด้วยความจริงใจ

5.9 กระตุ้นอย่างสุภาพให้ผู้ที่ไม่ค่อยพูดได้พูด และผู้ที่พูดมาก ๆ เงียบลงบ้าง

5.10 แสดงความนุ่มนวล แต่ก็มั่นคงในจุดยืน แสดง “อาการวางเฉยอย่างเป็นวิชาการ” (ไม่มีอติ ไม่มีพิรุธ) บวกกับ “ความเห็นอกเห็นใจอย่าเข้าใจ” เห็นใจ เข้าใจ แต่ไม่เข้าข้าง

5.11 ให้โอกาสผู้ร่วมสนทนาพูดเสมอ แต่ให้พูดอยู่ในประเด็น

5.12 ทำให้ไว้ก่อนว่าสิ่งที่คาดไม่ถึงอาจเกิดขึ้นได้เสมอ เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับสิ่งเหล่านั้น คาดไว้ล่วงหน้าว่าสิ่งที่คาดไม่ถึงน่าจะมีอะไรบ้าง

5.13 พร้อมที่จะปรับกลวิธีทันทีที่เห็นว่า วิธีการสนทนาที่เป็นอยู่นั้นไม่ได้ผลหรือไม่สามารถเจาะถึงข้อมูลในส่วนลึกได้

5.14 นำเทคนิคอื่นมาใช้เสริมเมื่อเห็นว่าผู้ร่วมในวงสนทนา ไม่สามารถตอบคำถามตรง ๆ ได้ เช่น ใช้อุปกรณ์ที่เตรียมพร้อมกระตุ้นความคิดของผู้ร่วมในวงสนทนา

5.15 ผู้จดบันทึก (Note Taker) หรือผู้อำนวยความสะดวก

ในการสนทนากลุ่มนอกจากจะมีผู้ดำเนินการสนทนาแล้ว ควรมีผู้ช่วยเหลืออีกไม่น้อยกว่าสองคน คนหนึ่งทำหน้าที่จดบันทึกข้อความที่แต่ละคนพูดตลอดการสนทนา (Note Taker) ผู้ช่วยอีกคนหนึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกทั่วไป ตรวจสอบอุปกรณ์บันทึกภาพ หรือเสียงในระหว่างการประชุม ดังนั้นการจัดเตรียมล่วงหน้าที่รอบคอบเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบผู้ดำเนินการซึ่งเป็นสิ่งที่จะเป็นมาก (Kreuger, 1988)

6. การดำเนินการสนทนากลุ่ม

ในการจัดสนทนากลุ่มควรกำหนดสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนารู้สึกสบาย ไม่แปลกแยก และมีสมาธิในการสนทนา การจัดที่นั่งในวงสนทนากลุ่ม ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิสัมพันธ์ ทุกคนควรอยู่ในตำแหน่งที่จะเห็นผู้ร่วมสนทนาอื่นอย่างทั่วถึง และเห็นผู้ดำเนินการสนทนาได้ชัด ไม่นั่งเบียดกันเกินไป รูปแบบของการจัดที่นั่งเพื่อการสนทนากลุ่มควรเป็นวงกลม ทุกคนควรนั่งอยู่ในรัศมี ที่เครื่องบันทึกเสียงได้ชัดเจน

7. สิ่งกระตุ้น หรือสินน้ำใจ

หลังจากการกำหนดคุณลักษณะของบุคคลในกลุ่มสนทนาแล้ว การเชิญมาร่วมสนทนาเป็นสิ่งที่ท้าทาย และใช้เวลานานพอสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าประเด็นการสนทนาไม่เป็นผลประโยชน์หรือไม่ดึงดูดผู้ร่วมสนทนา แต่บางครั้งถ้ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ร่วมสนทนา มีความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องนั้นๆ ก็อาจจะกล่าวเชิญด้วยวาจาก็ได้ (Burgess, 1996)

8. ประเด็นทางจริยธรรมในการดำเนินการสนทนากลุ่ม

การพิจารณาประเด็นทางจริยธรรมในการจัดสนทนากลุ่ม มีความคล้ายคลึงกับวิธีการวิจัยทางสังคมอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยควรแน่ใจว่ามีการให้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา และขอความช่วยเหลือจากผู้ร่วมสนทนา มีความซื่อสัตย์ และการให้ข้อมูลแก่ผู้ร่วมสนทนาเพื่อให้เกิดความสนใจกับกลุ่ม และประเด็นในการศึกษา การไม่กดดันให้ผู้ร่วมสนทนาพูดนั้นเป็นการปฏิบัติที่ดี ประเด็นพิเศษทางจริยธรรมที่ใช้ในการพิจารณาในกรณีของการจัดสนทนากลุ่ม คือการจัดการเกี่ยวกับประเด็นที่กระทบกระเทือนจิตใจ หรือเป็นเรื่องสำคัญที่เป็นความลับส่วนบุคคลของผู้ร่วมสนทนาในระยะเริ่มแรก ผู้ดำเนินรายการจำเป็นจะต้องทำให้ชัดเจนว่า ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนาแต่ละคนนั้น ได้มีการแบ่งปันให้แก่ผู้ดำเนินรายการและผู้เข้าร่วมสนทนาคนอื่นหรือไม่ถ้าผู้เข้าร่วมสนทนาต้องการให้เก็บเรื่องที่ตนฟังมาจากการประชุมเป็นความลับแล้ว ผู้วิจัยก็มีความรับผิดชอบที่จะต้องไม่ระบุชื่อที่เป็นของบุคคลในกลุ่มสนทนาไปเปิดเผย (Homan. 1991)

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตั้งอยู่อาคารสำนักงานทางหลวงที่ 7 อุบลราชธานี เลขที่ 79 ถนนสถิตย์นิมานกาล (ทางหลวงหมายเลข 217 กม.ที่ 37) หมู่ที่ 14 บ้านคำยาง ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34110

2. ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 209 แห่ง แบ่งเป็นระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 149 แห่ง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 5 แห่ง ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ขยายโอกาสทางการศึกษา) จำนวน 55แห่ง

2.2 จำนวนห้องเรียน 2,077 ห้อง จำนวนนักเรียน 35,230 คน แบ่งเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 7,334 คน ระดับประถมศึกษา 23,188 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4,708 คน

2.3 จำนวนข้าราชครูในสถานศึกษาและบุคคลทางการศึกษา เป็นข้าราชครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้งสิ้น 1,999 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 178 คน ครูสายการสอน 1,813 คน

2.4 จำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 61 คน

3. อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ
ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4.กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวมรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทางานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

4. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นองค์กรหลักในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

5. พันธกิจ (Mision)

5.1. พัฒนาระบบบริหารและจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วม โดยยึดห้องเรียนและโรงเรียนเป็นฐาน

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล

5.3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 สนับสนุนให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และงานวิจัยมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

5.5 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทางานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

6. เป้าประสงค์

6.1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีเครือข่ายการบริหารจัดการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

6.2 สถานศึกษา มีระบบบริหารและจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วม โดยยึดห้องเรียนและโรงเรียนเป็นฐาน

6.3 ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

6.4 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค

6.5 สถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล

6.6. ผู้เรียนมีจิตสำนึกความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.7 สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและงานวิจัยมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

6.8 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

7. กลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามผลการวิเคราะห์องค์กร SWOT Analysis และ เทคนิค TOWS Matrix ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในรวมทั้งการวิเคราะห์สาระสำคัญตามมาตรการเพื่อการปฏิบัติและพัฒนา จึงกำหนดกลยุทธ์ได้ 6 ด้าน ที่สัมพันธ์กับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 : ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ 2 : ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 : ด้านพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 : ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 : ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 : ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

8. การบริหารงานวิชาการโดยศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยมีระเบียบสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ว่าด้วยศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2562 มีการแบ่งการบริหารงานเป็น 18 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างและวิธีการแบ่งศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

หน้าที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำนักงานกลางในการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการ จัดให้สถานศึกษาในศูนย์สนับสนุนกันในด้านวิชาการ เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภายในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างการบริหารงาน

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาภายในศูนย์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ครูสายผู้ปฏิบัติการสอนจากการเลือกตั้งของครูและบุคลากรภายในศูนย์กึ่งหนึ่งของจำนวนสถานศึกษาภายในศูนย์ มีการเลือกประธานศูนย์และรองประธานศูนย์จากกรรมการศูนย์

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์

1. ส่งเสริมมาตรฐานงานวิชาการและคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

2. เสนอแนะให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติการสอนหรือปฏิบัติราชการอื่นๆ ของสถานศึกษาภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในด้านการจัดการศึกษา

3. รวบรวมข้อมูล และส่งเริมการวิจัย รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

5. เสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของกลุ่มต่อสานักงานเขตพื้นที่

6. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน

7. ประสานกับองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาและมีการใช้บริการจากสถานศึกษาและให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการชุมชนร่วมกันพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

8. กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาภายในกลุ่มและรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปีละ 2 ครั้ง ภายในเดือนมีนาคม และกันยายนของทุกปี

9. จัดทำรายงานของศูนย์ตามอำนาจหน้าที่ต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่ปีละ 2 ครั้ง ภายในเดือนมีนาคม และกันยายนของทุกปี

10. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงานเพื่อเป็นการดาเนินงานของศูนย์ให้บรรลุจุดประสงค์ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์

11. จัดให้มีการพัฒนาส่งเสริมและสร้างขวัญกาลังใจบุคลากรภายในกลุ่ม

12. ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

ให้คณะกรรมการกลุ่มเสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านวิชาการให้ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระภาษาไทย
2. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระคณิตศาสตร์
3. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา
6. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
7. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระการงานอาชีพ
8. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระศิลปะ
9. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระปฐมวัย
10. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
11. คณะอนุกรรมการกลุ่มการศึกษาพิการเรียนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บุษยพรรณ พันอะนันท์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

ปานกลางทุกด้าน ปัญหาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ยิ่งลักษณ์ ศรีตองอ่อน (2558) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนกับการบริหาร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน โรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรีกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุทานีย์ พลนามอินทร์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการการศึกษา ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านการนิเทศการศึกษา

คงคา วงค์อามาตย์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลางจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 9 ด้าน แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรการศึกษา การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และมีแผนงานการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่เน้นการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนและผู้ปกครอง

ประภาศิริ คูนาคำ (2559) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา มีกระบวนการพัฒนา 6 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและกำหนดประเด็นในการพัฒนา (2) สร้างทีมงานและพัฒนาศักยภาพทีมงาน (3) การวางแผนแบบมีส่วนร่วม (4) ดำเนินงานตามแผนและปรับปรุงพัฒนา (5) การประเมินผลและสรุป (6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ผลการประเมินความสอดคล้องของกระบวนการพัฒนาและกิจกรรมการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์อยู่ในระดับมาก

วิวัฒพงษ์ พัทโท (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านมี 5 ขั้นตอน และสรุปเป็นแนวทางรวม 18 แนวทาง ซึ่งผลการประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

กรณ์ฐิวัสส์ สุทธิสา (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก การประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

จันทร์ธิวา โสภา (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้คือข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในงานงบประมาณ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในงานบริหารทั่วไป การมีส่วนร่วมในงานบริหารบุคคล และการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในงานวิชาการสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

รัตนาภรณ์ อนิวรรตน์วงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ผลการวิจัยปรากฏว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน จำนวน 15 ข้อ2) ด้านการพัฒนา/ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จานวน 12 ข้อ และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 21 ข้อ

ไกรษร สุ่ยหล้า และคณะ (2561) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมพบว่า การมีส่วนร่วมมี 6 ขั้นตอน คือ การร่วมปรึกษาหารือ การร่วมวางแผน การร่วมตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ การร่วมติดตามตรวจสอบ การร่วมประเมินผลและการร่วมในการปรับปรุงและพัฒนา ส่วนภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการนั้นประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Paterno (2010) ได้ศึกษาการรับรู้ของสมาชิกและคณะกรรมการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูที่เป็นจริงและคาดหวัง โดยศึกษาการมีส่วนร่วมในด้านวิชาการต่าง ๆ คือ การวางแผน การกำหนดนโยบาย การพัฒนาการสอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียน บุคลากรของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การพัฒนาบุคลากร และงานงบประมาณ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนรับรู้การมีส่วนร่วมของครูที่เป็นจริง และความหวังในเรื่องการตัดสินใจ เชิงเทคนิคที่สัมพันธ์กับผมสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การพัฒนาหลักสูตรการสอน และบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับนักเรียน ส่วนศึกษานิเทศก์รับรู้ในลักษณะคล้ายกับคณะกรรมการดังกล่าวทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้เกี่ยวกับการมีบทบาทที่คาดหวังของครูน้อยมาก ในด้านที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ เชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับงานงบประมาณและการพัฒนาบุคคลากร สมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ มีความคาดหวังในเรื่องระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องและระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารจัดการของโรงเรียน ไม่มีผลทำให้การรับรู้บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูต่างกัน

Lewis (2010) ศึกษาการเปลี่ยนคณะกรรมการบริหารโรงเรียน : การรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโดยการทดสอบเพื่อทดสอบและแสดงให้เห็นถึงกระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนของสถานศึกษาระดับท้องถิ่นของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตเมืองรัฐวอชิงตันสหรัฐอเมริกา มีคำถามการวิจัยดังนี้ 1) เมื่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้รับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกแล้วกิจกรรมหรือกลยุทธ์ที่ใช้ในกระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกข้อใดที่ช่วยในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมและเตรียมความพร้อมแก่สมาชิกใหม่ในการรับบทบาทและหน้าที่ใหม่ 2) กระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกช่วยสนับสนุนการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างไรและ 3) กระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรภายในสถานศึกษาผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลพบข้อสรุปและข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกคณะกรรมการบริหารโรงเรียนต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารซึ่งเป็นความรู้เฉพาะทางบวกกับความรู้ด้านการปฏิบัติการและ 2) กระบวนการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นเรื่องซับซ้อนและควรจะให้ความสำคัญกับเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้แบบมืออาชีพร่วมกันหรือจะฝึกฝนการเรียนรู้โดยแยกออกเป็นส่วนๆซึ่งจะให้ความสำคัญเฉพาะสมาชิกใหม่เท่านั้นข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยทำให้ได้ข้อแนะนำในการรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในอนาคตต่อไป

Plumb (2011) ได้สำรวจทัศนคติของผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแถบรัฐเซาท์ดาร์โกต้าเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาด้านกระบวนการ

สื่อสาร การตั้งเป้าหมายเฉพาะและการสร้างกระบวนการตัดสินใจสั่งการเชิงกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล แถบรัฐเซาท์ดาร์โกต้า มีความเห็นพ้องกันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาด้านกระบวนการสื่อสาร การตั้งเป้าหมายเฉพาะ และการสร้างกระบวนการตัดสินใจสั่งการเชิงกลยุทธ์ และพบว่าผู้อานวยการฝ่ายมีแนวโน้มสูงกว่าน่าจะมีบทบาทและมีส่วนร่วมในคณะทางานด้านการบริหารงานสถานศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งในการมีส่วนร่วมด้านการเผยแพร่ข้อมูลความรู้และผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนด้วย ในตอนท้ายยังพบว่าผู้อานวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีจำนวนนักเรียนและจำนวนของบุคลากรประจำการมากกว่า มีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษามากกว่าผู้อำนวยการฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีจำนวนนักเรียนและจานวนของบุคลากรประจำการน้อยกว่า

Rebecca (2011) ได้ศึกษาเรื่อง Developing learning Communities : Using Communities of Practice Within Community Psychology ความคิดที่ว่าชุมชนจะต้องมีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยที่สมาชิกในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ในทำนองเดียวกันมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักรมีการกระตุ้นให้รวมถึงชุมชนและขอบเขตภายในมหาวิทยาลัย ความผูกพันและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนและสมาชิกมหาวิทยาลัย และวิธีการในมหาวิทยาลัยที่สามารถทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน แท้จริงความคิดที่อยู่เบื้องหลังของการปฏิบัติชุมชนสามารถขยายการปฏิบัติ เพื่อสำรวจว่าชุมชนมีการเรียนรู้และช่วยให้ตัวเองมีการพัฒนาขึ้น การปฏิบัติของชุมชนมีการรวมตัวของผู้ที่ร่วมกันดำเนินการพูดคุยความเชื่อและค่านิยม โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การฝึกงานมีการเปิดรับหลักสูตรการเรียนรู้ซึ่งวิธีปฏิบัติและความรู้ที่เป็นหนึ่งกับการกระทำและการพัฒนาของการปฏิบัติ

Timm (2012) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลแถบชนบท คำถามการวิจัยคือ สิ่งใดเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแถบชนบท 3 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแถบชนบททั้ง 3 แห่ง คือ ทรัพยากรทางการเงิน การหลีกเลี่ยงความขัดแย้งอคติส่วนบุคคล การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาอาจารย์

ใหญ่และเพื่อนครู ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูลของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้นมีเงื่อนไขหลายประการทั้งในเรื่องทรัพยากรบริหารการมีส่วนร่วมของทุกภาคฝ่าย โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องสร้างความเข้าใจในลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่ซับซ้อนหลากหลายทั้งแนวคิดทฤษฎีที่แตกต่างกันมีทั้งปัจจัยหลากหลายปัจจัยทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยที่แตกต่างและต้องทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องนำไปใช้การการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่างซึ่งผู้บริหารจะต้องนำปัจจัยหลาย ๆ อย่างไปใช้ในการบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกของการบริหารโรงเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสามารถสังเคราะห์กรอบแนวคิดทฤษฎีเพื่อใช้ในการวิจัย 2 ส่วน ส่วนแรก คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนที่สองคือ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

รายละเอียดการดำเนินการวิจัย แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรากฏดังภาพประกอบ 2

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

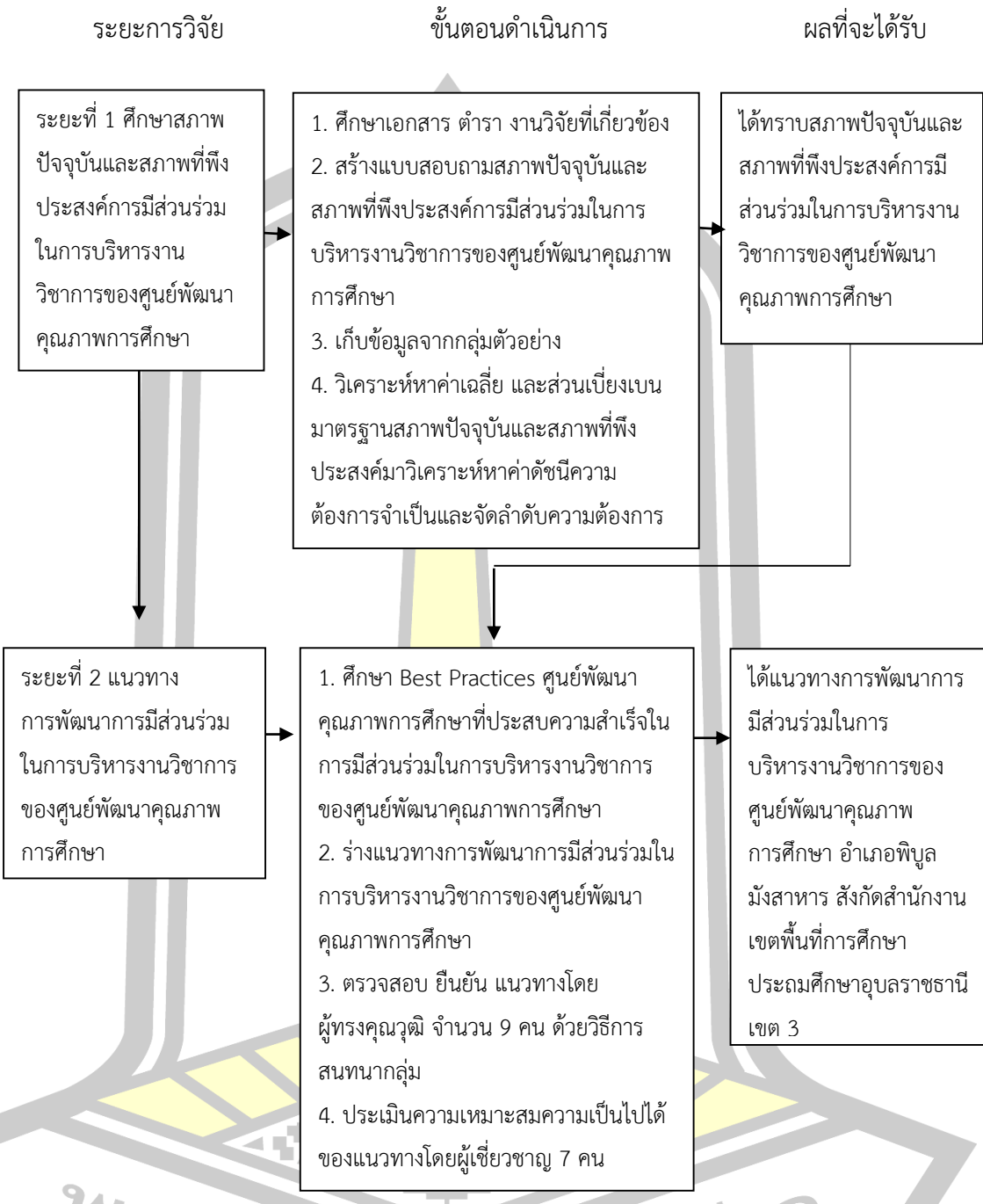

ภาพประกอบ 2 ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่ได้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1.2 จัดทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.4 นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้ มาใช้วิเคราะห์หาค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง (Structured Interview) โดยเลือกข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีค่าสูงมาใช้ในการ สร้างแบบสัมภาษณ์ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร สถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 73 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 73 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และ ครู 751 คน รวม 825 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู จำนวน 228 คน รวม 266 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม ดังตาราง

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	รองผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	รองผู้บริหาร	ครู
ขนาดเล็ก	34		151	17	0	51
ขนาดกลาง	38		515	19	0	152
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	1	85	1	1	25
รวม	73	1	751	37	1	228
รวมทั้งสิ้น	825			266		

โดยแบ่งสถานศึกษาออกเป็นขนาด ได้แก่

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 1 คน และครู 2 คน ต่อ 1 โรงเรียน รวม 4 คน ต่อ 1 โรงเรียน

2. สถานศึกษาขนาดกลาง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และครู 6 คน ต่อ 1 โรงเรียน รวม 9 คน ต่อ 1 โรงเรียน

3. สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 6 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ครู 11 คน รวม 27 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย การสังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2554) หนังสือระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540) หนังสือพื้นฐานการวิจัยการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด (2552) และศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย รวมถึงศึกษาประเด็นเนื้อหาและโครงสร้างของ แบบสอบถามและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. กำหนดรูปแบบข้อคำถามโดยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด การใช้ภาษาที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจความถูกต้อง

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยใช้สูตรค่า IOC (Item-Objective Congruence Index : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553) และใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางด้านการบริหารการศึกษา หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

3. เป็นศึกษานิเทศก์ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน/การวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

4. เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา/สาขาหลักสูตรและการสอน/ด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิ ศษ.ด. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

2. นายกิตติพัทธ แพทย์เพียร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไร่ใต้ (ศษ.ม. การบริหารการศึกษา)

3. นางสาวนิอร พันธ์อ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำก้อม (กศ.ม. การบริหารการศึกษา)

4. นางศิริทัย ธโนปจัย ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 (คม. หลักสูตรและการเรียนการสอน)

5. นางสุวิมล คำเฮือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ (ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน)

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปลองใช้ กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำนวน 30 ชุด

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมและนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20–1.00 มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป

8 .ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย

4.3 ติดตามแบบสอบถามโดยผู้วิจัย จำนวน 266 ฉบับ

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5.1.2 กำหนดรหัส ให้คะแนน และบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.3 วิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{modified}$ ของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช (2541)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 สถิติพื้นฐาน (Percentage)

6.1.2 ร้อยละ (Percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.1.5 ดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach)

6.2.2 ค่าความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC)

6.2.3 สถิติการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยใช้การสัมภาษณ์ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ในระยะที่ 1 มากำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้แก่ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 และศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร-เชียงเพ็ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1.1.1 เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบระดับชาติ (O–NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนสูงกว่าระดับประเทศ

1.1.2 เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้รับรางวัลประกาศนียบัตรเกี่ยวกับงานวิชาการ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ผู้วิจัยติดต่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อขอศึกษาข้อมูลศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพ

1.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเนื้อหาการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหลอมรวมประเด็นข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลตามประเด็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 2 ศูนย์ คือ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่าย จำนวน 1 คน และกรรมการศูนย์เครือข่าย จำนวน 1 คน และ ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร-เชียงเพ็ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่าย จำนวน 1 คนและกรรมการศูนย์เครือข่าย จำนวน 1 คน รวมเป็นผู้ให้ข้อมูล 4 คน จาก 2 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยนำผลการศึกษาระยะที่ 1 ที่มีค่าสูงมาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2553) เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์

4.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเลือกจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ลักษณะละ 1 ด้าน(ระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2)

4.3 นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)

4.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และการสังเกตในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.2 ผู้วิจัยประสานงานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแจ้งความประสงค์ให้ทราบก่อนล่วงหน้า และทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

5.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็นการและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 การยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิดและหลักการในการร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดแนวคิดและหลักการร่างแนวทาง และได้สังเคราะห์ประเด็นหลักของแนวคิด หลักการและนโยบายที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ผู้วิจัยนำผลการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา จากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มายกร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบสาระของร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นแนวทางเชิงโครงสร้างความคิดที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมภารกิจการทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา (ฉบับที่ 1) มาตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

2.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 8 คน

2.2 เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา เป็นคณะกรรมการกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา/สาขาหลักสูตรและการสอน/ด้านการวิจัยและประเมินผล จำนวน 1 คน

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา ด้วยการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1) นายราวิทย์ ดวงไข วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลมังสาหารวิภาคย์วิทยากร

2) นายวิวัฒน์ สุตันตั้งใจ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโชคอำนวย

3) ว่าที่ร้อยโทเกียรติศักดิ์ คำเฮือง วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วง

4) นายวีรพจน์ คำกุณา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ

5) นายสุริยเทพ ภาเรือง วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำเม็กห้วยไผ่

6) นายสุทัศน์ ศรีสวัสดิ์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยอดดอนชี

7) นายสุทธิพงษ์ ทองทา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดชมภู

8) นายเวโรจน์ โมกข์ศาสตร์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่งเจริญ

9) นางเพ็ญศิริ มุขสมบัติ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแก่งเจริญ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

3.1.1 ร่างแนวทางฯ (ฉบับที่ 1)

3.1.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ตามลำดับ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากเอกสารตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2545)

3.2.1.2 สร้างแบบบันทึกจากการสนทนากลุ่มการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.1.3 นำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)

3.2.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.1.5 จัดพิมพ์แบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี วันที่ 29 พฤษภาคม เวลา 09.00–10.10 น. โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับแนะนำตนเองและทีมงาน ดังนี้

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) นายชัยยุทธ บุญเติม ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผู้จดบันทึก (Notetaker) นางสาวสุวรักษ์ พวงมาลา ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) นางสาวอนงค์นาฎ ทองทับ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2) ผู้วิจัยกล่าวถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่มครั้งนี้ คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3) ผู้วิจัยเริ่มต้นการสนทนากลุ่มโดยการเกริ่นด้วยคำถาม สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง จากนั้นเริ่มคำถามในการสนทนาที่จัดเตรียมไว้ โดยไล่เรียงตามลำดับขององค์ประกอบของแนวทาง คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กลไกการดำเนินงาน วิธีดำเนินการ และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งการสนทนากลุ่มมีการถกประเด็น และโต้แย้งกันพอสมควร โดยผู้วิจัยพยายามสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ซึ่งผู้ร่วมสนทนากลุ่มทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงจนครบทุกประเด็น

4) ผู้วิจัยสรุปประเด็นการสนทนากลุ่มเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มตรวจสอบ ยืนยันอีกครั้ง จนครบทุกประเด็น จากนั้นจึงกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. วิธีการดำเนินการ

นำส่งแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับใช้ในการประเมินแนวทาง คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของแนวทาง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกการดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. นายพนม โภคทรัพย์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. นายเจษฎาพร ชะนีวงศ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. นายวิทยา ใจบุญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอ่างหิน (เพียรพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

4. นางขนิษฐา เอื้องศิริรัตน์ ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนางาม (ผลแก้วอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

5. นางสาวพลอยณิพาภรณ์ ศรีภารา ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

6. นางวรินธร จุระยา รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ รองผู้อำนวยโรงเรียนอนุบาลพิบูลมังสาหารวิภาคย์วิทยากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

7. นางวชิรา บุญชอบ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโชคอำนวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินแนวทางฯ

3.2.2 สร้างแบบประเมินฯ

3.2.3 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 ได้แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา และแบบประเมินฯ โดยผู้วิจัยนำส่งเอง จำนวน 7 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินฯ ความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) ค่าความตรงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544)

2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

3) หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α-Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

5.2.2 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

5.3 สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังนี้

ระยะที่1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นโดยจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อนำไปใช้ในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 266 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	37	13.91
รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ	1	0.38
หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ	19	7.14
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	8	3.01
ครูกลุ่มงานวิชาการ	42	15.79
ครู	159	59.77
รวม	266	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง		
ต่ำกว่า 5 ปี	21	7.89
5-10 ปี	67	25.19
10-15ปี	84	31.58
16 ปี ขึ้นไป	94	35.34
รวม	266	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	72	27.07
ปริญญาโท	182	68.42
ปริญญาเอก	12	4.51
รวม	266	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-120 คน	68	25.56
ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121–600 คน	171	64.29
ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 601–1,500 คน	0	0
ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป	27	10.15
รวม	266	100.00

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง ผู้อำนวยการ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.91 รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.38 หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.01 ครูกลุ่มงานวิชาการ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 ครู จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 59.77 รวมคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง 16 ปีขึ้นไป จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 35.34 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 68.42 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29

ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็นเพื่อนำไปใช้ในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามลักษณะการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	2.57	0.75	ปานกลาง	4.47	0.57	มาก	0.74	4
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.55	0.73	ปานกลาง	4.50	0.51	มาก	0.77	3
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	2.53	0.73	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด	0.78	2
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	2.59	0.66	ปานกลาง	4.50	0.52	มาก	0.73	5
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	2.55	0.75	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.79	1
โดยรวม	2.56	0.72	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด	0.76	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายลักษณะ พบว่า ลักษณะที่มีการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\overline{X}$ = 2.59) รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($\overline{X}$ = 2.57) และลักษณะการมีส่วนร่วมที่มีการดำเนินงานต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\overline{X}$ = 2.55) และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ($\overline{X}$ = 2.55)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายลักษณะ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ลักษณะ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ($\overline{X}$ = 4.56) รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ($\overline{X}$ = 4.56) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($\overline{X}$ = 4.47)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ($PNI_{modified}$ = 0.79) ลำดับที่ 2 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ($PNI_{modified}$ = 0.78) ลำดับที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{modified}$ = 0.77) ลำดับที่ 4 การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ($PNI_{modified}$ = 0.74) ลำดับที่ 5 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($PNI_{modified}$ = 0.73)

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ								
1) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2.54	0.86	ปานกลาง	4.45	0.71	มาก	0.75	10
2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.40	0.67	น้อย	4.61	0.49	มากที่สุด	0.92	2
3) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.75	0.70	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.63	16

ตาราง 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก	2.40	0.49	น้อย	4.48	0.50	มาก	0.87	3
5) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	2.71	0.71	ปานกลาง	4.24	0.83	มาก	0.56	21
6) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2.79	0.93	ปานกลาง	4.53	0.50	มากที่สุด	0.62	17

ตาราง 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
7) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2.75	0.77	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.60	20
8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2.81	0.68	ปานกลาง	4.53	0.50	มากที่สุด	0.61	18
9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.36	0.57	น้อย	4.61	0.49	มากที่สุด	0.95	1
10) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.54	0.74	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.73	11
11) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2.71	0.90	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.70	13

ตาราง 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.60	0.73	ปานกลาง	4.48	0.72	มาก	0.72	12
13) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.35	0.57	น้อย	4.34	0.70	มาก	0.85	4
14) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2.55	0.67	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด	0.77	9
15) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.59	0.97	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.78	7
16) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.39	0.80	น้อย	4.39	0.49	มาก	0.84	5

ตาราง 6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
17) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2.65	0.66	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.66	15
18) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2.50	0.59	น้อย	4.53	0.50	มากที่สุด	0.81	6
19) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2.59	0.94	ปานกลาง	4.35	0.70	มาก	0.68	14
20) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7	2.45	0.74	น้อย	4.35	0.70	มาก	0.78	7
21) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	2.65	0.91	ปานกลาง	4.35	0.70	มาก	0.64	18
โดยรวม	2.57	0.74	ปานกลาง	4.47	0.57	มาก	0.74	4

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการคิดและและการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ ($\overline{X}$ = 2.81) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 2.35)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการคิดและและการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\overline{X}$ = 4.74) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล ($\overline{X}$ = 4.24)

ลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการคิดและและการตัดสินใจ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 0.95) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล ($PNI_{modified}$ = 0.56)

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน								
1) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2.40	0.58	น้อย	4.61	0.49	มากที่สุด	0.92	2
2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมวิธีการการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.34	0.58	น้อย	4.48	0.50	มาก	0.91	3
3) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.60	0.66	ปานกลาง	4.39	0.71	มาก	0.69	17

ตาราง 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก	2.60	0.74	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก	0.72	13
5) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชนสังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	2.70	0.72	ปานกลาง	4.17	0.64	มาก	0.54	21
6) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2.45	0.75	น้อย	4.52	0.50	มากที่สุด	0.84	7

ตาราง 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
7) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2.65	0.65	ปานกลาง	4.26	0.44	มาก	0.61	20
8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2.59	0.80	ปานกลาง	4.83	0.38	มากที่สุด	0.86	5
9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.35	0.65	น้อย	4.21	0.56	มาก	0.79	9
10) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิธีการการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.50	0.67	น้อย	4.61	0.49	มากที่สุด	0.84	7
11) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2.60	0.92	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.69	17

ตาราง 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.59	0.74	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.78	10
13) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.35	0.65	น้อย	4.48	0.50	มาก	0.91	3
14) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปฏิทินการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2.69	0.85	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.71	15
15) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.56	0.75	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.85	6
16) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.64	0.85	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.75	11

ตาราง 7 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
17) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2.30	0.64	น้อย	4.52	0.50	มากที่สุด	0.97	1
18) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2.89	0.78	ปานกลาง	4.70	0.46	มากที่สุด	0.63	19
19) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0,ร,มส,มผ และการเรียนซ้ำ	2.50	0.87	ปานกลาง	4.35	0.48	มาก	0.74	12
20) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7	2.70	0.64	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.71	15
21) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	2.55	0.86	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.72	13
โดยรวม	2.55	0.73	ปานกลาง	4.50	0.51	มาก	0.77	3

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 2.89) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 2.30)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ ($\overline{X}$ = 4.83) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล ($\overline{X}$ = 4.17)

ลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{modified}$ = 0.97) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล ($PNI_{modified}$ = 0.54)

พหุน ปณฺ ฑิโต ชีเว

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
3. ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ								
1) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2.45	0.59	น้อย	4.31	0.69	มาก	0.76	13
2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.69	0.89	ปานกลาง	4.26	0.44	มาก	0.58	17
3) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.50	0.50	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.90	6

ตาราง 8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก	2.55	0.59	ปานกลาง	4.30	0.69	มาก	0.69	14
5) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	2.55	0.59	ปานกลาง	4.87	0.33	มากที่สุด	0.91	5
6) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2.84	0.91	ปานกลาง	4.47	0.50	มาก	0.57	19

ตาราง 8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
7) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมขอความช่วยเหลือจากภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2.55	0.74	ปานกลาง	4.52	0.72	มากที่สุด	0.77	12
8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตมแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2.60	0.67	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.69	14
9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.50	0.59	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.79	11
10) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.79	0.87	ปานกลาง	4.34	0.70	มาก	0.56	20
11) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2.59	0.86	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.83	8

ตาราง 8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.55	0.67	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.80	9
13) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.34	0.66	น้อย	4.70	0.46	มากที่สุด	1.01	3
14) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2.34	0.91	น้อย	4.56	0.50	มากที่สุด	0.95	4
15) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.45	0.67	น้อย	4.40	0.49	มาก	0.80	10
16) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.76	0.77	ปานกลาง	4.26	0.67	มาก	0.54	21

ตาราง 8 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
17) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2.39	0.66	น้อย	4.51	0.50	มากที่สุด	0.89	7
18) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2.69	0.96	ปานกลาง	4.39	0.49	น้อย	0.63	16
19) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2.29	0.55	น้อย	4.65	0.48	มากที่สุด	1.03	2
20) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7	2.65	0.96	ปานกลาง	4.21	0.66	มาก	0.59	17
21) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	2.10	0.53	น้อย	4.62	0.49	มากที่สุด	1.20	1
โดยรวม	2.53	0.73	ปานกลาง	4.51	0.53	มากที่สุด	0.78	2

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ($\overline{X}$ = 2.84) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6) ($\overline{X}$ = 2.10)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล ($\overline{X}$ = .87) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 ($\overline{X}$ = 4.21)

ลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6) ($PNI_{modified}$ = 1.20) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{modified}$ = 0.54)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4. ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล								
1) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2.69	0.79	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.70	13
2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.25	0.53	น้อย	4.74	0.44	มากที่สุด	1.09	1
3) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.00	0.99	ปานกลาง	4.34	0.70	มาก	0.45	21

ตาราง 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	2.35	0.48	น้อย	4.53	0.50	มากที่สุด	0.93	3
5) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	2.55	0.60	ปานกลาง	4.47	0.50	มาก	0.75	11
6) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2.45	0.86	น้อย	4.74	0.44	มากที่สุด	0.93	3

ตาราง 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
7) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	3.00	0.63	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก	0.49	20
8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2.29	0.46	น้อย	4.65	0.48	มากที่สุด	1.03	2
9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.64	0.86	ปานกลาง	4.35	0.48	มาก	0.65	15
10) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.30	0.46	น้อย	4.26	0.68	มาก	0.85	6
11) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2.96	0.80	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด	0.53	18

ตาราง 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.50	0.81	น้อย	4.26	0.44	มาก	0.70	13
13) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.65	0.58	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.79	9
14) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2.35	0.48	น้อย	4.35	0.70	มาก	0.85	6
15) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.95	0.86	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.61	17
16) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.35	0.48	น้อย	4.48	0.50	มาก	0.91	5

ตาราง 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
17) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2.75	0.63	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด	0.64	16
18) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2.39	0.58	น้อย	4.13	0.62	มาก	0.72	12
19) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2.95	0.74	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด	0.53	18
20) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนรวมรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ.1-7	2.44	0.59	น้อย	4.48	0.50	มาก	0.84	8
21) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	2.70	0.66	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.76	10
โดยรวม	2.59	0.66	ปานกลาง	4.50	0.52	มาก	0.73	5

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 3.00) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ($\overline{X}$ = 2.25)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ($\overline{X}$ = 4.74) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.13)

ลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ($PNI_{modified}$ = 1.09) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($PNI_{modified}$ = 0.45)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
5. ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ								
1) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2.40	0.74	น้อย	4.35	0.70	มาก	0.81	10
2) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.70	0.72	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.63	18
3) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.65	0.79	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.66	14

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	2.80	0.61	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.57	21
5) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	2.39	0.74	น้อย	4.48	0.72	มาก	0.87	8
6) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2.85	0.85	ปานกลาง	4.61	0.49	มากที่สุด	0.62	19

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
7) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2.49	0.74	น้อย	4.74	0.44	มากที่สุด	0.90	4
8) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2.70	0.73	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.66	14
9) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.40	0.73	น้อย	4.52	0.50	มากที่สุด	0.88	7
10) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.30	0.79	น้อย	4.74	0.44	มากที่สุด	1.06	1
11) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2.44	0.92	น้อย	4.39	0.49	มาก	0.80	11

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
12) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.55	0.74	ปานกลาง	4.82	0.38	มากที่สุด	0.89	5
13) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.55	0.74	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.72	13
14) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2.51	0.87	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.89	5
15) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.60	0.73	ปานกลาง	4.30	0.46	มาก	0.65	17
16) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2.54	0.81	ปานกลาง	4.74	0.44	มากที่สุด	0.87	8

ตาราง 10 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
17) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2.54	0.67	ปานกลาง	4.39	0.49	มาก	0.73	12
18) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2.41	0.81	น้อย	4.82	0.38	มากที่สุด	1.00	2
19) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2.84	0.73	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก	0.58	20
20) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามี่ส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ.1- 7	2.44	0.59	น้อย	4.82	0.38	มากที่สุด	0.98	3
21) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	2.70	2.56	ปานกลาง	4.48	0.50	มาก	0.66	14
โดยรวม	2.55	0.75	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.79	1

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ($\overline{X}$ = 2.85) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\overline{X}$ = 2.30)

สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ.1-7 ($\overline{X}$ = 4.82) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.30)

ลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($PNI_{modified}$ = 1.06) และข้อที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ได้แก่ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก ($PNI_{modified}$ = 0.57)

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ซึ่งเรียงจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1.การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 2. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 3. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 5.การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยได้นำการมีส่วนร่วมทั้ง 5 ลักษณะ ไปสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผลการศึกษาดูงานและสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ

ศูนย์ที่ 1 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก

“...ประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น..”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข..”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศูนย์ที่ 2 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร – เชียงเพ็ง

“...ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)..”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 11 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ	ความถี่
1. ประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1
2. วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2
3. กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
4. กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	1
5. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	1
6. สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1
7. ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2
8. ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	1
9. ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2
10. ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
11. กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	1

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ	ความถี่
12. จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	1
13. กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2
14. ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	2
15. ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
16. ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
17. สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	1
18. ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	1
19. กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	1
20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	1
21. ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	2

จากตาราง 11 สรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ ดังนี้

1. ประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

ศูนย์ที่ 1 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก

“...ประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น...”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศูนย์ที่ 2 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร–เชียงเพ็ง

“...สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ...”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)...”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 12 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการวางแผน

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน	ความถี่
1. ประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการวางแผน	ความถี่
2. ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2
3. กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
4. กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	1
5. ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	1
6. แบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1
7. กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	1
8. ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	1
9.จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2
10. กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2
11. กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	1
12. กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	1

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการวางแผน	ความถี่
13.กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
14. สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	1
15. ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2
16. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2
17.กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	1
18. กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	1
19.มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน0,ร,มส,มผ และการเรียนซ้ำ	2
20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7	1
21. กำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	1

จากตาราง 12 สรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้

1. ประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. แบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9.จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

12. กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

13.กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17.กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19.มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. กำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

ศูนย์ที่ 1 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก

“...ประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น...”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข...”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศูนย์ที่ 2 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร – เชียงเพ็ง

“...ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)”

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

ตาราง 13 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	ความถี่
1. ประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	2
2. วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1
3.ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
4. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	1
5. ประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	1
6. ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	2
7. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2
8. ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	2
9. ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
11. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา	1

ตาราง 13 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	ความถี่
12. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	1
13. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
14. ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	1
15. ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
16. ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	2
17. ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	1
18. สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	1
19. ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	1
20. ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	1
21. ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	2

จากตาราง 13 สรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา

12. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16.ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ศูนย์ที่ 1 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก

"...ประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น..."

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

"...วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข..."

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศูนย์ที่ 2 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร–เชียงเพ็ง

"...ส่งเสริมการกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา..."

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

"...ประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)..."

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 14 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	ความถี่
1. ประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1
2. วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1
3. ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2
4. ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	1
5. ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	1
6. เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1
7. รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	2
8. ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	1
9. ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	2
10. ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2

ตาราง 14 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	ความถี่
11. ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2
12. ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	1
13. สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
14. ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	1
15. ส่งเสริมการกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
16. ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
17. ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	2
18. ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2
19. เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2
20. ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	1
21. ประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)	1

จากตาราง 14 สรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

1. ประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ส่งเสริมการกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ

ศูนย์ที่ 1 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกนาโก

"...ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น..."

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

"...สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน..."

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ศูนย์ที่ 2 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโพธิ์ไทร – เชียงเพ็ง

"...รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา..."

(ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

"...ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป..."

(กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, วันที่ 22 พฤษภาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

ตาราง 15 สังเคราะห์ความถี่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาจากศูนย์ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	ความถี่
1. ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1
2. ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1
3. สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1
4. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	1
5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล	1
6. สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	1
7. รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	1
8. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	1
9. แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1

ตาราง 15 (ต่อ)

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	ความถี่
10. แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
11. ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	2
12. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2
13. ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
14. ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	1
15. แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
16. รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	1
17. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	1
18. รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	2
19. ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	2
20. ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	1
21. ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป	1

จากตาราง 15 สรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ดังนี้

1. ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จากการสัมภาษณ์และศึกษาดูงานเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ของศูนย์ที่เป็นที่ยอมรับและมีแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) นำมาสังเคราะห์ร่วมกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มี 5 ลักษณะ ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ		
1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น
2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล
6. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
7. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
8. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
9. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
11. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
12. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
13. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
14. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ
15. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
16. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
17. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
18. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
19. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ
20. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
21. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา

จากตาราง 16 สรุปผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปดังนี้

1. จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

ตาราง 17 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการวางแผน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน		
1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น
2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมวิธีการการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล
6. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. แบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
7. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา
8. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
9. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9.จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9.จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
10. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิธีการการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
11. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	11. กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
12. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	12. กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
13. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13.กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13.กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
14. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปฏิทินการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ
15. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 17 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
16. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
17. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17.กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17.กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
18. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
19. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19.มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19.มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ
20. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
21. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. กำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน

จากตาราง 17 สรุปผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ผู้วิจัยได้นำมาสรุป ดังนี้

1. จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9.จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

12. กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

13.กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17.กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19.มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน

ตาราง 18 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ		
1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
6. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
7. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมขอความช่วยเหลือจากภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา
8. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
9. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
11. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา	11. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา
12. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
13. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
14.ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ
15. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
16. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16.ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16.ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
17. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
18. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
19. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ
20. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
21. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

จากตาราง 18 สรุปผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปดังนี้

1. จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา

12. สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16.ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6)

ตาราง 19 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล		
1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
6. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
7. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา
8. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
9. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
11. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
12. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
13. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
14. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ
15. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ส่งเสริมการกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
16. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
17. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
18.ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
19. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ
20. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนรวมรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
21. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	21. ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จากตาราง 19 สรุปผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยได้นำมาสรุปดังนี้

1. จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

10. ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ตาราง 20 ผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ		
1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	1. ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น
2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2. ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3. สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	4. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก
5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครองชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครองชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล
6. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	6. สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
7. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	7. รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
8. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	8. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
9. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	9. แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
10. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10. แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	10.แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
11. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	11. ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
12. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	12. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
13. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	13. ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
14. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	14. ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ
15. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	15. แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
16. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	16. รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา
17. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	17. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา
18. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	18. รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา
19. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	19. ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
20. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	20. ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7
21. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม. 6)	21. ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป	21. ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป

จากตาราง 20 สรุปผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และผลจากการศึกษาศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ผู้วิจัยได้นำมาสรุป ดังนี้

1. ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

6. สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

7. รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8. แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

9. แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้

10.แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

11. ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

12. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

13. ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

15. แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

16. รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

17. รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

18. รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

19. ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

20. ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

21. ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 2 การยกร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผู้วิจัยนำข้อมูลผลการสังเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น และผลจากการศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์ประธานและกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและมีแบบปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จัดกระทำไว้แล้วมาพัฒนาเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ร่างแนวทางทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 (ฉบับที่ 1)

1. หลักการ

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลาย ๆ แห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนา

คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และทัดเทียมกันมีลักษณะการรวมตัวกันในแนวราบที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา, 2547)

สำหรับอุปสรรคในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระบบศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมีหลายประการ เช่น การไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาและวัฒนธรรม ประเพณีของคนไทยในอดีต ที่มีความเคารพนับถือสถานบันทำให้ไม่กล้าแสดงออกในการที่จะแสดงความคิดเห็น ประการสำคัญระบบกลไกของรัฐบาลยังไม่มีความชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของศูนย์ต่าง ๆ อย่างเป็นรูปแบบ ระบบเครือข่ายยังขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. ระบบกลไกดำเนินการ

กลไกการดำเนินการของสถานศึกษาในการพิจารณารับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยยึดหลักการบริหารงานแบบ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

4. วิธีดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการนำแนวทางไปใช้มีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการดังต่อไปนี้

การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มี 5 ลักษณะ คือ 1.การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมในการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ โดยแต่ละด้านมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ ดังนี้

4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.1.2 วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1.4 กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.11 กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.1.13 กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา

4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้

4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.2.3 กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.4 กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.10 กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน

4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ดังนี้

4.3.1 จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา

4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ผู้วิจัยได้นำมาสรุป ดังนี้

4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษารายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.5.10 แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.5.12 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่สูงขึ้น โดยครอบคลุมในสถานศึกษา การบริหารควรเพิ่มจุดเน้นดังต่อไปนี้

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยควรมีการช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม สม่ำเสมอ ในลักษณะกัลยาณมิตร

5.3 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.4 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีจิตอาสา มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์ และให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion)

จากการยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษา แล้วนำส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน พิจารณาก่อนล่วงหน้า แล้วจึงจัดสนทนากลุ่ม ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลกุดชมภู ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี วันที่ 29 พฤษภาคม 2563

ผลการจัดสนทนากลุ่ม ได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีองค์ประกอบของแนวทางครบถ้วน โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า

1. หลักการ ต้องมีการปรับการเขียนที่ชี้ให้เห็นความสำคัญและปัญหาในระดับประเทศ การดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. วัตถุประสงค์ กลไกดำเนินการ มีความเหมาะสม

3. วิธีดำเนินการ ต้องมีการเพิ่มขั้นตอนให้ครอบคลุมการดำเนินงาน PDCA และมีการปรับข้อความให้มีความเหมาะสม ให้สามารถสื่อเจตนารมณ์ของแนวทางตามวัตถุประสงค์เพื่อผู้ปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้อย่างเข้าใจ

4. เงื่อนไขความสำเร็จ ต้องมีการปรับคำใช้ให้เหมาะสม และกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จที่สามารถนำสู่การปฏิบัติได้จริง แสดงดังตาราง 21

พหุน ปณฺ ฑิโต ชีเว

ตาราง 21 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม ต่อร่างแนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
4	วิธีดำเนินการ 4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ		
	4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)	4.1.1 เหมาะสม	4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)
	4.1.2 วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Plan)	4.1.2 เพิ่มคำและปรับคำ	4.1.2 คณะกรรมการศูนย์แต่งตั้งวางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)
	4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Plan)	4.1.3 เหมาะสม	4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Plan)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.1.4 กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก(Do)	4.1.4 เพิ่มคำและปรับคำ	4.1.4 ดำเนินการกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก(Do)
	4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)	4.1.5 เหมาะสม	4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)
	4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)	4.1.6 เหมาะสม	4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)
	4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.1.7 เหมาะสม	4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)	4.1.8 เหมาะสม	4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.1.9 เหมาะสม	4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)
	4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)	4.1.10 เหมาะสม	4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)
	4.1.11 กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Do)	4.1.11 เพิ่มคำ	4.1.11 กำหนดจุดประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา (Do)
	4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)	4.1.12 เพิ่มคำ	4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Do)
	4.1.13 กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.1.13 เหมาะสม	4.1.13กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)
	4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)	4.1.14 เหมาะสม	4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)
	4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.1.15 เหมาะสม	4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.1.16 เหมาะสม	4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.1.17 เหมาะสม	4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)	4.1.18 เพิ่มคำ	4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนผลการเรียน และหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)
	4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)	4.1.19 เหมาะสม	4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)
	4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)	4.1.20 เหมาะสม	4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7(Check)
	4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา (Act)	4.1.21 เหมาะสม	4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา (Act)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้		4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)
	4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)	4.1.21 เหมาะสม	
	4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)	4.2.2 เหมาะสม	4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)
	4.2.3 กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)	4.2.3 เพิ่มคำ	4.2.3 ส่งเสริมการกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)
	4.2.4 กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)	4.2.4 เพิ่มคำ	4.2.4 สนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล(Do)	4.2.5 เหมาะสม	4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล(Do)
	4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ(Do)	4.2.6 เหมาะสม	4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)
	4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา(Do)	4.2.7 เหมาะสม	4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ(Do)	4.2.8 เหมาะสม	4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ(Do)
	4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.2.9 เหมาะสม	4. .2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้(Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.2.10 กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(Do)	4.2.10 เพิ่มคำ	4.2.10 ดำเนินการกำหนดวิธีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(Do)
	4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา(Do)	4.2.11 เหมาะสม	4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (Do)
	4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน(Do)	4.2.12 เหมาะสม	4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน(Do)
	4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้(Do)	4.2.13 เหมาะสม	4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้(Do)
	4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)	4.2.14 เหมาะสม	4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)
	4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.2.15เหมาะสม	4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.2.16 เหมาะสม	4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา(Do)
	4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.2.17 เหมาะสม	4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา(Do)	4.2.18 เหมาะสม	4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา(Do)
	4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)	4.2.19 เหมาะสม	4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do)
	4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)	4.2.20 เหมาะสม	4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)
	4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน (Act)	4.2.21 เหมาะสม	4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน(Act)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ดังนี้ 4.3.1 จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)	4.3.1 เพิ่มคำและปรับคำ	4.3.1 จัดประชุมสร้างความเข้าใจการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)
	4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)	4.3.2 เหมาะสม	4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)
	4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)	4.3.3 เพิ่มคำและปรับคำ	4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)
	4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)	4.3.4 เหมาะสม	4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)	4.3.5 เหมาะสม	4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)
	4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)	4.3.6 เหมาะสม	4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)
	4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.3.7 เหมาะสม	4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)	4.3.8 เหมาะสม	4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)
	4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.3.9 เพิ่มคำ	4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และรายวิชาเพิ่มเติม(Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)	4.3.10 เหมาะสม	4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)
	4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา (Do)	4.3.11 เหมาะสม	4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา (Do)
	4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)	4.3.12 เพิ่มคำ	4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)
	4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.3.13 เพิ่มคำ	4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)
	4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)	4.3.14 เหมาะสม	4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)
	4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.3.15 เหมาะสม	4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.3.17 เหมาะสม	4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.3.18 เหมาะสม	4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา(Do)
	4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)	4.3.19 เหมาะสม	4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)
	4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do) 4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)	4.3.20 เหมาะสม	4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do) 4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)
	4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) (Act)	4.3.21 เหมาะสม	4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) (Act)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ดังนี้		
	4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)	4.4.1 เหมาะสม	4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)
	4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Plan)	4.4.2 เหมาะสม	4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Plan)
	4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)	4.4.3 เพิ่มคำ	4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)
	4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)	4.4.4 เหมาะสม	4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)	4.4.5 เหมาะสม	4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)
	4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)	4.4.6 เหมาะสม	4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)
	4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.4.7 เหมาะสม	4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา(Do)
	4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)	4.4.8 เหมาะสม	4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)
	4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.4.9 เหมาะสม	4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)
	4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)	4.4.10 เหมาะสม	4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Do)	4.4.11 เหมาะสม	4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้(Do)
	4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)	4.4.12 เพิ่มคำ	4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)
	4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.4.13 เหมาะสม	4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)
	4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)	4.4.14 เหมาะสม	4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ(Do)
	4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.4.15 เหมาะสม	4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา(Do)	4.4.16 เหมาะสม	4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.4.17 เหมาะสม	4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)	4.4.18 เหมาะสม	4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา(Do)
	4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0,ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)	4.4.19 เหมาะสม	4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)
	4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)	4.4.20 เหมาะสม	4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)
	4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)	4.4.21 เหมาะสม	4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)
	4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ดังนี้		
	4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)	4.5.1 เหมาะสม	4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)	4.5.2 เหมาะสม	4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)
	4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)	4.5.3 เหมาะสม	4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)
	4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)	4.5.4 เหมาะสม	4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)
	4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)	4.5.5 เหมาะสม	4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)	4.5.6 เหมาะสม	4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)
	4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.5.7 เหมาะสม	4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)	4.5.8 เหมาะสม	4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ(Do)
	4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.5.9 เพิ่มคำ	4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้(Do)
	4.5.10 แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(Do)	4.5.10 ปรับคำ	4.5.10 แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้(Do)	4.5.11 เหมาะสม	4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้(Do)
	4.5.12 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)	4.5.12 เพิ่มคำ	4.5.12 รับการแสดงความชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้(Do)
	4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)	4.5.13 เหมาะสม	4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้(Do)
	4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)	4.5.14 เหมาะสม	4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)
	4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา(Do)	4.5.15 เหมาะสม	4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.5.16 เหมาะสม	4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
	4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)	4.5.17 เหมาะสม	4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)
	4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)	4.5.18 เหมาะสม	4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)
	4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)	4.5.19 เหมาะสม	4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do)
	4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)	4.5.20 เหมาะสม	4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7 (Check)
	4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)	4.5.21 เหมาะสม	4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา(ปพ.2)ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ .6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	ปรับคำใช้ให้เหมาะสม และกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จที่สามารถนำสู่การปฏิบัติได้จริง	5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยควรมีการช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ 5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม สม่ำเสมอ ในลักษณะกัลยาณมิตร 5.3 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องตระหนักและเห็นความสำคัญตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ตาราง 21 (ต่อ)

ที่	แนวทางการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ผลการปรับปรุงแก้ไข
			5.4 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีจิตอาสา มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์และให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

จากตาราง 21 ผู้วิจัยได้นำเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไข ได้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 (ฉบับปรับปรุง)

1. หลักการ

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของ โรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง หลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนา หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) เครือข่ายทางด้านการศึกษา เป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลายๆแห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนา

คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และทัดเทียมกันมีลักษณะการรวมตัวกันในแนวราบที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา, 2547)

สำหรับอุปสรรคในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระบบศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมีหลายประการ เช่น การไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาและวัฒนธรรม ประเพณีของคนไทยในอดีต ที่มีความเคารพนับถือสถานบันทำให้ไม่กล้าแสดงออกในการที่จะแสดงความคิดเห็น ประการสำคัญระบบกลไกของรัฐบาลยังไม่มีความชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของเครือข่ายต่าง ๆ อย่างเป็นรูปแบบ ระบบเครือข่ายยังขาดความชัดเจนในการปฏิบัติการดำเนินงานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยมีการแบ่งการบริหารงานเป็น 18 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำนักงานกลางในการบริหารและจัดการศึกษาด้านวิชาการ จัดให้สถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมมือสนับสนุนกันในด้านวิชาการ ส่งเสริมมาตรฐานงานวิชาการและคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาภายในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้แต่ละโรงเรียนภายในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. ระบบกลไกดำเนินการ

กลไกการดำเนินการของสถานศึกษาในการพิจารณารับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยยึดหลักการบริหารงานแบบ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

4. วิธีดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการนำแนวทางไปใช้มีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการดังต่อไปนี้

การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มี 5 ลักษณะ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมในการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ โดยแต่ละด้านมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ

4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)

4.1.2 คณะกรรมการศูนย์แต่งตั้งวางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)

4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Plan)

4.1.4 ดำเนินการกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)

4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)

4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

4.1.11 กำหนดจุดประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา (Do)

4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Do) กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)

4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนผลการเรียน และหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)

4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do) ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)

4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา (Act)

4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้

4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)

4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)

4.2.3 ส่งเสริมการกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)

4.2.4 สนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)

4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)

4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.2.10 ดำเนินการกำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (Do)

4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Do)

4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)

4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)

4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)

4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)

4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน (Act)

4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ

4.3.1 จัดประชุมสร้างความเข้าใจการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)

4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)

4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)

4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)

4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)

4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายวิชาเพิ่มเติม (Do)

4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา (Do)

4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)

4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)

4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)

4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do)

4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)

4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) (Act)

4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)

4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Plan)

4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)

4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)

4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)

4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้(Do)

4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)

4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)

4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา(Do)

4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา(Do)

4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do)

4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)

4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)

4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ดังนี้

4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)

4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)

4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)

4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)

4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)

4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)

4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ(Do)

4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.5.10 แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)

4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Do)

4.5.12 รับการแสดงความชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)

4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)

4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)

4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)

4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)

4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน0,ร,มส,มผ และการเรียนซ้ำ (Do)

4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)

4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่สูงขึ้น โดยครอบคลุมในสถานศึกษา การบริหารควรเพิ่มจุดเน้นดังต่อไปนี้

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยควรมีการช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม สม่ำเสมอ ในลักษณะกัลยาณมิตร

5.3 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.4 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีจิตอาสา มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์ และให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม ไปปรับปรุงแก้ไข ได้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 หลังจากนั้นดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ที่	แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	หลักการ	4.71	0.48	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.85	0.37	มากที่สุด
3	กลไกดำเนินการ	4.61	0.52	มากที่สุด	4.59	0.52	มากที่สุด
4	วิธีดำเนินการ	4.61	0.51	มากที่สุด	4.63	0.48	มากที่สุด
	4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ	4.62	0.51	มากที่สุด	4.67	0.49	มากที่สุด
	4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.61	0.51	มากที่สุด	4.62	0.41	มากที่สุด
	4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	4.63	0.50	มากที่สุด	4.61	0.49	มากที่สุด
	4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	4.60	0.52	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด
	4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	4.62	0.51	มากที่สุด	4.66	0.49	มากที่สุด
5.	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.59	0.53	มากที่สุด	4.58	0.52	มากที่สุด
	โดยรวม	4.69	0.40	มากที่สุด	4.66	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 22 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.69, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ ($\overline{X}$ = 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ หลักการ ($\overline{X}$ = 4.71, S.D. = 0.48) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ เงื่อนไขความสำเร็จ ($\overline{X}$ = 4.59, S.D.= 0.53)

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.66, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ ($\overline{X}$ = 4.85, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ วิธีดำเนินการ ($\overline{X}$ = 4.63, S.D. = 0.48) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักการ ($\overline{X}$ = 4.57, S.D. = 0.53)

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สรุปผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

สรุปผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.56, S.D. = 0.72) และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.51, S.D. = 0.53) ค่าดัชนี PNI เท่ากับ 0.76 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 2. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 3. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

2. แนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ มี 5 ลักษณะ 4.1) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 4.2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4.3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4.4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 4.5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.69, S.D. = 0.40) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.66, S.D. = 0.47)

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาในการมีส่วนร่วมกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา การไม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทานีย์ พลนามอินทร์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่า การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒพงษ์ พัทโท (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ จันทร์ธิวา โสภา (2560) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ดังนั้นจึงเสนอแนวทางโดยสนับสนุนให้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา และคณะครูได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ได้เข้าร่วมประชุม อบรม รับทราบแนวทางการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านงานวิชาการ และผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ควรกำกับติดตามผลการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สภาพที่พึงประสงค์แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่างานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของ โรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) สอดคล้องกับแนวคิดของ กฤตยา จุลละมณฑล (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการว่า การบริหารวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐาน สอดคล้องกับ Paterno (2010) ได้ศึกษาการรับรู้ของสมาชิกและคณะกรรมการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูที่เป็นจริงและคาดหวัง พบว่า สมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนรับรู้การมีส่วนร่วมของครูที่เป็นจริงและความหวังในเรื่องการตัดสินใจ เชิงเทคนิคที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับ รัตนาภรณ์ อนิวรรตน์วงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ดังนั้นจึงเสนอให้ผู้บริหาร คณะกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. จากการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ

4) วิธีดำเนินการ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิด Everard (1990) ได้เสนอว่า องค์ประกอบของแนวทางที่ดีต้องประกอบด้วย บริบท หลักการหรือแนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และเงื่อนไข ซึ่งสอดคล้องกับ มารุต พัฒผล (2557) ได้เสนอองค์ประกอบของแนวทาง คือ หลักการ วัตถุประสงค์ของแนวทาง ระบบและกลไก วิธีดำเนินงาน และเงื่อนไขความสำเร็จ นอกจากนี้ ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องมีวิธีดำเนินงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้ง 5 ลักษณะ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ สอดคล้องกับ คงคา วงค์อามาตย์ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายผู้บริหารและคณะครูต้องมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่องและมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาอยู่เสมอ จัดให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกอย่างเพียงพอ มีการนิเทศภายใน โดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และมีแผนงานการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่เน้นการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนและผู้ปกครอง

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาแนวทางตามกระบวนการที่ดี มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะแก้ไขปัญหาและพัฒนาแนวทางให้ดีขึ้นและมีวิธีการพัฒนาที่หลากหลายบนพื้นฐานของหลักการและทฤษฎีที่ถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) โดยแนวทางที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีหลักการและทฤษฎีรองรับ พร้อมทั้งได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนได้รับการปรับปรุงแก้ไข สามารถนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ กรณ์ฐิวัสส์ สุทธิสา (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิวัฒพงษ์ พัทโท (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

1.3 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.1 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน การช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

3. ด้านการวัด ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3.1 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

พหูน ปณ ฑิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล ภู่ประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.

กรณ์ฐิวัสส์ สุทธิสา. (2560). *การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบและระเบียบวินัยในตนเอง*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์. (2543). *คู่มือการบริหารกลุ่มโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.

กรมสามัญศึกษา. (2544). *ระบบการบริหารแบบมีหุ้นส่วน.* กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ : สยามสปอรต์ ซินดิเคท.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.* กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

กฤตยา จุลละมณฑล. (2557). *ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มเมืองฉะเชิงเทราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

ไกรษร สุ่ยหล้า และคณะ. (2561). *รายงานการวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

คงคา วงค์อามาตย์. (2559). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จันทร์ธิวา โสภา. (2560). *การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จันทรานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

เจริญ ภักดีวานิช. (2546). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. และแก้วิกฤติสังคม*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

ฉลาด จันทรสมบัติ. (2554). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชลอ กองสุทธิ์ใจ. (2544). กลุ่มโรงเรียนกับการบริหารคุณภาพ. *ประชาศึกษา*, 52(3), 17-19.

ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2533). *การมีส่วนร่วมของประชาชน และการสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรประชาชน*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.

ชามาภัทร สิทธิอำนวย. (2556). *การจัดการการศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์*. กรุงเทพฯ : บทความหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ชาย โพธิสิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์.

ณัฐพงศ์ ไชยสิทธิ์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.

ดิเรก วรรณเศยรี. (2545). *การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถวิล มาตรเลี่ยม. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ.* กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

ทองอยู่ แก้วไทรฮะ. (2543). *ระบบการศึกษา หน่วยที่ 1 ประมวลสาระชุดวิชาปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทิศนา แขมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้ เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธรรมรส โชติกุญชร. (2540). *หน่วยที่ 12 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธีระ รุญเจริญ. (2548). *สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

นงนภัส คู่วรัฐ เที่ยงกมล. (2551). *การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช. (2541). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิมานและการวิเคราะห์เนื้อหา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ : วีทีซีคอมมิวนิเคชัน.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2547). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิพนธ์ กินาวงศ์. (2543). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : ตระกูลไทย.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2542). *การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *วิธีการทางสถิติสาหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

บุญลือ ทองอยู่. (2544). *กลุ่มโรงเรียน เส้นทางสู่คุณภาพการศึกษา*. *ประชาศึกษา*, 52(1), 15-16.

บุษยพรรณ พันอะนันท์. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประกอบ กุลเกลี้ยง. (2545). *การบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิชาการ.

ประภาพร ซื่อสุทธิกุล. (2550). *หลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ประภาศิริ คูนาคำ. (2559). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประสงค์ กลิ่นบรม. (2550). *การมัธยมศึกษาตามความต้องการของประชาชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ. (2544). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ประเสริฐ ต้นสีนนท์. (2556). *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปริทรรศน์ พันธุบรรยงก์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ: เทคนิคการแก้ปัญหาแบบ “สียาม่า”*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ปรีชา กองจินดา. (2549). *แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

เปลื้อง ณ นคร. (2554). *พจนานุกรมนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์.

พจนี เทียมศักดิ์. (2543). *ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พนม พงษ์ไพบูลย์. (2541). *การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชนแบบสหวิทยาเขต*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร. (2547). *เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้และการจัดการ*. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส).

พัชรินทร์ เล็กสวัสดิ์. (2549). *การพัฒนาตำรับอาหารและอาหารว่างสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนในภาคเหนือ*. กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนาความร่วมมือทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

พิทยา บวรวัฒนา. (2530). ประสิทธิผลขององค์การ ทฤษฎีองค์การสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2552). *Backward design & child–centered*. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2554). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ฟแมเนจเม้นท์.

ไพล็อต บุศราคำ. (2548). *การรายงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ.* พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนหนองขนาก “ตุรงค์เรือง”.

มารุต พัฒผล. (2557). *การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิด และความสุขในการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต. (2547). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม:ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ*. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

เมตต์ เมตต์การุณ์จิต. (2553). *การจัดการศึกษาโดยชุมชน เพื่อชุมชน และสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า.

ยงยุทธ พนาสนธิ์. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา. *วิทยาจารย์*, 102(2), 21–27, กรกฎาคม–กันยายน.

ยิ่งลักษณ์ ศรีตองอ่อน. (2558). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). *การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : บางกอกบล็อก.

รังสรรค์ มณีเล็ก. (2549). *การวางแผนกลยุทธ์และการจัดทา งบประมาณในสถานศึกษา*. นนทบุรี : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ : คำสมัย.

รัตนาภรณ์ อนิวรรตน์วงศ์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การศึกษาด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รุ่ง แก้วแดง. (2543). *การปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มติชน.

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.

ลือชา สาระคง. (2547). *การศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของสำนักงานข้าราชการครู:กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

วรนารี ปทุมมาศ. (2546). *การนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

วรภัทร์ ภู่เจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.

วันชัย โกลละสุต. (2549). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม.* กรุงเทพฯ : กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.

วาณี ภูเสตว์. (2542). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน*. จันทบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏราไพพรรณี.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2562). *มูลนิธิวิกิมีเดีย*. ม.ป.ท. : สารานุกรมออนไลน์.

วิชัย ธรรมเจริญ. (2541). *คู่มือปฏิบัติการงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสานต่อที่ท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดิสคัฟเวอรี่.

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ. (2547). *บทบาทของชุมชนกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วิวัฒพงษ์ พัทโท. (2560). *การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศักดิ์ผจญ เริงใจ. (2547). *การศึกษาแนวทางการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สถาบันพระปกเกล้า. (2549). ทศธรรม : *ตัวชี้วัดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

สนธยา พลศรี. (2547). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สนธยา พลศรี. (2553). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ *6*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สนอง เครือมาก. (2536). *คู่มือปฏิบัติราชการของผู้บริหารการศึกษา*. นครสวรรค์ : เรียนดี.

สนามจิตร สุคนธทรัพย์. (2539). *การบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7-15*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : ชวนการพิมพ์.

สมเกียรติ ชอบผล. (2533). รูปแบบการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา. *ประชาศึกษา*, 41(5), 40-43.

สมคิด พรมจุ้ย และสุพักตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : จตุพรดีไซน์.

สมเดช สีแสง. (2547). *คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ*. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและการบริหารข้าราชการครู.

สมนึก ภัททิยธนี. (2544). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัย. มหาสารคาม* : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมยศ นาวีการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ : กรุงธนวัฒนา.

สมาน อัศวภูมิ. (2546). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่*. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซท.

สมาน อัศวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซท.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). *ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันติ บุณภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษาปีงบประมาณ 2547*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพฯ : ศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *การสร้างกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *การบริหารงานวิชาการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. (2561). *รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2561*. อุบลราชธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุจินต์ ดาววีระกุล. (2539). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี 2527*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุทานีย์ พลนามอินทร์. (2558). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *เอกสาร ประกอบการสอนวิชา 0501-701 หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2561). *เอกสารคำสอน รายวิชา 0501-702 หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : ภาคการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุธี สุทธิสมบูรณ์สมาน และ รังสิโยกฤษฎ์. (2537). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สุนันทา เลาหนันทน์. (2540). *การสร้างทีมงาน*. กรุงเทพฯ : ดี.ดี บุ๊คสโตร์.

สุบิน อ้อสุวรรณ. (2544). *คุณลักษณะที่ดีของแนวทาง.* พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนลาดชะโดสามัคคี.

สุรศักดิ์ ศิริ. (2548). *การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน.* พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนอยุธยานุสรณ์.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). *การวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2555). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). *ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา. เอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา. (2545). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา : ระบบเครือข่ายโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

หวน พินธุพันธ์. (2528). *การบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่คิด คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : จรัญสนิทวงศ์.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). *การวางแผนและการจัดระบบงานในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพรส.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.

ฮิโตชิ คูเมะ. (2540). *การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ)*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

Bobbitt, F. (1918). *The Curriculum*. Boston : Houghton Mifflin.

Bray, M. (1987). *School Cluster in the third World : Making them Work*. Paris : UNESCO/UNICEF.

Burgess, J. (1996). Focusing on Fear. *Area*, 28(2), 130-136.

Campbell R.F. Corbally. J.E. and Nystrand. R.O. (1983). *Introduction to educational administration*. 6th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1977). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. New York Cornell University.

Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1986). *World Development*. New York : McGraw–Hill.

Deming, E.W. (1995). *Out of the Crisis*. Cambridge : Massachusetts Institute of Technology.

Everard, B. and Morris, G. (1990). *Effective school management*. 2nd ed. London : Hollen Street Press.

Fayol, H. (1923). *Industrial and General Administration*. New Jersey : Clifton.

Fry, H., Ketteridge, S. and Marshall, S. (2009). *A Handbook for Learning and Teaching in Higher Education: Enhancing Academic Practice*. 3rd ed. London : Routledge.

Furlong, J.S., Heiberger, M.M. and Vick, J.M. (2008). *The Academic Job Search Handbook*. 4th ed. Philadelphia : University of Pennsylvania Press.

Gibbs, A. (1997). *Focus Groups*. [online]. Available from http://sru.soc. surrey.ac.uk/SRU19.html. [accessed 21 21 December 2020].

Gibson, J.L. (2000). *Organization : Behavior Structured Process International*. 10th ed. New York : McGraw-Hill.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill.

Good, C.V. (1975). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.

Goss, J.D. and Leinbach, T.R. (1996). Focus Groups as Alternative Research Practice Experience with Transmigrants in Indonesia. *Area*, 28, 115-123.

Guijt, I. and Gaventa, J. (1998). *Participatory Monitoring and Evaluation: Learning from Change.* Brighton : Institute of Development Studies.

Gulick, L. and Urwick, L. (1937). *Paper on the Science of Administration*. New York : Institute of Public Administration.

Hough, J.B. and Duncan, J.K. (1970). Teaching : *Description and Analysis.* Ontario : Addison Wesley Publishing company.

Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (1991). *Educational administration, theory, research* and *practice*. New York : McGraw-Hill.

Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (1996). *Educational Administration : Theory, Research, And Practice*. 5th ed. New York : McGraw-Hill.

Johnson, D.W., Johnson, R.T. and Smith, K.A. (1991) *"Cooperative Learning IncreasingCollege Faculty Instructional Productivity" Higher Education Report No.4* Washington D.C : The George Washington University.

Joyce, B. and Weil, M. (1996). *Models of Teaching*. 5th ed. London : Allyn and Bacon.

Kaufman, R. and English, F.W. (1981). *Need assessment concept and application*. 3rd ed. New York : Education Technology.

Kerlinger, F.N. and Lee, H.B. (2000). *Foundations of Behavioral Research*. Orlando, FL : Harcourt College Publishers.

Kitzinger, J. (1994). The Methodology of Focus Groups : The Importance of Interaction Between Research Participants. *Sociology of Health & Illness*, 16, 103-121.

Kitzinger, J. (1995). Qualitative research Introducing focus groups. *British Medical Journal*, 311, 299-302.

Knezevich, S.D. (1962). *Administrations of Public Education*. New York : Harped & Row.

Koontz, H. and O'Donnell, C. (1968). *Principle of Management*. New York : McGraw-Hill.

Kreuger, R.A. (1988). *Focus groups: a practical guide for applied research*. London : Sage.

Lewis, B.E. (2010). School Board in Transition : An Examination of Board Member Induction. *Dissertation Abstracts International*, 70(11), 189–195, May.

Lunenburg, F.C. and Ornstein, A.C. (1996). *Educational Administration : Concepts and Practice*. 3rd ed. Australia : Wadsworth.

Mckillip, J. (1987). *Need analysis tools for the human services and education*. Newbury Park, CA : Sage.

Morgan, D.L. (1997). *Focus Groups as Qualitative Research*. London : Sage.

Paterno, P.R. (2010). *Analysis of the Perceptions of School Board Members and Superintendents Regarding Teadlancher Participation in Decision-Making in Selected New York Schools (School Based Management, Shared Decision-Decision-Making). Dissertation Abstracts International*, 60(6), 132-A, December.

Plumb, E.C. (2011). Perceptions of South Dakota Public School Superintendents and Board Presidents Regarding Collaboration Practices. *Dissertation Abstracts International*, 70(5), 164-A, December.

Powell, A.R. and Single, M.H. (1996). Focus groups. *International Journal for Quality In Health Care*, 8(5), 499-504.

Rebecca, L.T. (2011). Developing learning Communities : Using Communities of Practice Within Community Psychology. *International Journal of Inclusive Education*, 15(1), 153-164, February.

Saylor, J.G., Alexander, W. and Lewis, A.J. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching 1981 and Learning*. New York : Holt, Rinehart and Winston

Smith, P.L. and Ragan, T.J. (1999). *Instructional design*. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcout Brace and World.

Timm, C.A. (2012). Factors That Influence School Board Actions to Support Student Achievement : A Multi-Case Study of High-Achieving Rural School Districts. *Dissertation Abstracts International*, 50(12), 255-A, April.

Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. Thound Oaks, CA : Sage.

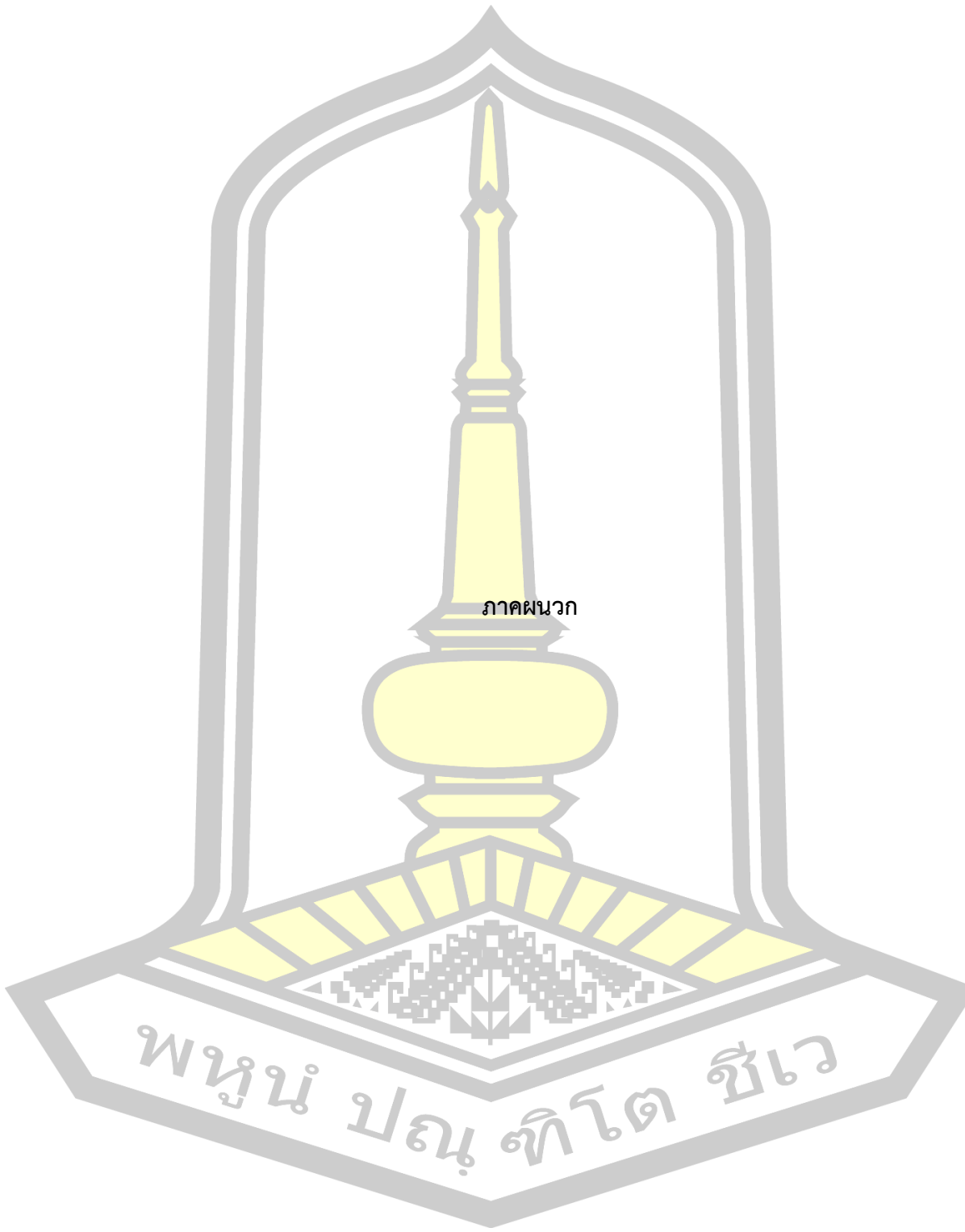

ภาคผนวก

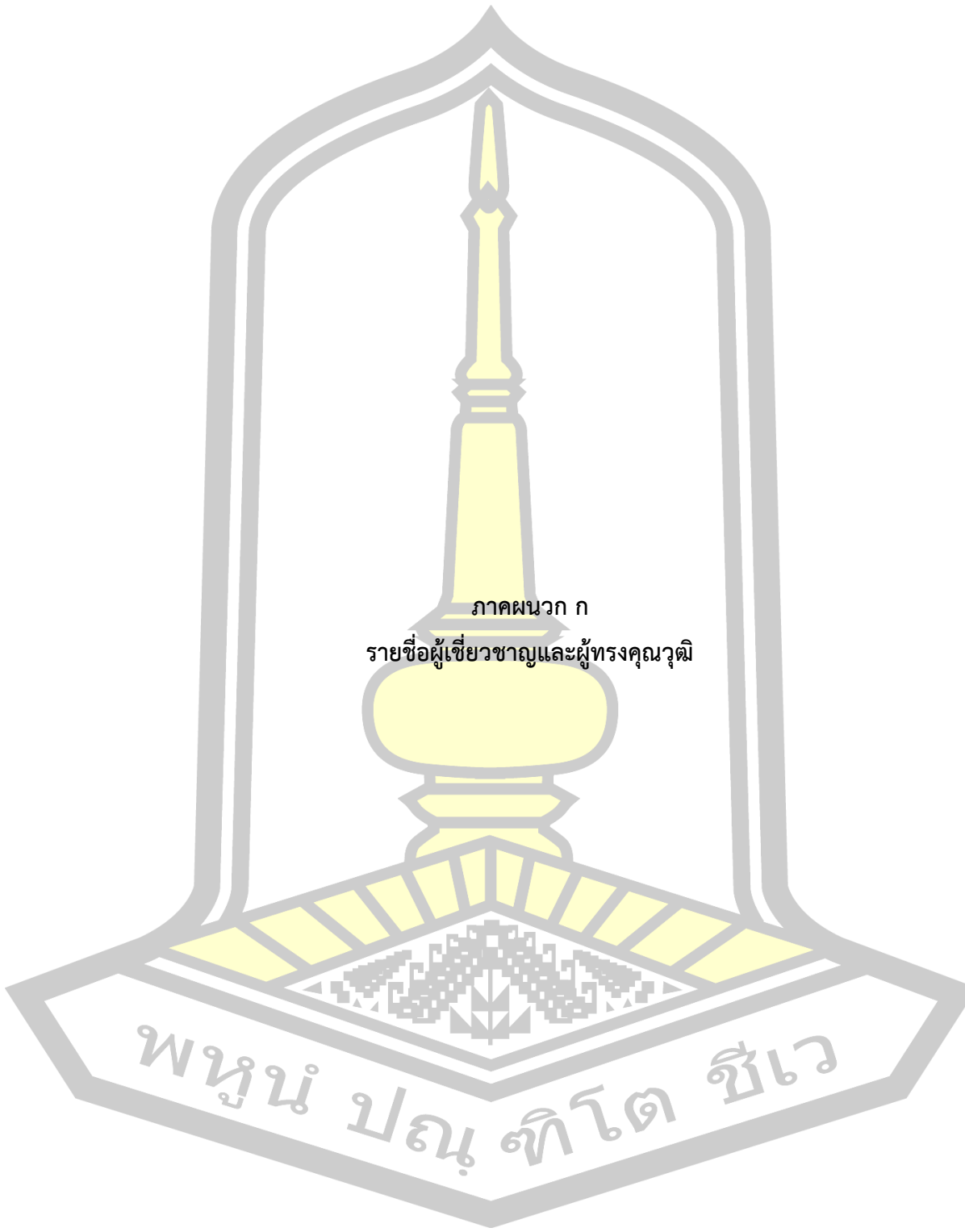

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศษ.ด. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. นายกิตติพัทธ แพทย์เพียร ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
3. นางสาวนิอร พันธ์อ่อน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา
4. นางศิริทัย ธโนปจัย ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา คม.หลักสูตรและการเรียนการสอน
5. นางสุวิมล คำเฮือง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน

พหูน ปณ ฑิโต ชีเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีร่วมในการบริหารงานวิชาการของ ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. นายราวิทย์ ดวงไข ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา
2. นายวิวัฒน์ สุตันตั้งใจ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา
3. ว่าที่ร้อยโทเกียรติศักดิ์ คำเฮือง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม.การบริหารการศึกษา
4. นายวีรพจน์ คำกุณา ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
5. นายสุริยเทพ ภาเรือง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
6. นายสุทัศน์ ศรีสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
7. นายสุทธิพงษ์ ทองทา ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
8. นายเวโรจน์ โมกข์ศาสตร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
9. นางเพ็ญศิริ มุขสมบัติ ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหารการศึกษา

รายชื่อผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. นายพนม โภคทรัพย์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน
2. นายเจษฎาพร ชะนีวงศ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน
3. นายวิทยา ใจบุญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
4. นางขนิษฐา เอื้องศิริรัตน์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
   สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
5. นางสาวพลอยณิพาภรณ์ ศรีภารา ผู้อำนวยการสถานศึกษา
   วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
6. นางวรินธร จุระยา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
   สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
   วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
7. นางวชิรา บุญชอบ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การบริหารการศึกษา

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

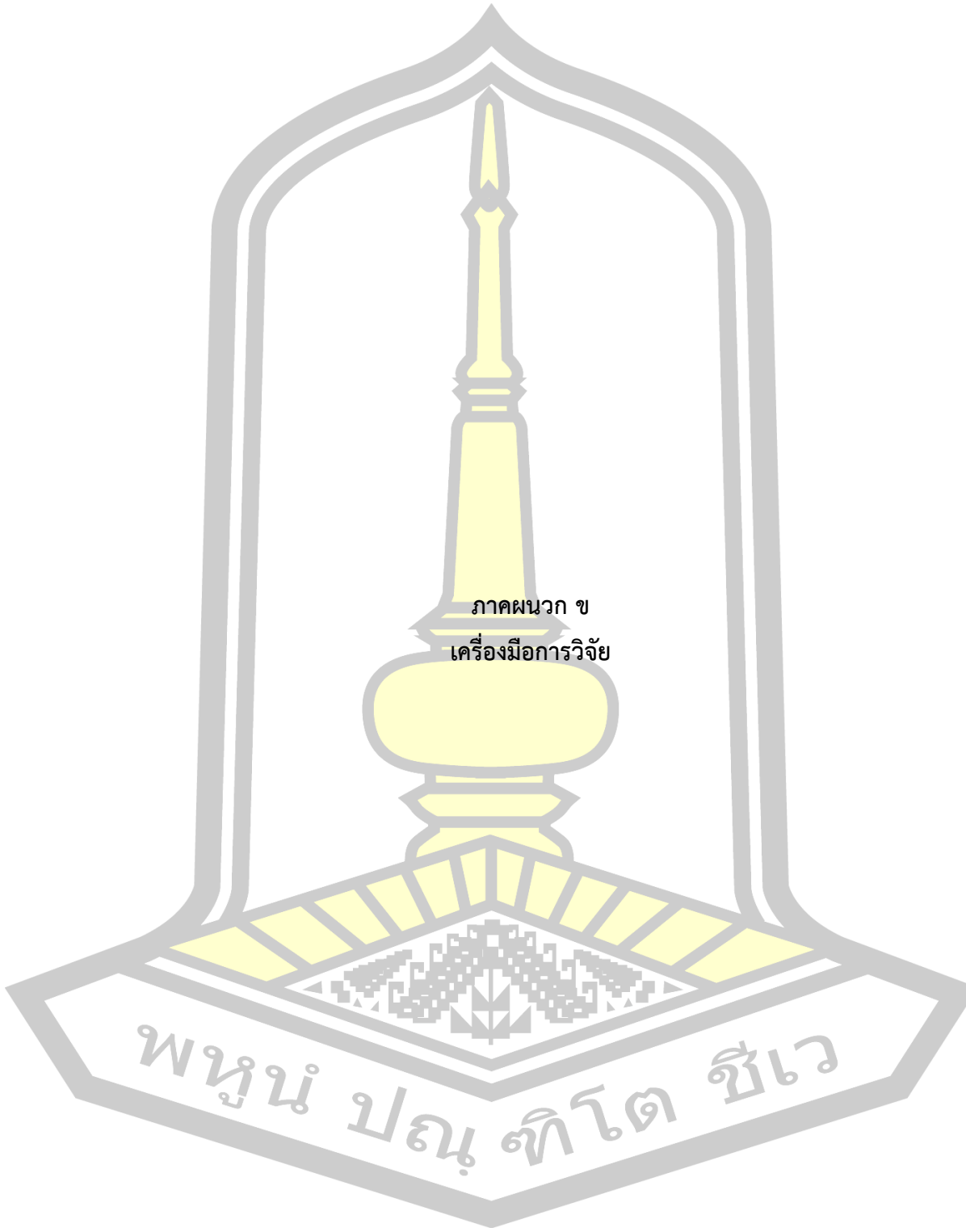

ภาคผนวก ข

เครื่องมือการวิจัย

รหัสแบบสอบถาม | | | |

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา
สำหรับการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. ขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกตอนและทุกประเด็นให้สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 และจะไม่กระทบต่อท่านให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

4. เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายชัยยุทธ บุญเติม
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 093-4083284

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. ตำแหน่ง

☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการสถานศึกษา
☐ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ
☐ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ
☐ หัวหน้าสายชั้น
☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
☐ ครูกลุ่มงานวิชาการ
☐ ครู

2. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

4. ขนาดสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงาน (ตามเกณฑ์ สพฐ.)

☐ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-120 คน
☐ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121-600 คน
☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 601-1,500 คน
☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 : ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการกับสถานศึกษาของท่านอยู่ในระดับใด โดยเมื่อท่านตัดสินใจระดับใดแล้วให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ											
1)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น										
2)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
3)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน										
4)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก										
5)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ										
7)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา										
8)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ										
9)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
10)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
11)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้										
12)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้										
13)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
14)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาส และผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ										
15)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
16)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
17)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา										
18)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา										
19)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ										
20)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7										
21)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน											
1)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น										
2)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
3)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน										
4)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก										
5)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล										
6)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
7)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา										
8)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ										
9)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
10)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดวิธีการการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
11)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้										
12)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้										
13)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
14)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปฏิทินการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
15)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
16)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
17)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา										
18)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา										
19)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ										
20)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7										
21)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)										
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ											
1)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
3)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน										
4)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก										
5)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล										
6)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ										
7)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมขอความช่วยเหลือจากภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินงานตมแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ										
9)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้										
10)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
11)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้										
12)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้										
13)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
14)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ										
15)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
17)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา										
18)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา										
19)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ										
20)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7										
21)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)										
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล											
1)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										
3)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน										
4)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก										
5)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล										
6)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ										
7)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
8)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ										
9)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
10)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
11)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้										
12)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้										
13)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
14)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ										
15)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
16)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
17)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา										
18)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา										
19)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ										
20)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนรวมรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7										
21)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)										
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์											
1)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น										
2)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน										
4)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก										
5)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล										
6)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ										
7)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา										
8)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
9)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
10)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
11)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้										
12)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้										
13)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้										
14)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ										
15)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										
16)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา										

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
17)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา										
18)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา										
19)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ										
20)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามี่ส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7										
21)	ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)										

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

พหุน ปณ ฑิโต ชีเว

แบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา
สำหรับการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

คำชี้แจง :

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มีแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ประธานและกรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้แสดงความคิดเห็นและกรุณาระบุข้อความคิดเห็นให้ครบทุกข้อ ทุกประเด็น โดยพิจารณาจากสภาพจริงของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดี หากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์จากท่าน

5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะถือเป็นความลับและจะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยจะนำเนอผลการศึกษาในสภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่และสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายชัยยุทธ บุญเติม
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 ชื่อ-สกุล.....

1.2 สถานภาพ ( ) ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

( ) กรรมการศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.3 วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ..... ตั้งแต่เวลา ..... ถึง .....

1.4 สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

ท่านมีวิธีบริหารการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายของท่านในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ อย่างไร

1.ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของท่านมีการบริหารการมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของท่านมีการบริหารการมีส่วนร่วมในการวางแผนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของท่านมีการบริหารการมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของท่านมีการบริหารการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาของท่านมีการบริหารการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
1	หลักการ	
2	วัตถุประสงค์	
3	ระบบกลไกดำเนินการ	
4	วิธีดำเนินการ	
	4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ	
	4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	
	4.1.2 วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	
	4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	4.1.4 กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	
	4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	
	4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	
	4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
	4.1.11 กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	
	4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	
	4.1.13 กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	
	4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	
	4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	
	4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	
	4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา	
	4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	
	4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	
	4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	
	4.2.3 กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	4.2.4 กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	
	4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	
	4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	
	4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.2.10 กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
	4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	
	4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	
	4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	
	4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	
	4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	
	4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	
	4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน	
	4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ	
	4.3.1 จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	
	4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	
	4.3.3ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	
	4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	
	4.3.6.ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	
	4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.3.10 ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
	4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา	
	4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	
	4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	
	4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	
	4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	
	4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	
	4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	
	4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	
	4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	
	4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	
	4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	
	4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	
	4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	
	4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
	4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	
	4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	
	4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	
	4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	
	4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	
	4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	
	4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ	
	4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	
	4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	
	4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก	
	4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครองชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	
	4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	
	4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	
	4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.5.10 แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	

ที่	ร่างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิ
	4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	
	4.5.12 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	
	4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	
	4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	
	4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	
	4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	
	4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	
	4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	
	4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป	
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

( )

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง
การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
สำหรับการวิจัย
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพ
การศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
เขต 3
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นการประเมินส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิผล ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ขอให้ท่านโปรดพิจารณาตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในองค์ประกอบของแนวทางในด้านหลักการ วัตถุประสงค์ ระบบกลไกดำเนินการ วิธีดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 อยู่ในระดับใด โดยขอให้ท่านทำเครื่องหมาย √ ในช่องว่างสำหรับเลือกตอบในแต่ละข้อขององค์ประกอบแนวทางเพื่อแสดงความเหมาะสมความและความเป็นไปได้ โดยมีรายละเอียดสำหรับความหมายในการตอบแต่ละช่องดังนี้

5 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด
4 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก
3 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ปานกลาง
2 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย
1 หมายความว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

หากท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใด กรุณาเขียนข้อมูลลงในข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมแนบท้ายแบบประเมิน

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายชัยยุทธ บุญเติม
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการ										
หลักการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา										
2. วัตถุประสงค์										
เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3										
3. ระบบกลไกดำเนินการ										
กลไกการดำเนินการของสถานศึกษาในการพิจารณารับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยยึดหลักการบริหารงานแบบ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม										
4. วิธีดำเนินการ										
4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ										
4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.2 คณะกรรมการศูนย์แต่งตั้งวางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)										
4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Plan)										
4.1.4 ดำเนินการกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)										
4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)										
4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)										
4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)										
4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)										
4.1.11 กำหนดจุดประสงค์การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา (Do)										
4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Do)										
4.1.13กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)										
4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนผลการเรียน และหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)										
4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)										
4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา (Act)										
4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน										
4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)										
4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)										
4.2.3 ส่งเสริมการกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)										
4.2.4 สนับสนุนการกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)										
4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)										
4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)										
4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.2.10 ดำเนินการกำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)										
4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (Do)										
4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Do)										
4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)										
4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)										
4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)										
4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน(Act)										
4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ										
4.3.1 จัดประชุมสร้างความเข้าใจการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น(Plan)										
4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(Plan)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)										
4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)										
4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครองชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)										
4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)										
4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)										
4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และรายวิชาเพิ่มเติม(Do)										
4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา (Do)										
4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้(Do)										
4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)										
4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)										
4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ(Do)										
4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- (Check)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) (Act)										
4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล										
4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)										
4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Plan)										
4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)										
4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)										
4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)										
4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)										
4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)										
4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Do)										
4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)										
4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)										
4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา(Do)										
4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)										
4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)										
4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)										
4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ										
4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น (Plan)										
4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (Do)										
4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก (Do)										
4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล (Do)										
4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Do)										
4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ (Do)										
4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.5.10 แสดงความรับผิดชอบในหน้าที่การจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Do)										
4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Do)										

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5.12 รับการแสดงความชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Do)										
4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Do)										
4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ (Do)										
4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา (Do)										
4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา (Do)										
4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ (Do)										
4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7 (Check)										

พหูน ปณฺฑิโต ชีโว

รายละเอียดเนื้อหาของแนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป (Act)										
5. เงื่อนไขความสำเร็จ										
5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยควรมีการช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ										
5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการสะเต็มศึกษาในสถานศึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม สม่ำเสมอ ในลักษณะกัลยาณมิตร										
5.3 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง										
5.4 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีจิตอาสา มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์และให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21										

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

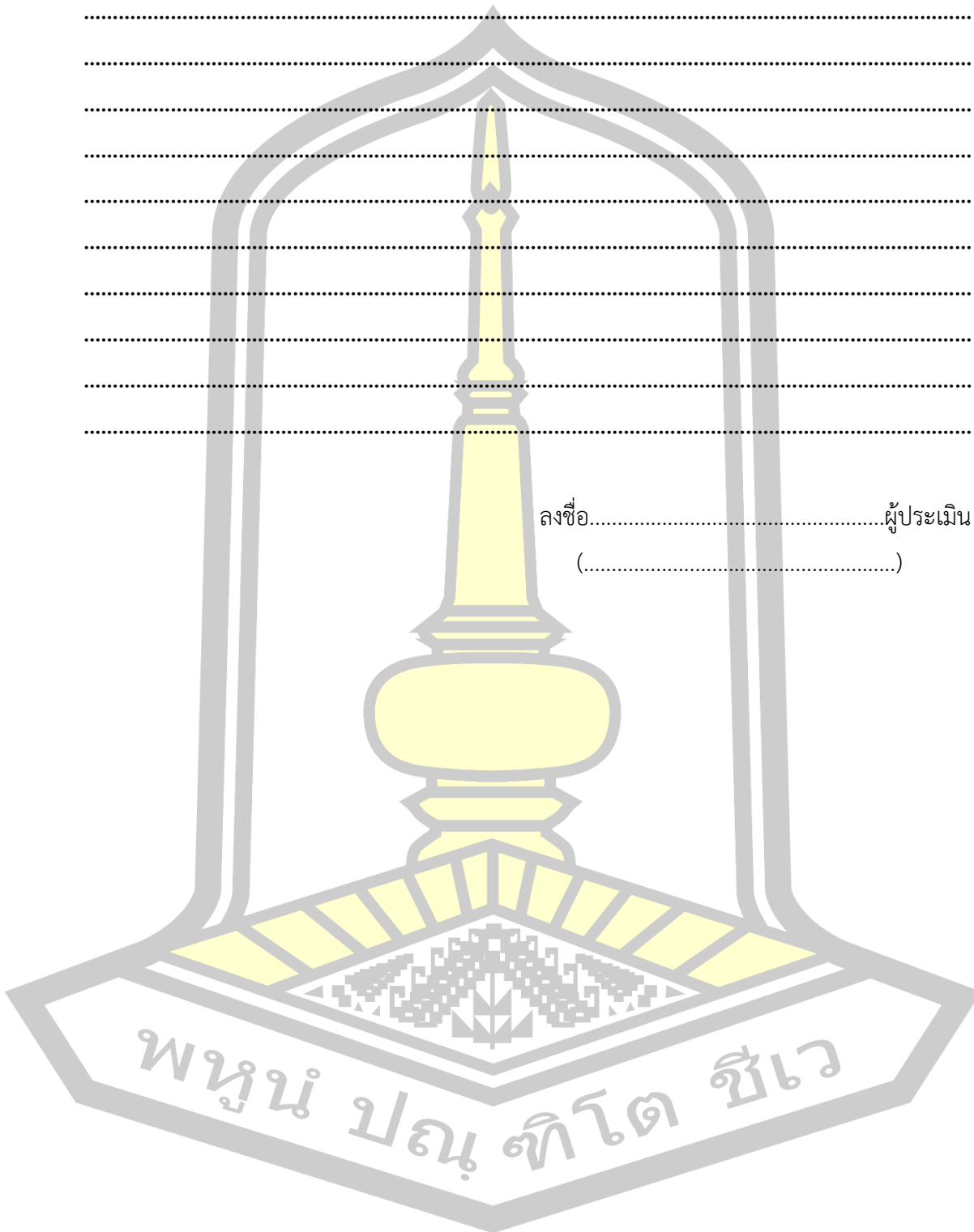

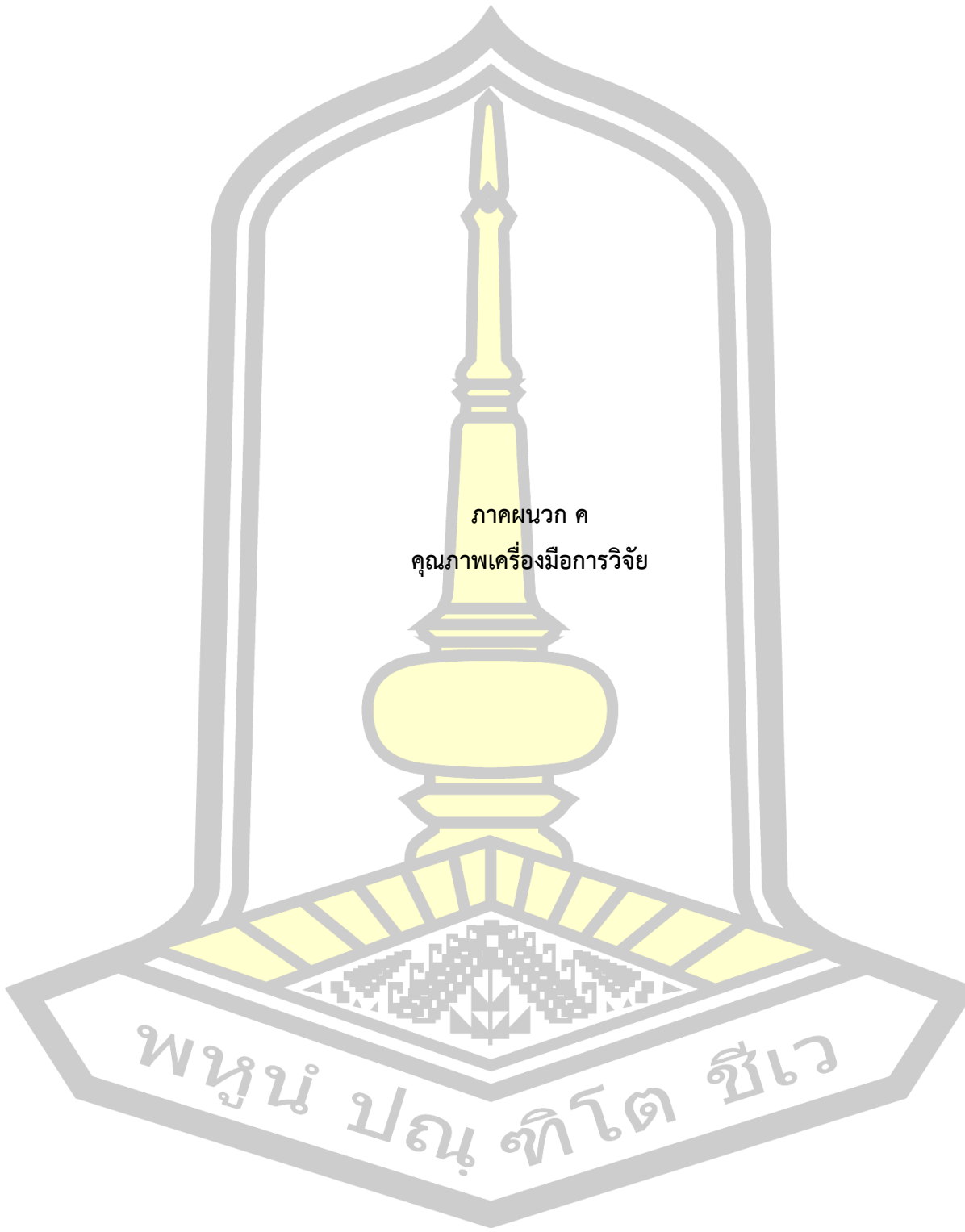

ภาคผนวก ค

คุณภาพเครื่องมือการวิจัย

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

<u>คำชี้แจง</u>

1. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่า ข้อคำถามของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ที่กำหนดให้วัดได้สอดคล้องตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1การมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

1.2 การบริหารงานวิชาการ มีจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2. ขอความกรุณาให้ท่านทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้

นายชัยยุทธ บุญเติม
นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิยามคำศัพท์

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจในการแบ่งหน้าที่และแก้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกำกับ ติดตามและประเมินผล และร่วมรับผิดชอบและแบ่งปันผลประโยชน์ ทั้งด้านกำลังกาย กำลังใจและกำลังทรัพย์ แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ประกอบด้วย

1.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการคิดริเริ่มและการตัดสินใจในการดำเนินการ การสำรวจค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การประเมินความเป็นไปได้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ และการกำหนดนโยบาย

1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการหรือแนวทางดำเนินการ การกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงาน การประชุมและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ การกำหนดปฏิทินดำเนินงาน การกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน

1.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการและปรับปรุงระบบบริหารงาน การช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ การช่วยเหลือด้านแรงงาน การประสานงาน การดำเนินการตามแผนงาน การขอความช่วยเหลือจากภายนอก

1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การตรวจสอบการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงาน การสรุปผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน การเสนอแนะเพื่อพัฒนา และการรับรองผล รายงานผลและประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะชนรับทราบ

1.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมจากผลที่เกิดจากการร่วมดำเนินการทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งการส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางบวกได้แก่ ร่วมแสดงความชื่นชมยินดี ร่วมแสดงความเป็นเจ้าของ รวมรับบำเหน็จความชอบ ร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานหรือบุคคลอื่น และร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการรับผลกระทบได้แก่ ร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาด ร่วมให้กำลังใจ ร่วมรับทราบข้อเสนอแนะ และร่วมในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ครอบคลุมประกอบ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผล

2.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผล ให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

2.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา การจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา การเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา การแก้ไขผลการเรียนและการเรียนซ้ำ การจัดทำเอกสาร ปพ. การรายงานผลการจบการศึกษา

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ					
1)	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น				
2)	มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
4)	มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก				
5)	มีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล				
6)	มีส่วนร่วมค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ				
7)	มีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา				
8)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
9)	มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
10)	มีส่วนร่วมค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้				
12)	มีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
13)	มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
14)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ				
15)	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
16)	มีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
17)	มีส่วนร่วมสำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา				
18)	มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา				
19)	มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ				
20)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7				
21)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น				
2)	มีส่วนร่วมวิธีการการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
4)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก				
5)	มีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล				
6)	มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ				
7)	มีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา				
8)	มีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ				
9)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
10)	มีส่วนร่วมกำหนดวิธีการการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
12)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
13)	มีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
14)	มีส่วนร่วมปฏิทินการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ				
15)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
16)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
17)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา				
18)	มีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา				
19)	มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ				
20)	มีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7				
21)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)				
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ					
1)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น				
2)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
4)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก				
5)	มีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล				
6)	มีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ				
7)	มีส่วนร่วมขอความช่วยเหลือจากภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา				
8)	มีส่วนร่วมดำเนินงานตมแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ				
9)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้				
10)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้				
12)	มีส่วนร่วมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
13)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
14)	มีส่วนร่วมประสานงานส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ				
15)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
16)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
17)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา				
18)	มีส่วนร่วมประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา				
19)	มีส่วนร่วมดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ				
20)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7				
21)	มีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)				
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล					
1)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น				
2)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3)	มีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
4)	มีส่วนร่วมสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก				
5)	มีส่วนร่วมอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล				
6)	มีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
7)	มีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา				
8)	มีส่วนร่วมรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ				
9)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
10)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11)	มีส่วนร่วมประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้				
12)	มีส่วนร่วมสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
13)	มีส่วนร่วมอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
14)	มีส่วนร่วมรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ				
15)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
16)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
17)	มีส่วนร่วมประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา				
18)	มีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา				
19)	มีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ				
20)	มีส่วนรวมรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7				
21)	มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์					
1)	มีส่วนร่วมร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น				
2)	มีส่วนร่วมแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
4)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก				
5)	มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล				
6)	มีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ				
7)	มีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา				
8)	มีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ				
9)	มีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
10)	ร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
11)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้				

ข้อคำถาม		ระดับความสอดคล้อง			ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ
		-1	0	1	
12)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้				
13)	มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้				
14)	มีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาส และผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ				
15)	มีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
16)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา				
17)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา				
18)	มีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา				
19)	มีส่วนร่วมให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ				
20)	มี่ส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7				
21)	มีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
1. การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ									
1)	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2)	มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4)	มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5)	มีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6)	มีส่วนร่วมค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
7)	มีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9)	มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10)	มีส่วนร่วมค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12)	มีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13)	มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15)	มีส่วนร่วมคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16)	มีส่วนร่วมตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
17)	มีส่วนร่วมสำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18)	มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19)	มีส่วนร่วมกำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20)	มีส่วนร่วมกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21)	มีส่วนร่วมประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน									
1)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2)	มีส่วนร่วมวิธีการการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
4)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5)	มีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6)	มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7)	มีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8)	มีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10)	มีส่วนร่วมกำหนดวิธีการการจัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
12)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13)	มีส่วนร่วมกำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14)	มีส่วนร่วมปฏิทินการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15)	มีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17)	มีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18)	มีส่วนร่วมกำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19)	มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20)	มีส่วนร่วมกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21)	มีส่วนร่วมกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ									
1)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5)	มีส่วนร่วมประสานงานในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6)	มีส่วนร่วมดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
7)	มีส่วนร่วมขอความช่วยเหลือจากภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8)	มีส่วนร่วมดำเนินงานตมแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12)	มีส่วนร่วมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14)	มีส่วนร่วมประสานงานส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15)	มีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16)	มีส่วนร่วมปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
17)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18)	มีส่วนร่วมประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19)	มีส่วนร่วมดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20)	มีส่วนร่วมช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21)	มีส่วนร่วมดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล									
1)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)	มีส่วนร่วมประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
4)	มีส่วนร่วมสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5)	มีส่วนร่วมอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6)	มีส่วนร่วมเสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7)	มีส่วนร่วมรับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8)	มีส่วนร่วมรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11)	มีส่วนร่วมประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
12)	มีส่วนร่วมสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13)	มีส่วนร่วมอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14)	มีส่วนร่วมรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15)	มีส่วนร่วมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16)	มีส่วนร่วมตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17)	มีส่วนร่วมประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18)	มีส่วนร่วมสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19)	มีส่วนร่วมเสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20)	มีส่วนรวมรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21)	มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์									
1)	มีส่วนร่วมร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2)	มีส่วนร่วมแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5)	มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6)	มีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
7)	มีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8)	มีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9)	มีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10)	ร่วมแสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13)	มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14)	มีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15)	มีส่วนร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถาม		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5			
16)	มีส่วนร่วมรับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17)	มีส่วนร่วมรับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18)	มีส่วนร่วมรับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19)	มีส่วนร่วมให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20)	มีส่วนร่วมรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21)	มีส่วนร่วมแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

พหุน ปณฺ ฑิโต ชีเว

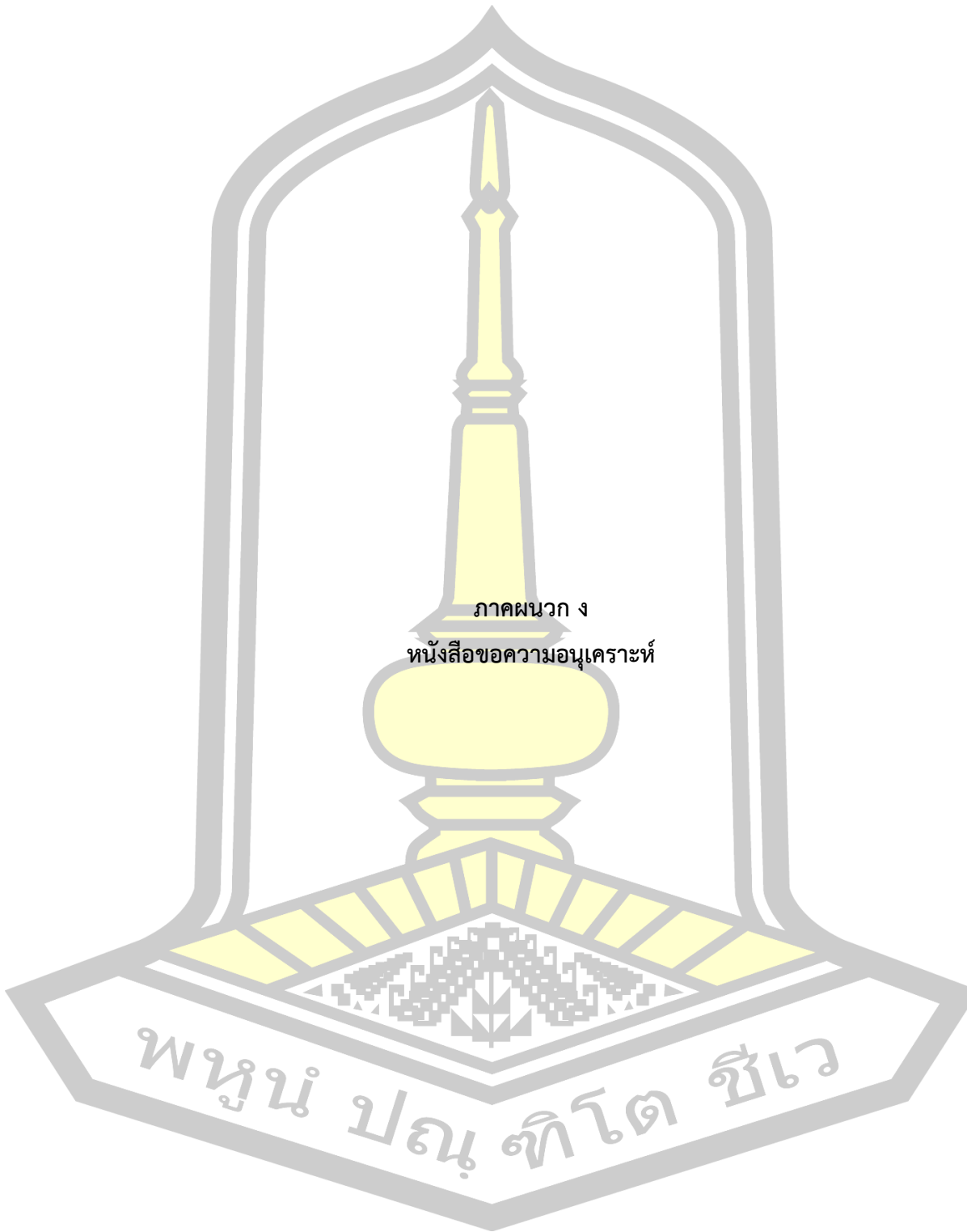

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว 0605.5(2)/ว1680

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาดี

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเต็ม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรฉัตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเต็ม เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ริงสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1680

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่งยาง

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเสิม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัศร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเสิม เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1680

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาเจริญ

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัคร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเติม เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิงสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1680

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบกเค็ม

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัศร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเติม เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1680

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองไฮ

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเสิม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัศร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเสิม เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1679

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านถิ่นสำราญ

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัคร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายชัยยุทธ บุญเติม ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1681

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายรวิทย์ ดวงใย

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเสิม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัศร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1681 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวิวัฒน์ สุดันติ้งใจ

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรฉัตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิรสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1681

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ว่าที่ร้อยโทเกียรติศักดิ์ คำสอง

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัศร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1485

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางศิริพัย ธโนปจัย

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเสิม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัคร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ อว 0605.5(2)/ว1485

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

28 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายกิตติพัทธ์ แพทย์เพียร

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา กรณีศึกษาสถานศึกษาในอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรอัคร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์,โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0934083284

ที่ ศธ. ๐๔๑๘๕.๐๐๗/๕๒ โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ หมู่ ๑๐
ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๑๑๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เชิญประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) การยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

เรียน นายราวิทย์ ดวงไข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แนวทาง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายชัยยุทธ บุญเติม ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ กำลังศึกษาสาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระศักดิ์ วรฉัตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก จะจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประชุมดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงขอเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๑๐ น. ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลกุดชมภู ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ดังรายละเอียดที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)
(นายวีรพจน์ คำกุณา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ

กำหนดการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) การยกร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลกุดชมภู ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

เวลา / วันที่	๐๙.๐๐ – ๐๙.๑๐ น.	๐๙.๑๐ – ๐๙.๕๐ น.	๐๙.๕๐ – ๑๐.๑๐ น.
๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓	- ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับแนะนำตนเองและทีมงาน - ผู้วิจัยกล่าวถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม	ผู้วิจัยเริ่มคำถามการสนทนากลุ่มโดยไล่เรียงตามลำดับขององค์ประกอบของแนวทาง คือ ๑) หลักการ ๒) วัตถุประสงค์ ๓) กลไกการดำเนินงาน ๔) วิธีดำเนินการ ๕) เงื่อนไขความสำเร็จ	- ผู้วิจัยสรุปประเด็นการสนทนากลุ่มเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มตรวจสอบ ยืนยันอีกครั้งจนครบทุกประเด็น - ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณ - ปิดการประชุม

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) นายชัยยุทธ บุญเติม ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ

ผู้จดบันทึก (Notetaker) นางสาวสุวรักษ์ พวงมาลา ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ

ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) นางสาวอนงค์นาฏ ทองทับ ครู โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยันแนวทางการมีร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลกุดชมภู ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑	นายราวิทย์ ดวงไข	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิบูลมังสาหารวิภาคย์วิทยากร	
๒	นายวิวัฒน์ สุตันตั้งใจ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโชคอำนวย	
๓	ว่าที่ร้อยโทเกียรติศักดิ์ คำเฮือง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนม่วง	
๔	นายวีรพจน์ คำกุณา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ	
๕	นายสุริยเทพ ภาเรือง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำเม็กห้วยไผ่	
๖	นายสุทัศน์ ศรีสวัสดิ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยอดดอนชี	
๗	นายสุทธิพงษ์ ทองทา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดชมภู	
๘	นายเวโรจน์ โมกข์ศาสตร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนบ้านแก่งเจริญ	
๙	นางเพ็ญศิริ มุขสมบัติ	ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแก่งเจริญ	

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว

แนวทางทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

1. หลักการ

การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด แนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่องงานวิชาการของ โรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้าง หลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนา หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการ เรียนรู้ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครู จะต้องปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 2543) ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลายๆแห่ง หรือบุคคลที่มี บทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วย การเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตร และทัดเทียมกันมีลักษณะการรวมตัวกันในแนวราบที่เน้นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมี ความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือ ระหว่างกันมากขึ้น (หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักการศึกษา : 2547)

สำหรับอุปสรรคในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการระบบศูนย์พัฒนา คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยมีหลายประการ เช่น การไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน ระหว่างสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาและวัฒนธรรม ประเพณีของคน ไทยในอดีต ที่มีความเคารพนับถือสถานบันทำให้ไม่กล้าแสดงออกในการที่จะแสดงความคิดเห็น ประการสำคัญระบบกลไกของรัฐบาลยังไม่มีความชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัด การศึกษาของศูนย์ต่าง ๆ อย่างเป็นรูปแบบ ระบบเครือข่ายยังขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนา คุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

3. ระบบกลไกดำเนินการ

กลไกการดำเนินการของสถานศึกษาในการพิจารณารับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยยึดหลักการบริหารงานแบบ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

4. วิธีดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการนำแนวทางไปใช้มีขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการดังต่อไปนี้

การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มี 5 ลักษณะ คือ 1.การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4. การมีส่วนร่วมในการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ โดยแต่ละด้านมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ ดังนี้

4.1.1 จัดประชุมทำความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์ให้เข้าใจการคิดริเริ่มการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.1.2 วางแผนการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.1.3 กำหนดจุดประสงค์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1.4 กำหนดความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.1.5 จัดลำดับความสำคัญของความต้องการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.1.6 สำรวจค้นหาปัญหาของสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.1.7 ดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.8 ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.1.9 ร่วมดำเนินการตัดสินใจในการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.1.10 ค้นหาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.11 กำหนดจุดประสงค์ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.1.12 จัดลำดับความสำคัญการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.1.13 กำหนดนโยบายการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.1.14 ประเมินความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.1.15 ดำเนินการคิดริเริ่มศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.16 ตัดสินใจดำเนินการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.17 สำรวจค้นหาปัญหาการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.18 ดำเนินการกำหนดนโยบายการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.1.19 กำหนดความต้องการการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.1.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดจุดประสงค์การจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.1.21 ประเมินความเป็นไปได้ของการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา

4.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้

4.2.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำหนดรูปแบบการจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.2.2 ออกแบบวิธีการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.2.3 กำหนดแนวทางการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.4 กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.2.5 ร่วมกำหนดการประชุมการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.2.6. ดำเนินการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.2.7 กำหนดปฏิทินดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.8 ดำเนินการกำหนดทรัพยากรทรัพยากรในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.2.9 จัดการสัมมนากำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.10 กำหนดวิธีการ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.11 กำหนดแนวทางการดำเนินการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4.2.12 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2.13 กำหนดการประชุมการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.2.14 สนับสนุนการดำเนินงานการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.2.15 ส่งเสริมการกำหนดรูปแบบการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.16 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.17 กำหนดยุทธศาสตร์ดำเนินงานการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.2.18 กำหนดทรัพยากรการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.2.19 มีส่วนร่วมแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.2.20 ติดตามตรวจสอบการกำหนดปฏิทินการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7

4.2.21 ประเมินการกำหนดแนวทางดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนานักเรียน

4.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ ดังนี้

4.3.1 จัดประชุมการบริหารจัดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.3.2 วางแผนปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.3.3 ช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์การจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3.4 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงขึ้นและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.3.5 ดำเนินการประสานงานคณะกรรมการศูนย์ในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.3.6 ดำเนินงานตามแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.3.7 ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.8 ดำเนินงานตามแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.3.9 ดำเนินการบริหารจัดการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3.10. ปรับปรุงระบบบริหารงานการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.11 ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ในการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา

4.3.12 สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.3.13 ช่วยเหลือด้านแรงงานในการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3.14 ประสานงานคณะกรรมการศูนย์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.3.15 ดำเนินงานบริหารจัดการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.16 ปรับปรุงระบบบริหารงานการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.17 ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.3.18 สนับสนุนการประสานงานการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.3.19 ดำเนินการตามแผนงานการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.3.20 ติดตามตรวจสอบการช่วยเหลือด้านแรงงานการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7

4.3.21 ดำเนินการรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6)

4.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

4.4.1 จัดประชุมทำความเข้าใจการกำกับติดตามความก้าวหน้าการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.4.2 วางแผนตรวจสอบการดำเนินงานจัดการทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.4.3 ดำเนินการประเมินผลการจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.4.4 ดำเนินการสรุปผลการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.4.5 ดำเนินการอภิปรายการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.4.6 เสนอแนะสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับ ความสามารถ ของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.4.7 รับรองผลคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.8 ดำเนินงานรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.4.9 ดำเนินการกำกับติดตามความก้าวหน้าการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.4.10 ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.11 ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.4.12 ส่งเสริมการสรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.4.13 สนับสนุนการอภิปรายผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.4.14 ส่งเสริมการรายงานผลการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียนช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.4.15 ส่งเสริมกำกับติดตามการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.16 ดำเนินการตรวจสอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.17 ประเมินผลการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.4.18 ดำเนินการสรุปผลการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.4.19 เสนอแนะการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.4.20 ติดตาม ตรวจสอบรับรองผลการจัดทำเอกสาร ปพ. 1- 7

4.4.21 ประเมินการประชาสัมพันธ์การรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4.5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ ผู้วิจัยได้นำมาสรุป ดังนี้

4.5.1 ประชุมสร้างความเข้าใจการร่วมแสดงความชื่นชมยินดีในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

4.5.2 ส่งเสริมการแสดงความเป็นเจ้าของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4.5.3 สนับสนุนการบำเหน็จความชอบการมีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.5.4 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ด้านศาสนา ดนตรีนาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

4.5.5 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.5.6 สนับสนุนการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

4.5.7 รับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.8 แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

4.5.9 แสดงความชื่นชมยินดีในการทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.5.10 แสดงความเป็นเจ้าของการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5.11 ส่งเสริมการรับบำเหน็จความชอบใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

4.5.12 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4.5.13 ใช้ประโยชน์จากการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.5.14 ส่งเสริมการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาสและผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ

4.5.15 แสดงความชื่นชมยินดีในการศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.16 รับบำเหน็จความชอบการวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.17 รับการชื่นชมยินดีจากหน่วยงานอื่นในการจบหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.18 รับทราบข้อเสนอแนะการเทียบโอนหลักสูตรกรณีโอนย้ายสถานศึกษา

4.5.19 ให้กำลังใจการแก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ และการเรียนซ้ำ

4.5.20 ติดตามตรวจสอบการรับผิดหากการดำเนินการผิดพลาดในการจัดทำเอกสาร ปพ. 1-7

4.5.21 ประเมินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานรายงานผลการจบการศึกษา (ปพ.2) ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ป.6 ม.3 และ ม.6) และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานเฉพาะ ม.3 และ ม.6) นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาต่อไป

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายที่สูงขึ้น โดยครอบคลุมในสถานศึกษา การบริหารควรเพิ่มจุดเน้นดังต่อไปนี้

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยควรมีการช่วยเหลือ นิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม สม่ำเสมอ ในลักษณะกัลยาณมิตร

5.3 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องตระหนักและเห็นความสำคัญ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการดำเนินการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.4 ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมีจิตอาสา มุ่งมั่น ทุ่มเท และเสียสละเพื่อสร้างศักยภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีแรงจูงในใฝ่สัมฤทธิ์ และให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

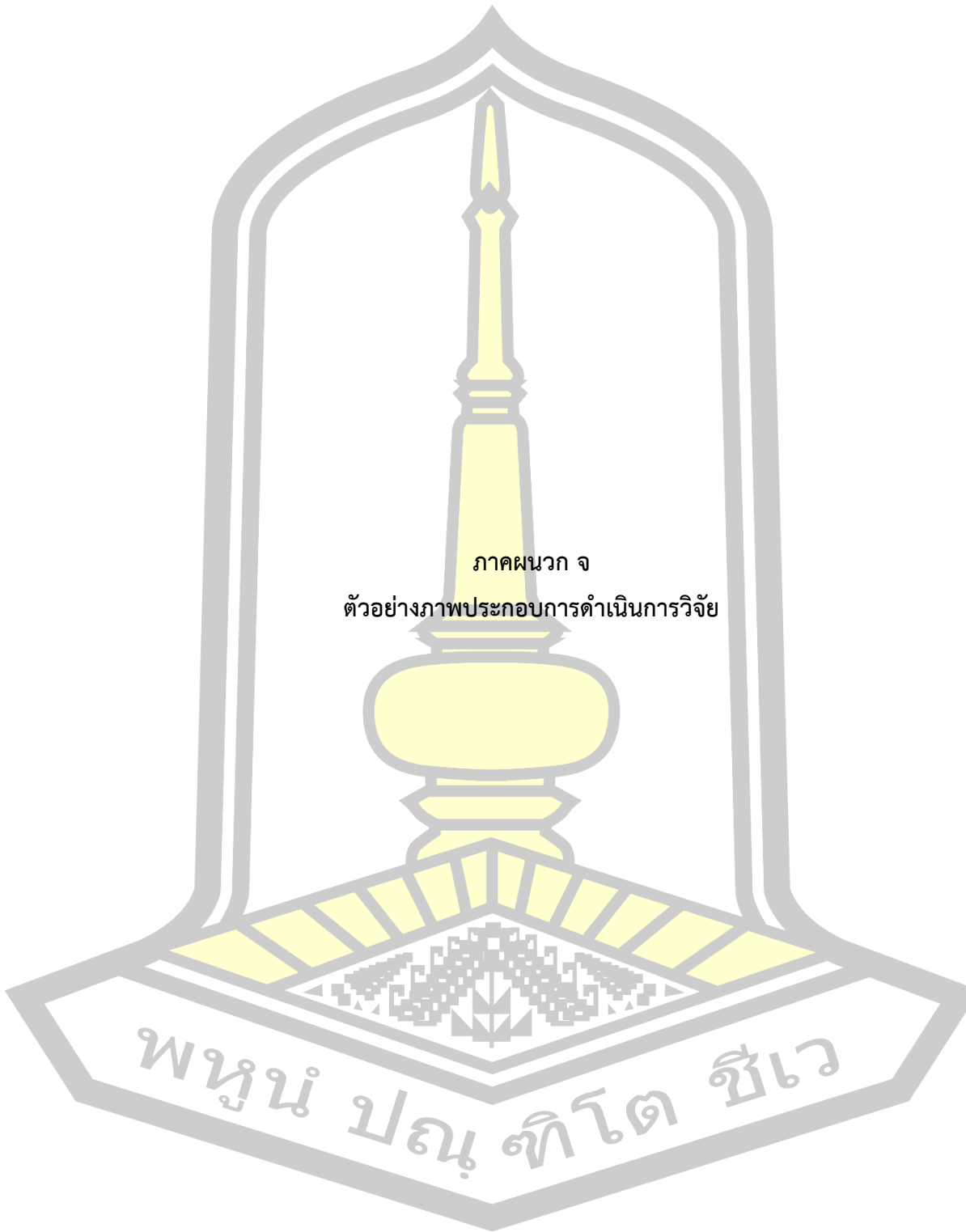

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างภาพประกอบการดำเนินการวิจัย

การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบยืนยันแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางโดยผู้เชี่ยวชาญ

พหุน ปณฺ ฑิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายชัยยุทธ บุญเติม	
วันเกิด	วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2535	
สถานที่เกิด	อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 203/1 หมู่ที่ 13 ตำบลโคกนาโก	
	อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35150	
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหินลาดแสนตอ	
	ตำบลกุดชมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	
	รหัสไปรษณีย์ 34110	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนป่าติ้ววิทยา จังหวัดยโสธร
	พ.ศ. 2559	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
	พ.ศ. 2564	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหูน ปณฺ ฑิโต ชีเว